

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniiewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 123 Wydanie P

Poznań, piątek dnia 15 marca 1935

Rok 30

Poznań, 14 marca.

Ujawnienie

Ujawnienie niemieckiego lotnictwa wojskowego przez ministra Goeringa w wywiadzie, udzielonym przedstawicielowi „Daily Mail”, jest przedmiotem najwyższych komentarzy prasy zagranicznej, a szczególnie francuskiej. Jest to — powtarzamy — ujawnienie prawdy, względnie części prawdy, sam fakt bowiem, t. zn. organizowanie niemieckiego lotnictwa wojskowego wbrew zakazowi części piątej traktatu wersalskiego, został dokonany, a raczej systematyczne tworzenie tego faktu rozpoczęło się już przed szeregiem lat pod maską lotnictwa rzekomo tylko komunikacyjno-sportowego.

Wówczas należało już prawdziwie spojrzeć w oczy śmiało i reagować na nią w sposób, mogący pohamować przechodzenie Berlina do porządku dziennego nad zobowiązaniami międzynarodowymi. Niestety stanowisko wobec Niemiec mocarstw zachodnich nie było wówczas uzgodnione, co musiało oczywiście rząd niemiecki zachęcać do coraz bardziej bezceremonialnego łamania traktatu i organizowania sił zbrojnych w zamiarze „odegrania się” w przyszłości, — organizowania między innymi także lotnictwa wojskowego.

Czuła była w tej mierze Francja, szczególnie jej wojskowość. U nas podnosiła silny głos przestrogi narodowa opinia publiczna. Natomiast w Anglii zmógł się zdecydowany krytycyzm w stosunku do dążeń niemieckich raczej dopiero w czasach ostatnich, przyczem, jak wiadomo, bezpieczeństwo Anglii wymaga szczególnie właśnie, by Niemcy nie stały się groźne swym lotnictwem wojskowym.

Wypadki, rozwijające się w szybkim tempie wskutek stanowczego „wyzwalania się” (czytaj: zbrojenia się) Niemiec spowodują prawdopodobnie coraz silniejsze uzgadnianie polityki mocarstw zachodnich. Już przecież teraz zanoszą się na wysunięcie przez Hitlera postulatów, by Niemcy miały flotę wojenną, odpowiadającą jednej trzeciej floty brytyjskiej, oraz, by niemiecka armia lądowa odpowiadała swą siłą liczebną proporcjonalnie liczbie ludności Rzeszy Niemieckiej.

Nietylko niemieckie lotnictwo wojskowe zostało ujawnione; ujawniają się wogóle dążenia niemieckie. Już tylko ludzie całkiem ślepi, lub udający niewidomych będą mogli deklamować o nic jakoby nie mówiącej ewolucji stosunków niemieckich.

A czy w Warszawie otworzą się ostatecznie oczy na prawdę niemiecką?

Nie jest niewątpliwie rzeczą przypadkową, że utworzenie przez kanclerza Hitlera — w miejsce dotychczasowego lotnictwa przy ministerstwie komunikacji — odrębnego ministerstwa lotnictwa, obejmującego obok lotnictwa komunikacyjnego i sportowego wyrażną „lotniczą siłę zbrojną”, nastąpiło właśnie dnia 1 marca, kiedy Zagłębie Saary zostało wcielone do Trzeciej Rzeszy. Po zbrojeniach morskich, zapoczątkowanych jeszcze za czasów republiki weimarskiej budowa pancerni-

Powietrzne zbrojenia Niemiec

Prasa francuska domaga się wspólnej akcji mocarstw — Stanowisko Anglii —
Wyjaśnienia oficjalnego organu Rzeszy — Ćwiczenia lotnicze w Prusach Wschodnich

Warszawa. (Tel. wł.). Ogłoszenie deklaracji niemieckiej w sprawie lotnictwa wojskowego znalazło na łamach prasy stołecznej bardzo silny odzew.

Dochodzą tu wiadomości, że władze wojskowe zamierzają urządzić w Kilonji główną bazę dla niemieckiego lotnictwa morskiego. Prasa berlińska zamieszcza obszernie artykuły o zbrojeniach Rosji sowieckiej i o militarnym wychowaniu młodzieży we Francji, Włoszech i Sowieciech. Jest to jak gdyby chęć rehabilitacji wobec własnego społeczeństwa.

„Kurjer Warszawski” donosi, że decyzja niemiecka w Paryżu wywołała najgłębsze wrażenie w sferach politycznych i wojskowych. Pisma stwierdzają pogwałcenie piątej części traktatu wersalskiego, a „Temps” orzeka, że zapowiadane rokowania niemiecko-angielskie nie mają już teraz racji bytu, natomiast konieczne jest porozumienie angielsko-francusko-włoskie i zastanawianie się nad środkami działania wobec sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu Europy. (w)

Paryż. (Tel. wł.) Omawiając ostatnie wypadki na terenie polityki międzynarodowej, a szczególnie współpracę francusko-angielsko-włoską, prasa poświęca bardzo dużo uwagi przyszłym rozmowom z przedstawicielami Rzeszy.

„Excelsior” podkreśla, że tym razem żaden manewr nie zwiędzie trzech kontrahentów i nie doprowadzi do rozluźnienia zaciesnionych więzów. Pismo nawiązuje przy tej okazji do ostatnich oświadczeń min. Goeringa w sprawie reorganizacji lotnictwa wojskowego w Niemczech i ostro atakuje rząd Rzeszy.

„Matin” domaga się natychmiastowej reakcji oraz podjęcia kroków dyplomatycznych przez Francję, Anglię i Włochy. Zaleca równocześnie, aby sir John Simon wobec nowej sytuacji przed swą wizytą w Berlinie raz jeszcze porozumiał się z kolegami z Paryża.

„Echo de Paris” pisze, że Rzesza postawiła wszystkie mocarstwa przed faktem dokonanym. Sposób w jaki to uczyniła, jest typowym wymuszeniem. Należy prędko przeciwdziałać i w tym celu zaleca się odbycie wspólnej konferencji trzech mocarstw, celem naradzenia się nad dalszą akcją.

„Figaro” jest zdania, że to co się

stało było do przewidzenia, gdyż trudno przypuszczać, iż takie państwo jak obecna Rzesza podda się na stałe kontroli oraz postanowieniom traktatu wersalskiego i jego klauzulom wojskowym, podkreślającym niższość wojskową. Po co zatem tyle niepotrzebnego krzyku teraz, kiedy w rzeczywistości wszystko było wiadome oddawna. W swoim czasie można było obradować nad piątą częścią traktatu wersalskiego i doprowadzić do stabilizacji zbrojeń niemieckich na takiej stopie, która nie budziła obaw i zastrzeżeń. Anglia i Francja mogłaby wybudować dalsze dziesiątki tysięcy aparatów bez obawy zagrożenia pokoju światowego podczas gdy już drobne tylko wzmocnienie tak już silnego lotnictwa Rzeszy stanowiłoby niebezpieczeństwo dla innych. W Niemczech bowiem panuje duch przemocy.

Paryż. (PAT.) Agencja Havasa donosi z Londynu:

Koła międzynarodowe wyrażają ubolewanie z powodu tego, że Niemcy przed wizytą angielskich ministrów ogłosili przeprowadzenie militaryzacji lotnictwa cywilnego, co jest wyraźnym pogwałceniem traktatu wersalskiego.

W tych kołach sądzą, iż trudno zrozumieć, aby rokowania, zmierzające do zawarcia nowych umów w sprawie bezpieczeństwa, były poprzedzone równoznacznymi posunięciami z jednostronnym wypowiedzeniem dawnego instrumentu dyplomatycznego.

Berlin. (PAT.) Komentując wywiad min. Göringa, „Diplomatisch-Politische Korrespondenz”, organ min. spraw zagranicznych podkreśla, że zapowiedziane zarządzania w sprawie stworzenia niemieckiego lotnictwa wojskowego stanowią tylko „ogniwo w logicznym rozwoju, którego punktem wyjścia była konferencja rozbrojeniowa”. W dalszym ciągu korespondencja pisze:

„W maju 1933 kanclerz Rzeszy domagał się w ramach żądanej 300-tysięcznej armii odpowiedniej ilości samolotów obronnych, wyrzekając się samolotów bombowych. Włochy i Anglia przed blisko półtora rokiem zgodziły się zasadniczo na przyznanie Niemcom obronnej floty powietrznej. Innym mocarstwom należy całkowicie przypisać, że istotne warunki wyrzeczenia się niemieckich samolotów dziś już nie istnieją.

„Angielską „Białą Księgą” zniszczyła ostatecznie wszelkie możliwe jeszcze nadzieje rozbrojenia w powietrzu, lub przyniosła ostateczne potwierdzenie tego, że nadzieje te już oddawna były utopjami. Tem samym jednak odpadły również warunki ograniczonego czasowego wyrzeczenia się Rzeszy. Niemcy były zmuszone nadać podjętym obecnie przez siebie na wszelki wypadek zarządzeniom przygotowanym charakterem definitywnym, jakiego wymagają istniejące w całym świecie okoliczności.”

Polemizując z twierdzeniami prasy zagranicznej, która, w związku z wywiadem min. Göringa, zarzuca Niemcom zamiary wojenne i żąda „okrażenia”, korespondencja pisze:

„W odpowiedzi na to należy z całą wyrazistością i energią oświadczyć, że taka konkluzja oznacza jednocześnie niedopuszczalne stosowanie dwójki miary oraz inkryminację moralną Niemiec. „Prawo do obrony kraju, do wojskowego zabezpieczenia ziemi ojczystej przysługuje Niemcom zupełnie tak samo, jak innym narodom i jeśli korzystają z tego prawa, czynią to, wychodząc z podobnych założeń moralnych, jak inni”.

Królewiec. (PAT.) Dnia 11 b. m. odbyły się w całej prowincji Prus Wschodnich ćwiczenia na wypadek ataku lotniczego.

Ćwiczenia te trwały od zachodu do godz. 21, przyczem chodziło głównie o przyzwyczajenie ludności do nieprzerwywania normalnych zajęć, pomimo zgaszenia światła. Ćwiczenia miały wypaść wszędzie ku zupełnemu zadowoleniu.

Zaginiony wśród śniegów

Moskwa. (PAT.) Lotnik Farych, przewożąc chorego radjotelegrafistę z polarnego posterunku meteorologicznego Marsal do stacji meteorologicznej Chabarowo, zmuszony był do lądowania w drodze, jak przypuszczają, wskutek defektu silnika.

Zorganizowano natychmiast ekspedycję ratunkową, która wyruszyła na 6 saniach, zaprzężonych w psy, na poszukiwanie lotnika. Poszukiwania utrudnia ta okoliczność, że komunikacja radjotelegraficzna została przerwana jeszcze w czasie lotu.

ków A i B, po wzmocnieniu szeregów Reichswehry, której liczebność określił traktat wersalski na 100 tysięcy chłopów, oddziałami hitlerowskich S. A. i S. S. w ubiegłym roku, przyszła teraz kolej na lotnictwo.

Wyzyskano przytem zaproszenie Niemiec do uczestniczenia w zachodnio-europejskim pakcie lotniczym. Min. Goering powiedział w znanym swym wywiadzie, że „jest rzeczą konieczną wskazać, jacy członkowie lotnictwa niemieckiego należąć będą do lotniczej siły zbrojnej, a jacy nadal pozostaną w lotnictwie komunikacyjnym i sportowym”. Przekreśla to artykuł 198 traktatu wersalskiego, w którym mowa, że „ani lotnictwo wojskowe, ani morskie nie będzie wchodziło w skład sił zbrojnych Niemiec”.

Min. Goering zaprzeczył wprawdzie w wywiadzie, jakoby lotnicze siły wojskowe podporządkowane zostały dowództwu Reichswehry. Podlegają one — przynajmniej — gen. Goeringowi, któ-

ry ostatnio awansował na „General der Flieger” (stopień równorzędny generałowi broni). Ale p. Goering jest również generałem Reichswehry, a więc personalnie podlega dowództwu Reichswehry. Wreszcie w osobie „General der Flieger” Goering skupia się nietylko dowództwo nad świeżo zmilitaryzowanymi formacjami lotnictwa, lecz również pozostałymi organizacjami lotnictwa komunikacyjno-sportowego. Ponadto jest p. Goering szefem niemieckiej obrony przeciwlotniczej, która między 19 a 23 marca organizuje w Berlinie gigantyczne ćwiczenia obronne przeciwko najazdowi samolotów nieprzyjacielskich.

Jeśli dodać do powyższego fakt nadania stopni wojskowych pilotom komunikacyjnym, zamierzone podobno żądanie swobody zbrojeń morskich na parytecie 1:3 w stosunku do sił morskich Wielkiej Brytanji, pogłoski o wprowadzeniu od 1 kwietnia b. r. obowiązków powszechnej służby wojskowej,

wreszcie postulat ustalenia cyfry żołnierza czynnego w proporcji do liczebności narodu niemieckiego, — otrzyma się obraz „niemieckiej rzeczywistości”.

Dla całego świata staje się wreszcie jasnym, że Niemcy wola fakty, aniżeli pakt, wola rozbudowane siły zbrojne od konwencji regulujących zbrojenia.

Co trzeźwiejsi politycy zwracali i zwracają uwagę na ten rys mentalności niemieckiej. Ze zrozumienia tego zrodziło się powiedzenie Baldwina jesienią ub. roku, że „linja obronna Anglii znajduje się nad Renem”. Czas byłby, żeby przysnęły złudzenia i wśród żywiołów pacyfistycznych.

Sytuacja jest dla wszystkich sąsiadów Niemiec nietylko jasna, ale i poważna. Dla Polski przedewszystkiem. Nie chodzi o alarmy, ale o trzeźwe ustosunkowanie się do dążeń niemieckich i wysnuć z nich właściwych wniosków.

O dwuletnią służbę wojskową

Rozbieżność poglądów poszczególnych ministrów — Decyzja zapadnie na piątkowym posiedzeniu izby — Przewidywania prasy

Paryż. (PAT.) „La Presse” twierdzi, że na ostatnim posiedzeniu rady ministrów panowała duża rozbieżność poglądów w sprawie przedłużenia czasu służby wojskowej. Wśród 20 ministrów, wchodzących w skład gabinetu, zaznaczyły się 4 różne opinie. Charakterystyczne jest, że premier Flandin nie przyłączył się definitywnie do żadnego z proponowanych rozwiązań.

Projekt min. wojny gen. Maurin'a, popierany był przez min. marynarki Pietri i min. lotnictwa Denain. Wielu wypowiedziało się natomiast za zwykłym powrotem do zasad dwuletniej służby wojskowej. W grupie tej znajdowali się następujący ministrowie: Mandel, Marin, Pernot, Rollin i Laval. Z drugiej strony min. Herriot występował przeciw projektowi gen. Maurin'a, uważając, iż jest on nie na czasie ze względu na majowe wybory do rad miejskich. To stanowisko popierali ministrowie radykalni: Cassez, Marchandeu, Régnier, Queuille, Jacquier i Roi oraz minister Mallarmé. Do czwartej grupy należałoby zaliczyć trzech ministrów: Germain-Martin, Rivollet i Bertranda.

Paryż. (PAT.) Na posiedzeniu komisji wojskowej izby deputowanych wywiązała się dłuższa dyskusja nad wnioskiem dep. Reibela z centrum republikańskiego, który proponował zwroć do rządu z prośbą o udzielenie komisji szczegółowych wyjaśnień co do sprawy przedłużenia czasu służby wojskowej. Socjaliści proponowali przejście nad tą sprawą do porządku. Wniosek ich przyjęto 20 głosami przeciw 8.

Uzasadniając swój wniosek socjaliści podkreślali, że już od miesiąca domagano się, by rząd wyjaśnił swe stanowisko w tej sprawie na posiedzeniu komisji. Skoro rząd dotychczas tego nie uczynił, sprawa winna być przedyskutowana na plenum izby.

Za wnioskiem socjalistów głosowali również radykali, oraz część posłów, należących do ugrupowań centrowych. Paryż. (PAT.) Prasa paryska nie wątpi, iż ustawa o przedłużeniu czasu trwania służby wojskowej uzyska w izbie deputowanych większość, pomimo opozycji skrajnej lewicy i sprzeciwu nielicznych radykałów. Premier Flandin postawi sprawę zaufania.

„Le Matin” przypuszcza, iż powołani do wojska w kwietniu b. r. odbędą 18-miesięczną służbę, a powołani w październiku pozostaną w szeregach 2 lata. Do roku 1940 będzie obowiązywać granica wieku 20 lat.

Większość dzienników podkreśla konieczność tych zarządzeń, w szczególności wobec zmian, zachodzących w stancie wojskowym Niemiec.

„Petit Parisien” zaznacza, iż Laval na posiedzeniu rady ministrów przedstawił argumenty z dziedziny polityki zagranicznej, usprawiedliwiające wprowadzenie dwuletniej służby wojskowej.

Wiadomości

Władze włoskie wydalili z Rzymu i Włoch Arnima Richarda, korespondenta „Westfälische Landeszeitung” z Dortmundu za antywłoskie nastawienie w sprawozdaniach z zatargu z Abisynją. Richard opuścił granice Włoch w ciągu 36 godzin.

Rząd francuski zwrócił się do rządu czeskosłowackiego o agreement dla Nagiar'a, który obecnie jest posłem w Białogrodzie. Na to stanowisko ma być powołany radca ambasady w Rzymie de Dampierre.

Komisja izby deputowanych do spraw ordynacji wyborczej we Francji, wypowiedziała się 13 głosami przeciw 3 za ustanowieniem t. zw. głosu rodzinnego, to znaczy za przyznaniem dodatkowego głosu tym wyborcom, którzy mają co najmniej troje niepełnoletnich dzieci.

Zmarł w 81 roku życia długoletni wydawca „Times'a”, G. E. Buckle.

W Newarku (stan Nowy Jersey) sędzia wydał orzeczenie, wymierzone przeciw polityce Roosevelta, twierdząc, iż ustawa o odbudowie przemysłu (N.I. R. A.) jest sprzeczna z konstytucją, gdyż wkracza w kompetencję władz poszczególnych stanów.

„Le Figaro” przypuszcza, iż ustawa w sprawie przedłużenia służby wojskowej nie zostanie złożona przed wyborami municypalnymi, które odbędą się w maju.

„Ere Nouvelle” występuje prze-

ciw projektowi odwołania się w tej sprawie do wyborców.

„Populaire” prowadzi nadal kampanję za rozwiązaniem izb prawodawczych i ogłoszeniem wyborów.

Dalsze zwycięstwa młodzieży narodowej

Na uniwersytecie wileńskim i politechnice lwowskiej wszystkie mandaty w nowych władzach „Bratnich Pomocy” przypadły narodowcom

Wilno. (Tel. wł.) W tych dniach miały się odbyć wybory nowych władz „Bratniej Pomocy” uniwersytetu wileńskiego. Zgłoszone zostały dwie listy: narodowa i „sanacyjna” (współ z elementami komunizującymi).

W ostatniej jednak chwili „sanacja”, która na walnym zebraniu „Br. Pomocy” poniosła zupełną klęskę, czując swą słabość listę swoją wycofała.

Pozostała wobec tego tylko lista na-

rodowa, której wszyscy kandydaci weszli do nowych władz „Br. Pomocy” bez głosowania.

Lwów. (Tel. wł.) Wobec zgłoszenia tylko jednej ważnej listy w „Bratniej Pomocy” politechniki lwowskiej, t. j. listy narodowej, nowe władze „Bratniej Pomocy” zostały w całości bez głosowania, obsadzone przez młodzież narodową.

Zerwane rokowania z Abisynją

London. (Tel. wł.) „Daily Telegraph” donosi z Addis Abeby, że rokowania pomiędzy Włochami, a rządem abisyńskim nie doprowadziły do rezultatu. Obie strony bowiem wzajemnie obwiniają się o spowodowanie zatargu.

Żądania włoskie o zapłacenie pewnej sumy odszkodowań oraz utworzenie strefy neutralnej na granicy nie zostały uwzględnione. W związku Włochi rozpoczęli w dalszym ciągu przygotowania wojenne.

Nowe żądania Hitlera?

London. (PAT.) Korespondent „Daily Telegraph” donosi, że niemieckie siły lotnicze, obecnie w fazie tworzenia, liczyć będą 1300 aeroplanów w pierwszej linii bojowej.

Hitler zamierza również postawić pewne żądania w zakresie zbrojeń na morzu, a mianowicie domagać się na prawa budowy floty wojennej do wy-

sokości ½ brytyjskich sił morskich. Wreszcie zamierza domagać się armji lądowej, której liczebność miałaby być ustalona w pewnym stopniu procentowym do ludności Niemiec co dałoby — zdaniem „Daily Telegraph” — w rezultacie armję większą od francuskiej.

Likwidacja powstania w Grecji

ZWOLNIENIA W WOJSKU

Wiedeń. (Tel. wł.) Donoszą z Aten: Rząd grecki przystąpił do demobilizacji wszystkich rezerw, powołanych pod broń z chwilą wybuchu rewolucji. Równocześnie władze wojskowe zwolniły wielu wyższych i niższych oficerów, którzy nie budzą zaufania rządu i zastąpiono ich nowymi siłami. M.in. min. wojny Kondylis usunął sześciu generałów, którzy okazywali sympatje dla powstańców.

Na wyspie Samos władze aresztowały byłego ministra Sofulesa, który podejrzany jest o popieranie akcji rewolucyjnej.

GEN. KAMENOS

Sofja. (PAT.) Dowódca powstańców greckich gen. Kamenos jest przybita, a poza tem cierpi na nerki. Odmawia wszelkich wynurzeń. Wśród uchodźców w Bułgarii znajduje się plk. Bakirdis, o którym mówiono, że popełnił samobójstwo.

Zdaniem oficerów greckich, rewolu-

Pogłoski

Warszawa. (Tel. wł.) W sferach politycznych kursują pogłoski, jakoby sesja budżetowa miała być przeciągnięta do końca marca a konstytucję zatwierdzoneby ewentualnie między 22 a 28 marca. Sprawa ordynacji wyborczej miałyby być dopiero rozpatrzone na nadzwyczajnej sesji sejmowej. (w)

Mrozy w Hiszpanji

Madryt. (PAT.) W prowincjach górskich Hiszpanji panują niezwykle o tej porze mrozy.

W okręgu Huesca (w Aragonji) spadły obfite śniegi, a mroz do 16 stopni.

W okręgu Awila (w starej Kastylii) ukazały się wilki.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski. oddział w Poznaniu. placil dziś za 100 mk. niem. gotówką 200.00 zł. za 100 guld. gd. w dewizach 172.98 zł, gotówką 172.64 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 14. 3. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z papierów państwowych placono za 5% poz. konwers. 68% oraz za 4% premj. dol. 53.—; pozatem poszukiwano 3% poz. bud. po 46.— bez oddawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. placono za 4½% dol. listy zast. w zlocie 46½% oraz za 4½% błotowe listy zast. 48.50%

Z akcji bankowych placono za Bank Polski 89.50.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzwał w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 68,50 P.
4% poz. premj. dol., serja III 53.— P.
4½% dolarowe listy zast. serji K z r. 1933 w zlocie Pozn. Ziem. Kred. 46,50 P.,
4½% zlotowe listy zast. serji K z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 48,50 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 89,50 P.
Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 14. 3. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny transakcyjne:

Zyto 700 tonn par. Poznań 15,50
Zyto 15 tonn par. Poznań 15,40

Ceny orientacyjne:

Zyto (Uspodob. spokojne) . . . . . 15,25— 15,50
Pszenica (Uspodob. spokojne) . . . . . 15,75— 16,25
Jęczmień browarowy . . . . . 20,25— 21,00
Uspodobienie słabe.
Jęczmień 710—725 g/l. . . . . 18,50— 18,75
Jęczmień 690—690 g/l. . . . . 17,50— 18,00
Uspodobienie słabe.
Owies (Uspodob. słabe) . . . . . 14,50— 15,00
Owies nad. się do siewu . . . . . 15,10— 15,50
Uspodobienie słabe.

Mąka
żytnia I gat. 0,55% wł. w. . . . . 21,75— 22,75
żytnia I gat. 0,65% wł. w. . . . . 20,75— 21,75
żytnia II gat. 55—70% wł. w. . . . . 15,25— 16,25
żytnia posł. pon. 70% wł. w. . . . . 13,25— 14,25
żytnia razowa 0,95% wł. w. . . . . 17,25— 18,25
Uspodobienie spokojne.

pszenna gat. IA 0-20% wł. w. . . . . 27,50— 30,00
pszenna gat. IB 0-45% wł. w. . . . . 27,00— 27,50
pszenna gat. IC 0-55% wł. w. . . . . 26,00— 26,50
pszenna gat. ID 0-60% wł. w. . . . . 25,00— 25,50
pszenna gat. IE 0-65% wł. w. . . . . 24,00— 24,50
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. . . . . 23,00— 23,50
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. . . . . 22,50— 23,00
pszen. gat. IID 45-65% wł. w. . . . . 19,50— 20,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. . . . . 16,75— 17,25
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w. . . . . 15,75— 16,25
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w. . . . . 13,25— 13,75
Uspodobienie spokojne.

Otręby żytnie stand. . . . . 11,00— 11,50
Otręby pszen. rube stand. . . . . 11,50— 12,00
Otręby pszenne średnie st. . . . . 10,75— 11,25
Otręby jęczmienne . . . . . 10,25— 11,75
Rzepak zimowy . . . . . 39,00— 42,00
Rzepak letowy . . . . . 38,00— 40,00
Siemię lniane . . . . . 44,00— 47,00
Gorzycza . . . . . 55,00— 41,00
Wyk. lądowa . . . . . 31,00— 33,00
Peluska . . . . . 33,00— 35,00
Groch Viktorja . . . . . 35,00— 40,00
Groch Folgera . . . . . 30,00— 32,00
Łubin niebieski . . . . . 11,50— 12,00
Łubin żółty . . . . . 13,50— 14,00
Seradela . . . . . 14,00— 15,00
Mak niebieski . . . . . 34,00— 37,00

Koniczyna czerwona surowa . . . . . 130,00— 140,00
Koniczyna czerw. 95—97% cz. . . . . 155,00— 165,00
Koniczyna biała . . . . . 80,00— 110,00
Koniczyna szwedzka . . . . . 220,00— 240,00
Koniczyna żółta odluszczone . . . . . 70,00— 80,00
Przelot . . . . . 75,00— 95,00
Tymoteusz . . . . . 60,00— 70,00
Rajgras angielski . . . . . 90,00— 100,00
Makuch lnian w taflach . . . . . 18,75— 19,00
Makuch rzepakowy w tafl. . . . . 12,75— 13,00
Makuch słon. w tafl. 42/43% . . . . . 19,25— 19,75
Śrut Soja . . . . . 20,00— 20,50

Słoma pszenna luzem . . . . . 3,00— 3,0
„ pszenna prasowana . . . . . 3,00— 3,80
„ żytnia luzem . . . . . 3,25— 3,50
„ vtnia prasowana . . . . . 3,75— 4,00
„ owsiana luzem . . . . . 3,75— 4,00
„ owsiana prasowana . . . . . 4,25— 4,50
„ jęczmienna luzem . . . . . 2,45— 2,95
„ jęczmienna prasow. . . . . 3,35— 3,55
Siano zwykłe luzem . . . . . 7,00— 7,50
„ zwykłe prasowane . . . . . 7,50— 8,00
„ nadnoteckie luzem . . . . . 8,00— 8,50
„ nadnoteckie pras. . . . . 8,50— 9,00

Ogólne usposobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 2370 tonn, pszenicy 469 tonn, jęczmienia 50 tonn, owsa 22 tonn, maki żytniej 122,9 tonn, maki pszennej 101,2 tonn, otrąb żytnich 187,5 tonn, otrąb pszennych 192,5 tonn, otrąb jęczmiennych 15 tonn, grochu Viktoria 15,8 tonn, łubinu niebieskiego 15 tonn, seradeli 23,5 tonn, koniczyny czerwonej 4,4 tonn, koniczyny szwedzkiej 0,45 tonn, rajgrasu 2 tonn, tymotki 2,05 tonn, nasion 4,08 tonn, makuchu rzepakowego 15 tonn, platków ziemniaczanych 15 tonn, kukurydzy 6,6 tonn.

Na turniej „Sokoła”

Zjazd zagranicznych pięściarzy

Organizatorzy otrzymali zawiadomienie, że jutro, t. j. w piątek o godzinie 14.21 przybywają do Poznania czterej niemieccy pięściarze Bernlöhr, Mayer, Murach i Stein. Towarzyszą im z ramienia niemieckiego związku pp. Adler i Wattenscheid, oraz trener związkowy, Dirksen.

W cztery minuty później, gdyż o godzinie 14.25 przybywa w towarzystwie swego trenera Zehetmayer. Hrubesz przyjedzie w nocy.

Zagraniczni goście zamieszkają w hotelu Britania. Zainteresowanie turniejem jest w Poznaniu zwłaszcza i w całej Polsce — ogromne.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrocie nieoficjalnych w Warszawie 5.25¼ zł, w Gdańsku na Warszawę 5.21 zł

Na Oceanie Spokojnym

Gromadzące się w ciągu lat ostatnich ciężkie chmury na Dalekim Wschodzie po wycofaniu się (przymusowym) Sowieców z Mandżurji przestały narazie grozić rozpętanem burzy dziejowej. Japończycy zajęli się olbrzymią pracą organizacji dla swych celów zdobytych obszarów, Rosjanie wykończają starannie w granicach naturalnych wschodniej Syberji swą obronę czynną, Europa skupiła swe zainteresowanie dokoła trudnego problemu zachowania istniejącego „status quo”, zagrożonego zmartwychwstałą potęgą militarną Niemiec.

Cisza, która nastąpiła na wschodzie, nie zapowiada jednak dłuższego pokoju; zbyt sprzeczne problemy rasowe i ekonomiczne wchodzą tu w grę. Głoszone z dużą siłą hasło japońskie: „Azja dla Azjatów” znalazło się w stanowczym przeciwieństwie z deklaracją prezydenta Stanów Zjednoczonych, wypowiedzianą w 1903 r. przez Roosevelta w San Francisco: „Panowanie nad Oceanem Spokojnym winno należeć do Ameryki”. Do wykonania tego gigantycznego planu przystąpiono natychmiast z całą energią. Stany Zjednoczone, posiadające do tej chwili główną masę ludności, całe bogactwo, przemysł i bazy nad Atlantykiem, musiały zmienić kierunek całej działalności ze wschodu na zachód, przewartościować radykalnie swą politykę, geografję, ekonomję polityczną, wreszcie strategię ku zadaniom, związanym z Pacyfikiem. Przekopanie kanału panamskiego w 1914 r. ułatwiło znakomicie wykonanie zamierzonego planu, droga eksportu na zachód skróciła się znacznie, manewrowanie głównymi siłami morskimi pomiędzy dwoma oceanami zostało ułatwione w dużym stopniu.

Jednocześnie pracowały Stany planowo nad zdobyciem rynku chińskiego, konkurując z coraz większym powodzeniem z Wielką Brytanią. Chiny są obecnie największym źródłem eksportu i najlepszym klientem Stanów Zjednoczonych. Interesem amerykańskim dopomogła bardzo wojna światowa, usuwając na lat kilka konkurencję europejską.

Pozostała tylko Japonja, ale i ona wskutek krótkowzrocznej ówczesnej polityki imperjalistycznej wywołała w Chinach wrogi nastrój i bojkot towarów japońskich. Nieco później bojkotowano Anglję, a wszystko to wywołało ożywienie interesów amerykańskich. Z inicjatywy Stanów wypowiedział się kongres dziewięciu mocarstw w Waszyngtonie za uchynieniem wszelkich ograniczeń suwerenności państwa chińskiego, a poprawne zachowanie się Amerykanów w miejscowych stosunkach handlowych i towarzyskich, odbijające rażąco od sztywnego stosunku Anglików, jedna im również sympatję ludności chińskiej, powiększone jeszcze przez charytatywną działalność misyj chrześcijańskich i szkół.

W 1923 r. połowa tonażu Oceanu Spokojnego została przewieziona na statkach amerykańskich, a do 1925 r. Stany Zjednoczone przejęły trzecią część wywozu chińskiego. Gdy w 1920 roku eksport amerykański do Chin wynosił zaledwie 8 proc., przewyższa on obecnie 20 proc. Handel Stanów z Azją miał w 1926 r. obrót dwóch miliardów dolarów.

Nic dziwnego, że Ameryka ob staje nieustępliwie przy zasadzie „drzwi otwartych” dla eksportu międzynarodowego w Chinach.

W okresie zatargu sowiecko-japońskiego stały naturalnie Stany Zjednoczone po stronie Sowieców, jako ewentualny sojusznik w razie starcia zbrojnego, ale nie przeszkadzało to zresztą przemysłowi amerykańskiemu do-

starzać materiału wojennego Japonji, a ich obroty handlowe z nią prawie się potroiły. Na zachodnich wybrzeżach Pacyfiku wybudowano szereg portów wojennych i lotniczych, wzmocniono potężnie San Francisco, jako podstawę strategiczną działań morskich na oceanie.

Duże znaczenie tego portu zmniejszone jest jednak olbrzymią odległością od ewentualnego teatru wojny w pobliżu zachodnich wybrzeży Pacyfiku. Odległość od Nagasaki wynosi przeszło 5 tysięcy mil morskich, od Władystoku — 4550 m., od Manilli na Filipinach — 7500 m. Skłoniło to Stany do zbudowania w północnej części oceanu umocnionego portu wojennego Eskimo, który wraz z portem Brematon stanowi poważną bazę dla akcji zaczepnej w kierunku Japonji. Mają one jednak poważną wadę — ta część oceanu jest nader burzliwa i mglista.

Nie zaniedbały również Stany organizacji szeregu baz morskich na wybrzeżach Pacyfiku, w Pearl Harbour na archipelagu Hawajskim oraz na wyspach Samoa i Guam, gdzie utworzono port I klasy, do którego wjazd jest wzbронiony dla wszystkich obcych statków wojennych i handlowych. Ale wszystkie te bazy, posiadające nawet dobre stocznie dla dużych statków, mają dwa zasadnicze braki: leżą zdaleko od wybrzeży amerykańskich, a zbyt blisko od Japonji, która posiada na Oceanie dodatkowe punkty oparcia na wyspach mandałowych. Łatwo zatem może opanować bliższe bazy, nim nadpłynie z Ameryki pomoc.

Położenie strategiczne Japonji na zachodnich wodach Pacyfiku jest mocne; posiada ona szereg umocnionych, pierwszorzędnych portów, doskonałą flotę wojenną, przewagę krótszych odległości od wybrzeży chińskich, łatwo zatem może sparaliżować import handlowy Ameryki aż do linii strategicznej Hong-Kong—Singapore,

gdzie poważnym przeciwnikiem mogłaby stać się Anglja. Słabą stroną japońskiej floty jest brak na własnym terytorjum materiałów pędnych, nad którego usunięciem państwo pracuje energicznie. Obecnie posiada flota wojenna w swych składach roczny zapas.

W razie wojny trudno przypuszczać, by nastąpiło walne spotkanie pomiędzy siłami morskimi obydwóch przeciwników, żaden z nich nie zechce ryzykować stoczenia bitwy decydującej w odległości kilku tysięcy mil od swych baz, zaopatrujących go w materiały pędne, amunicję, żywność i skuteczniających potrzebne naprawy. Wytwarza to paradoks strategiczny, że Japonja nie może zaatakować Stanów Zjednoczonych i odwrotnie — atakowi na Japonję stale przeszkadza bezmiar oceanu. Wyprowadzić z tego błędnego koła może tylko dalszy rozwój techniki lotniczej, gdy zniszczy ona strategję przestrzeni, dając możność prowadzenia pełnej wojny na Pacyfiku.

W sytuacji obecnej przeciwnicy poprowadzą niechybnie „małą wojnę” na wyczerpanie, — porty będą bombardowane, flota handlowa niszczona, łodzie podwodne i awjacje rozwiną szeroko swą akcję zaczepną, ale siły główne pozostaną w bezczynności, a kraje trwać będą w napięciu.

Która strona zwycięży, przewidzieć trudno. Położenie strategiczne Japonji w stosunku do celów wojny będzie lepsze, ekonomiczne naturalnie trudniejsze. Przyszły konflikt jednak nie ograniczy się do pojedynku amerykańsko-japońskiego, poruszy on poza tem inne zainteresowane na Pacyfiku mocarstwa, a przede wszystkim Anglję i Sowiety, w drugiej zaś linii także Francję i Holandję. Ich stanowisko może silnie zaważyć na wyniku takiej wojny.

Nieustępliwie stanowisko Japonji w sprawie równouprawnienia flot wojennych wskazuje, że arena Oceanu Spokojnego kryje w sobie niedalekie może gromy zbliżającej się burzy.

E. DE HENNING-MICHAELIS.
generał.

UWAGI

Niedawny zgon słynnego niegdyś architekta nowojorskiego, Fryderyka Filipa Dinkelberga, który przejdzie do historii jako ojciec „drapaczów chmur”, przywodzi na myśl krótkie dzieje narodzin, świetności i — kto wie, czy już nie zmierzchu potęgi niebotyków w budownictwie.

Zaledwie 60 lat dzieli Amerykę od chwili, gdy narodził się pomysł wysokopiętnych budowli na Manhattanie nowojorskim, które w wyobraźni ówczesnych „jankeśów” zdolne były aż „drapać” chmury. Młody Dinkelberg był autorem pomysłu. Nowy Jork leżał na wąskim cyplu między dwiema zatokami morskimi, nie było więc miejsca na rozbudowę wszerz. Budować w górę wolno było bez ograniczeń. Powstał więc pierwszy plan domu o 20 piętrach.

Ale znaleźli się sceptycy. Któżby — ich zdaniem — chciał „drapać” się nieskończenie w górę, do mieszkań, czy biur? Jaki lokator narażałby życie swoje i swoich w obawie pożaru lub innego wypadku nieszczęśliwego? Wszak przy istniejącej normie domów 3 i 4-piętrowych już złem okiem patrzy się na kogoś, co mieszka na 6-tym. Gdzieżby byli amatorzy na piętro 20-te?

Przepowiednie te jednak zawiodyły. Szczelnie wypełniono wszystkie 20 pięter lokatorami, tak że odważny architekt zabrał się do budowy nowego niebotyku 30-piętrowego.

Odtąd szło już w tempie zawrotnem: imponujący „Singer” staje się karłem wobec „Woolwortha”. Ten znów stoi w cieniu za niebotykiem „Chryslera” — rekord wieży Eiffla został te same m pobity! Już nie tylko Nowy Jork i Chicago, ale każde inne „szanujące się” miasto amerykańskie sprawnie sobie czempredziej wysokopiętne gmachy.

Aż i zjawiają się na gmachach tych rysy. Rysy nie w konstrukcji, lecz w kalkulacji kosztów. Na wyższych piętrach eksploatacja się nie opłaca. Zbyt wiele potrzeba wind dla komunikacji i rozmaitych przewodów pionowych, które zabierają ceną przestrzeń. Komunikacja w górę zawiela wymaga czasu. Zbyt duży natłok ludzi dokoła jednego niebotyku powoduje zatopy komunikacyjne u podnóża gmachu. Najwyższe z niebotyków zaczynają się wyludniać, brak na górne piętra lokatorów.

I znów powraca dzisiejsza architektura amerykańska do dawnych poczciwych „drapaczy” z przed 60 lat. Powstają obecnie już znowu tylko „niebotyki hieszczonkowe”, 15, 20, czasem 30 pięter. Okazuje się, że stary Dinkelberg nie został pokonany.

Jeśli zaś przyszło mu umierać w jednym z nowojorskich przytułków dla ubogich, to nie dlatego, że pomysł jego zbankrutował. Zbankrutowały jedynie jego spekulacje gruntowe — nieodzowny towarzysz pracy technicznej architekta.

się obalamuconemu Kaszubie następującą deklarację do podpisania:

„Dobrowolna deklaracja: Niniejszem oświadczamy, a to ..... wraz z żoną ..... z domu ..... z ulica ..... iż jesteśmy obywatelami polskimi narodowości niemieckiej. Tę deklarację składamy w imieniu naszych małoletnich dzieci 1) ..... 2) ..... 3) .....

„To oświadczenie jest dla nas nieodwołalne, a przy dzieciach dopiero z osiągnięciem pełnoletności.

„Treść tej z mej własnej woli oddanej deklaracji znam dokładnie, co wyraźnie stwierdzam własnoręcznym podpisem.”

Jak donosi „Pielgrzym”, Kaszubi podpisują tego rodzaju deklarację bardzo licznie, a wówczas kieruje się ich do Małego Kacka, gdzie otrzymują legitymację członkowską.

Oczywiście dużą rolę w tem wszystkim gra nędza rolnika pomorskiego, jeszcze bardziej jednak pomaga Niemcom w ich robocie prześladowanie organizacji narodowych i postępowanie organów administracji wobec wszystkich nie-„sanacyjnych” stowarzyszeń i jednostek.

Dziś i prasa „sanacyjna” na Pomorzu zaczyna się spozstrzegać, jakie owoce daje polityka, przez nią popierana. Same rekryminacje na nielojalność niemiecką mało tu pomogą.

„Wszystko to — pisze „Pielgrzym” — są tylko frazesy, bo nie można osiągnąć uświadomienia narodowego, jeżeli się równocześnie prześladowa narodowców, rzuca oszczerstwa i szkaluje duchowieństwo polskie, tak zasłużone i patriotyczne, jeżeli się prześladowa prawdziwych patriotów polskich, tych szczególnie, którzy obronili Kaszuby przed wynarodowieniem już wtedy, gdy Prusak był panem na Pomorzu i Kaszubach, i mając władzę w rękę, uciśkał Polaków i polskich działaczy.

„Musimy, niestety, stwierdzić, że działalność organizacji „sanacyjnych” przygotowuje Niemcom teren do ich zdradzieckiej roboty.”

Czas położyć kres tej bezkarnej germanizacji Pomorza pod rządami polskimi, tym prowadzonym otwarcie w biały dzień przygotowaniom do plebiscytu na rzecz niemieczyny w rdzeniu polskim kraju!

Niemcy germanizują Pomorze

Skutki fałszywej polityki czynników „sanacyjnych”

Tytuł ten wydaje się zupełnie fantastyczny, a mimoto do umieszczenia go na czele tej notatki uprawniają sprawdzone fakty. Oto, jak donosi „Pielgrzym” pelpliński pod datą 12 b. m., organizacje hitlerowskie na naszym Pomorzu, o czem zresztą pisał niedawno także nasz korespondent nadmorski, p. Edward Piszcz, uprawiają intensywną agitację wśród ubogiej ludności kaszubskiej. Ściąga się ją na niemieckie odczyty i przedstawienia,

wciąga się do organizacji niemieckich, operując przytem całym szeregiem korzyści materialnych. Podatnym na agitację udziela się kredytu, kupuje się od nich produkty rolne po cenach znacznie wyższych niż ceny miejscowe i tłumaczy się im, że w Niemczech i w Gdańsku rolnikom żyje się znacznie lepiej niż w Polsce i że w interesie samych Kaszubów leży przyznawanie się do narodowości niemieckiej.

Po takim przygotowaniu podsuwa

DZISIEJSZE WYBORY W „BRATNIAKU”

Przebieg dzisiejszych wyborów w „Bratniej Pomocy” Uniwersytetu Poznańskiego jest spokojny. Tłumy studentów zapełniają hall Collegium Minus. Powoli ciągną się kolejki. Przeważa naturalnie młodzież narodowa, która z zapalem rozdaje ulotki. „Sanacja” próbuje robić dywersję, przybierając w ostatniej chwili szyld „narodowy”. Jednak młodzież akademicka zna się doskonale na farbowanych lisach i masowo głosuje na listę narodową nr. 3. Zdjęcie powyższe przedstawia grupę studentów, czytających ulotki.

Robocizna — szarwark

W czwartkowym wydaniu poranem „Kurjera Poznańskiego” w referacie z środowego posiedzenia Sejmu przedstawiono przebieg dyskusji dookoła projektu ustawy o świadczeniach w naturze. W ramach tego projektu pomieszczono plan obciążenia mieszkańców wsi i miast niewydzielonych obowiązkiem robocizny pieszej i zaciągowej (szarwark). Oto, jak przedstawia się projekt tego nowego świadczenia:

Liga Drogowa, szukając środków na polepszenie stanu dróg w Polsce, wystąpiła z daleko sięgającymi wnioskami o rozszerzenie t. zw. „świadczeń w naturze”, polegających na dostarczeniu bezpłatnie robocizny pieszej i zaprzęgowej t. zw. szarwarku. Świadczenia te, obciążające przedewszystkiem ludność wiejską, miały niegdyś szerokie zastosowanie. W ostatnich dziesiątkach lat jednak na Zachodzie — mimo że ustawowo pozostały w mocy, — wyszły z użycia, gdyż tu praca rąk i wszelkie narzędzia pracy — wskutek intensywności życia gospodarczego — przedstawiały wartość ściśle odpowiadającą pewnej sumie pieniędzy, a wobec tego wszelkie świadczenia publiczne lepiej i łatwiej było rozkładać w gotówce, aniżeli w robociznie, której roz-

nych, miały być dopuszczalne także przy budowie i naprawie dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych (w rozmiarach ograniczonych do 25 proc. wszystkich dopuszczalnych świadczeń), następnie przy robotach meljoracyjnych (poza spółkami meljoracyjnymi), wreszcie przy wznoszeniu budynków w gminnych i zagospodarowaniu nieużytków gminnych.

Obciążone szarwarkiem mają być, jak dotychczas, osoby fizyczne i prawne, placące podatki t. zw. bezpośrednie w stosunku do sumy tych podatków, przyczem jednak projekt wyraźnie te podatki wymienia: gruntowy, od nieruchomości i przemysłowy (w formie świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych), a w gminach wiejskich — wyrównawczy, oparty na tych samych podatkach. Zastanawia uwolnienie zupełnie od świadczeń osób placących tylko podatek dochodowy, które przecie także korzystają z dróg, a placą podatek dochodowy od czystego dochodu, gdy inne podatki bezpośrednio obciążają nawet przedsiębiorstwa i majątki deficytowe.

Robocizna, wyznaczona w „dniówkach pieszych” (w oznaczonym stosunku do robocizny zaprzęgowej), będzie mogła być wykupiona w gotówce, jak dotychczas, według ustalonej równowartości w pieniądzu.

O świadczeniach decydują rady gminne, o ile chodzi o prace dla gmin, poza tem wydziały powiatowe (nie rady powiatowe). Wymiar należy zawsze do gmin.

Nowością jest upoważnienie wojewody do wydawania rozporządzeń, normujących najwyższe obciążenie świadczeniami w naturze na wszystkie cele łącznie i na najwyższe stawki równowartości pieniężnej, poza tem dopuszczalnej odległości miejsca robót i stosunek wartości dniówki pieszej do zaprzęgowej, a dalej do wyłączenia mieszkańców miast (niewydzielonych) z pod obowiązku świadczeń w naturze (dotychczasowe opłaty drogowe w gotówce pozostaną) i orzekania o tem, czy wykonanie pewnych robót jest uzasadnione interesem publicznym.

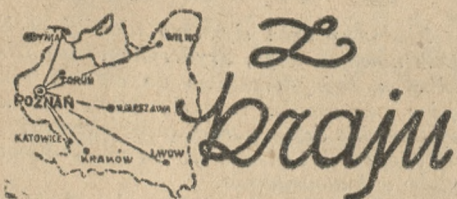
Uzależnienie tych zasadniczych kwestyj od wojewodów pozwoli normować szarwark według specjalnych stosun-

Tr 391

ków poszczególnych nie tylko województw, ale i powiatów — tak co do jego rozmiarów wogóle, jak co do przemiany go na pieniądze, nieraz przez gminy bardzo niekorzystnej dla obciążonych mimo taniego robotnika w czasach bezrobocia.

Niemniej nowa ustawa zwiększy możliwość ciężarów publicznych. Chyba odpowiednio do zwiększonego szarwarku niżono opłaty drogowe w gotówce, na co wobec przedewszystkiem złego stanu dróg zdaje się nie zanosi.

NADZWYCZAJNY ZJAZD WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI

W dniu 17 bm. odbędzie się w Warszawie nadzwyczajny zjazd przedstawicieli stowarzyszeń własności nieruchomości miejskiej z całej Polski. Na zjeździe omówione będą sprawy moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych lokatorów, oraz sprawy dodatków i opłat komunalnych miejskiej własności nieruchomości. Zjazd wyłoni delegację, która interwenjować będzie w tych sprawach u władz rządowych i ustawodawczych.

ARESztOWANIE POSŁA Z B. B. WOJCIECHOWSKIEGO

Na polecenie prokuratury stołecznej został aresztowany poseł Wojciechowski, członek B. B. i znany działacz wśród kolejarzy. Aresztowanie to pozostaje, jak donoszą, w związku z głośną ostatnio aferą łapowniczą przy obsadzaniu posad w więziennictwie. Wojciechowski, który został aresztowany w Poznaniu i przewieziony do Warszawy, umieszczony w więzieniu śledczym.

ODSZKODOWANIE DLA OFIAR KATASTROF KOLEJOWYCH

W ubiegłym roku, jak wiadomo, było kilka wypadków na kolejach dojazdowych do Warszawy, przyczem nie obyło się bez ofiar. Poważniejsze rozmiary przybrała mianowicie katastrofa pod Pyrami. Kilka osób, poszkodowanych ciężko w tej katastrofie na zdrowiu, wystąpiło o odszkodowanie w sumie 120 tysięcy złotych. Przed sądem okręgowym w Warszawie na tem tle wkrótce toczy się będzie kilka spraw, w niektórych zaś sąd już przyznał znaczne odszkodowania.

FRYZJER - ŻYD NA CZELE LECZNIC DENTYSTYCZNYCH

Mendel Arbus, fryzjer z zawodu, zajmował się także rwaniem zębów. W kilku miejscowościach powiatu konińskiego pozakładał on gabinety dentystyczne i sam zalał pacjenta, lecz na wszelki wypadek miał umowy z młodemi absolwentkami uczelni dentystycznych, które zgodziły się ponosić odpowiedzialność. Na te nie dozwolone praktyki Mendla Arbusa zwrócono uwagę władz, wskutek czego toczyły się liczne dochodzenia i w rezultacie zostały wszystkie kliniki dentystyczne przedsiębiorczego Żyda zlikwidowane.

WYKRYCIE TAJNEJ MENNICY W ŁODZI

Policja śledcza w Łodzi otrzymała poufne doniesienie o istnieniu tajnej mennicy przy ul. Młynarskiej, w mieszkaniu niejakiego Fajfry. Dzięki temu doniesieniu zastano fałszerzy na gorącym uczynku przy fabrykacji monet 2 i 5-złotowych. Sprawców aresztowano, mieszkanie zaś, z którego zabrano narzędzia i liczne gotowe fałszyfkaty, zamknięto i opieczętowano.

KOMUNISCI W GIMNAZJUM LUBELSKIM

Niemale wrażenie sprawiło wykrycie w państwowym gimnazjum im. Staszycy w Lublinie wśród uczniów ostatnich dwóch klas działaczy komunistów. Są to Żydzki, a jeden z nich, 8-klasista Gutharc, jest synem weterynarza rzeźni miejskiej. Uczniowie ci zostali wydaleni z gimnazjum i będą odpowiadali przed sądem.

WIELKI PROCES O OSZUSTWO

We Lwowie rozpoczął się sensacyjny proces w związku z wielką aferą oszukańczą. Główny oskarżony Onyszkow wraz z towarzyszami założył tam w roku 1929 Ludowy Bank Spółdzielczy, uzyskując z tego tytułu w innym banku kredyt w wysokości 100 tys. zł. Przedsiębiorstwo prosperowało, a cały dochód wędrował do kieszeni Onyszkowa i towarzyszy. Onyszkow przywłaszczył sobie ogółem 300 tys. zł, na szkodę kilku tysięcy klientów. Towarzysze jego oskarżeni są o przywłaszczenie sobie po 200, 100 i 50 tys. zł. Prowadzili oni wszyscy wystawne i rozrzutne życie, a gdy zmuszeni byli uchodzić zagranicę, zakupili majątek ziemski pod Paryżem i założyli bank w Brukselu. Władze belgijskie wydały przestępców Polsce i obecnie odpowiadają oni przed sądem lwowskim.

BUDOWA PRZETWÓRNI OWOCÓW W ZALESZCZYKACH

Aby uczynić zadość potrzebie, odczuwanej już oddawna przez licznych właścicieli sadów w rejonie Zaleszczyk, Bucza, Borszczowa itd., ma powstać w Zaleszczykach nowoczesnie urządzona przetwórnia owoców. Inicjatywa wyszła ze strony związku właścicieli sadów, a na koszty budowy uzyskano znaczną pożyczkę z Funduszu Pracy. Oprócz przetwórnii świeżych owoców jest przewidziana także suzarnia winogron.

Jesienią tego roku ma się odbyć w Zaleszczykach uroczyste winobranie.

kładanie i kontrola wymaga wiele formalności i sprawia wiele kłopotu. Na Wschodzie szarwark utrzymał się do ostatnich czasów wobec więcej prymitywnych stosunków gospodarczych i spełniał nieraz z dobrym wynikiem swoje zadanie, pociągając do robót drogowych rolników z ich zaprzęgami w czasie niewyzyskania ich pracy i środków w gospodarstwie rolnym. W obecnym zastoju gospodarczym zwraca się z wielu stron uwagę, że i na Zachodzie Polski możnaby wyzyskać czas wolny od robót rolnych do prac na drogach i innych, ponieważ dla rolników w tym czasie niema, jak dawniej, zarobków pobocznych, a gotówki wszędzie zupełny brak. Czy te świadczenia w naturze mimo to okażą się u nas, choćby tylko przejściowo, celowe i praktyczne, czy też lepiej będzie pozostać przy świadczeniach tylko pieniężnych, pokaże doświadczenie. W każdym razie stoimy przed próbą nakładania świadczeń w naturze w większym zakresie.

Mianowicie do Sejmu wpłynął projekt ustawy, rozszerzający znacznie prawo nakładania na ludność wiejską i miast niewydzielonych z powiatu robocizny t. zw. „pieszej” (ręcznej) i „zaprzęgowej” (z końmi, wozem i woźnicą).

Szarwark, stosowany dotychczas tylko przy pracach na drogach gmin-

Pechowy numer

Magik: — A teraz, Szanowna Publiczności, nowy cud!
1) Wkładam tę kartkę do kapelusza; chwilka cierpliwości, a zobaczycie coś wspaniałego!
2) Bardzo przepraszam, ale się znowu nie udało.

Tg 481

Nieściśle informacje

Warszawa. (KAP). Polska Agencja Telegraficzna (PAT) podała ostatnie streszczenie motu proprio Ojca św. z dnia 21 grudnia 1934 r. w sprawie reorganizacji komisji „Pro Russia”.

Komunikat jest w kilku punktach nieściśle, a wręcz nieodpowiada prawdziwemu tłumaczeniu PAT, iż „kwestje dotyczące obrządków wschodnich zgodnie z prawem kanonicznym będą podlegały kongregacji dla nadzwyczajnych spraw kościelnych”. Zgodnie z prawem kanonicznym (kanon 257) wszelkie sprawy dotyczące obrządków wschodnich w Kościele katolickim podlegają św. Kongregacji kościoła wschodniego.

Baldwin premierem?

London. (PAT). Prasa przewiduje, że zamiana stanowiska między MacDonaltem a Baldwinem nastąpi już w końcu lata.

Tego rodzaju zamiana z zachowaniem sir Johna Simona jako min. spr. zagr. świadczyłaby, że podstawy rządu narodowego nie uległy zmianie. Będzie on wierniejszym niż dotąd odbiciem układu sił, nie uległa bowiem wątpliwości, że wobec znacznej przewagi partii konserwatywnej nad ugrupowaniem narodem labourystów i narodowych liberalów Simona, konstelacja do której te 3 ugrupowania należą, będzie daleko sprawiedliwiej przedstawiona.

Trzęsienie ziemi

Madryt. (PAT). W całej prowincji Murcia (na południowym wschodzie Hiszpanji) odczuł wstrząs podziemny o sile nienotowanej już od 30 lat. Znaczna ilość domów w prowincji uległa uszkodzeniom.

Stronnictwo Narodowe

KOŁO STARE MIASTO

Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w czwartek, 14 b. m. o godzinie 20 w lokalu p. Wróblewicz, Chwałiszewo 68.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

KOŁO WINIARY

Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w niedzielę, dnia 17 b. m. o godzinie 18 w Sokolni.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

LISTY O WSI POLSKIEJ

Inteligencja ze wsi — wczoraj i dziś

Problem wsi polskiej staje się coraz bardziej naszym centralnym zagadnieniem społeczno-gospodarczym. Ta wieś polska, rezerwar żywych sił narodu, pogrąża się coraz bardziej w otchłań nędzy, spowodowanej kryzysem gospodarczym, złą polityką ekonomiczną, a w wielu stronach Rzeczypospolitej także wadliwą strukturą ludnościową (przeludnienie wsi w Małopolsce, a częściowo i w b. Królestwie!). Rozsądna, konsekwentna polityka gospodarcza i migracyjna, troska o podniesienie rentowności rolnictwa, kierowanie nadmiaru ludności wiejskiej do miast, w szczególności do rzemiosła i handlu, równoległe z wypieraniem z nich żywiołu żydowskiego — oto naczelnne postulaty obozu narodowego w tej dziedzinie.

Polityka taka opierać się jednak musi na dokładnej znajomości istniejącego stanu rzeczy. Chcąc się do tego przyczynić, rozpoczynamy dziś cykl uwag, obrazujących obecne położenie młodego pokolenia wiejskiego — uwag, pisanych na podstawie obserwacji stosunków w b. Królestwie Kongresowym, jednak w dużej mierze trafnych także w odniesieniu do innych dzielnic Rzeczypospolitej, nie wyłączając Wielkopolski. Uwagi te, dzięki szeroko podmalowanemu tłu, dają nam wogóle obraz dzisiejszej wsi polskiej i dla tego, nie wątpimy, wzbudzą zainteresowanie u każdego myślącego Czytelnika.

Powszechnie dzisiaj narzekają gospodarze wiejscy — i to niemal bez różnicy w swym stanie posiadania —, że w żaden sposób, choćby przy największych chęciach, nie mogą kształcić swych dzieci. Niewątpliwie odgrywa tu dominującą rolę ogólne zubożenie, brak gotówki, wielka trudność zdobycia pieniędzy. Ale poza tą przyczyną jest jeszcze i inna, równie ważna, a może daleko ważniejsza: oto chłop nie widzi dzisiaj „rentowności” nauki (pozwalam sobie tu na to materialne określenie, bo ono najściślej odpowiada sposobowi chłopskiej kalkulacji). Choćby — powiada — dziecko wykształcił, wymozolił się, to ono i tak do mnie wróci, bo na świecie niema miejsca dla mego dziecka, jak niema go i dla innych, walęśających się bez pracy. Muszę je przygarnąć, bo gdzieś się podzieje?

W latach przedkryzysowych szkoły średnie (z wyjątkiem szkół handlowych) były przepelnione synami chłopskimi. Opłata w szkołach była nieduża, na stancję chłop dowiódł produktów, trochę włożył gotówki i w porządku. Nietrudno było i z ubrankiem i z książkami przy ówczesnej stabilizacji programów. Swoje produkty chłop sprzedawał drogo, bo szły; tak np. cena korca pszenicy dochodziła do sześćdziesięciu złotych, za runt żywego wieprza brano złotego. Dziś za pszenicę dostaje się siedemnaście złotych, a za funt żywego wieprza dwadzieścia dwa grosze.

Dawniej niejednemu chłopu łatwiej było dawać dzieciom naukę, niż przeciętnemu urzędnikowi, szczególnie w wypadkach, gdy trzeba było dzieci umieszczać w szkole, znajdującą się w innej miejscowości. Dlatego śmiało możemy powiedzieć, że chłop, nawet średnio-zamożny, o ile rozumiał potęgę i doniosłość oświecenia i wiedzy, utrzymywał bez nadzwyczajnego wysiłku swoje dziecko w gimnazjum lub seminarjum nauczycielskim, stroniąc jednak — niestety — od szkół handlowych i rzemieślniczych.

A uczyły się te dzieci wcale niegorzej od synów rodziców inteligentnych. Nietylko dorównywały im w zdobywaniu wiedzy, ale przeważnie ich nawet przewyższały — nie mówię tu o ogładzie i obyciu —, celując w naukach, zdobywając pochwały i odznaczenia. Prawie wszystkie otrzymywały świadectwa dojrzałości już nie dostateczne, ale często dobre i bardzo dobre.

Mało tego, że chłopscy synowie lepiej się uczyli od synów rodziców inteligentnych; już w starszych klasach utrzymywali się oni — naturalnie nie wszyscy — z korepetycji, których udzielali, z zadawalającymi zupełnie wynikami, dzieciom rodziców inteligentnych, nawet swoim kolegom z tych samych klas. Wielu przygotowywało do egzaminów wstępnych swych młodszych kolegów ze wsi; wielu uczyło synów ziemian. Tak więc syn chłopski nietylko nie potrzebował korepetytora dla siebie, ale często sam był tym korepetytorem, robiąc rodzicom ulgę w lożeniu na jego szkoły. Niektórzy nietylko takie ulgi robili, ale jeszcze rodzicom oddawali część zarobionych pieniędzy!

Po otrzymaniu matury większość z nich szła na wyższe uczelnie, reszta zaś — z nielicznymi tylko wyjątkami — otrzymywała pracę i wówczas ciągnęła za sobą młodszego brata czy siostrę. Ci, którzy szli na wyższe uczelnie, mieli zapewnione minimum na utrzymanie z domu: ojciec posyłał, bo mu o pieniądzu było łatwo. Wielu miało z domu nietylko to minimum; otrzymywali wszystko, co im było potrzebne. Ci zaś, co musieli na

siebie zapracować, czy to całkowicie, czy też tylko częściowo, mogli to czynić bez wielkiego uszczerbku w swych studjach. O to zapracowanie było przecież łatwo. Korepetycji nie brakło, a płacono za nie wcale nieźle. Poza korepetycjami, tak powszechnym źródłem zarobkowania niezamożnego studenta, można było przecież nietrudno znaleźć jaką pracę biurową, dającą się jednak pogodzić ze studjami.

W ten sposób chłopscy synowie, naturalnie nie bez niemałej upartości, zdobywali dyplomy prawnicze, naukowe, techniczne, medyczne i t. d., zajmując następnie w społeczeństwie poważne stanowiska. Najwięcej zresztą wychodziło ich na księży.

Chłop oddawał swemu dziecku nawet ostatni kęs chleba, bo widział i rozumiał, że jego dziecko ma pracę, przynosi ludziom użytek, daje sobie radę i jemu jeszcze pomaga; chłop widział namacalnie „rentowność” nauki, opłacalność włożonego trudu i wysiłku. Chłubił się, że dał choć jednemu dziecku wykształcenie. Ale to wykształcenie, choćby jednego dziecka, odbywało się prawie, że bez uszczerbku dla pozostałych.

Tak było w latach przedkryzysowych z tą wiejską młodzieżą, która

się kształciła i jako wykształcona powiększała krąg zdrowej i pożytecznej inteligencji. Jakże jest dzisiaj z tą samą młodzieżą wiejską?

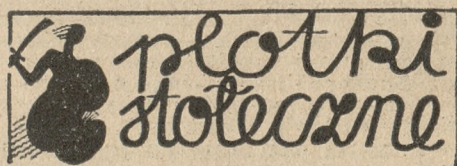
Nie możemy powiedzieć, żeby obecnie chłopskich dzieci nie było w szkołach. Owszem, są, ale nie w takiej mierze, jak dawniej. Chłop nie chce i nie może dziś kształcić swych dzieci. Nie chce, bo widzi nierentowność nauki; nie może, bo nie ma za co.

Z chwilą pogarszania się koniunktury chłopcy zaczęli odbierać swoje dzieci ze szkół. Jeżeli wielu chłopskich synów przecież pozostało w szkołach, należy to przypisać temu, że chłop uznał to za rzecz swego honoru i postanowił choć do matury to swoje dziecko doprowadzić. Później, to już, mój drogi, rób sobie, co chcesz; rad-bym ci z duszy, z serca pomóc, ale niema za co. — Obecnie to tylko poniektóry chłop, ale to bardzo, bardzo rzadki, oddaje dziecko do szkół. Przytem należy tu wziąć do jeszcze pod uwagę, że chłopcy — nie wszyscy zresztą — i dziś nawet jeszcze, pod wyrazem „wykształcić” rozumieją „wyczytać na księdza”. To też przeważnie ten chłop obecnie kształci dziecko, który się nie zadłużył w czasie dobrych lat i który — choćby w skrytości serca — sądzi, że jego syn będzie księdzem!

Jak dawniej ławą, owczym pędem garnęły się do szkół, tak dziś możemy prawie na palcach policzyć dzieci chłopskie z tego czy innego powiatu w szkołach średnich.

Boć gdy obecnie chłopski syn ukończy szkołę średnią, cóż mu z tego? Maturzysta gimnazjalny nie jest przecież do niczego przysposobiony: jego zasobu wiadomości nie można nazwać „stosowanym”, praktycznym, dającym od razu, z miejsca, możliwość zarobko-

U kobiet w ciąży i młodych matek stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszki.
Tg 420.

13 marca.

Rzadko kiedy Sejm był w takim komplecie i galerje tak silnie obsadzone, jak na dzisiejszym posiedzeniu.

Przyczyną tego były nadzieje z powodu „trzynastki” i pogłoski na temat ewentualnej konstytucji. Automatycznie zmobilizowały się siły. Ale do batalji nie doszło. Kiedy do niej dojdzie? Bóg wie. Mówiono, że na 19-go, na św. Józefa. Mówiono, że na 31 marca tj. na odwróconą „trzynastkę”.

Ale zarzućmy te przypuszczenia, bo o terminach nikt nie wie; nawet książę Janusz Radziwiłł, będący dzisiaj w kursie i u szczytu wpływów.

Wyobraźcie sobie, jak książę Janusz Radziwiłł będzie opracowywał ordynację wyborczą. A ma wypowiedzieć swe opinie o tezach, na jakich przyszła ordynacja ma się opierać.

Jak daleko pójdzie jego demokracyzm, jego faszyzm, jego odczucie potrzeb narodowych. Jakie wymyśli sposoby, któreby zabezpieczyły przedstawicielstwo mniejszości polskiej w okręgach mieszanych?...

Bardzo znamienne zapowiedź ogłosił dzisiaj pisma socjalistyczne. Oto PPS-zwołuje na niedzielę 3 wiece. Jako mówcy mają wystąpić m. in. więźniowie brzescy Barlicki i Dubois, którzy posiadają wśród zwolenników P. P. S. duże wzięcie. Wystąpi też pos. Zaremba. To znaczy, że odbyta przed miesiącem narada robotnicza wydaje już owoce. Zaczyna się wśród mas robotniczych silniejsze życie wiecowe i organizacyjne.

Zapowiedź tych zebrań jest o tyle symptomatyczna, że partja socjalistyczna od dłuższego czasu, chyba od paru lat, nie organizowała żadnych zebrań — poza manifestacjami pierwszomajowymi.

Aż teraz. Czy to wybory?...

Minister spraw wewnętrznych Kosiński ogłosił okólnik, wydany

do administracji. Linją jego przewodnią jest — służyć szaremu obywatelowi. Tosamo mniej więcej zapowiadał z trybuny sejmowej.

Równocześnie pojawiły się doniesienia o walnym zebraniu Resursy Obywatelskiej. Gospodarował tam komisarz rządowy Jerzy Jędrzejewicz. (Ten trzeci; urzędnik warszawskiego komisarjatu rządu.) Aż wreszcie zwołał ogólne zebranie. Przedtem wielu członków Resursy otrzymało uwiadomienia, że wskutek nieplacenia składek zostali skreśleni z listy członków. Zawiadomienia ze strony komisarza rządowego.

Gdy członkowie przybyli na zebranie, spostrzegli nieznanie sobie twarze. Mieli to być nowi członkowie Resursy. Zainterpelowano przewodniczącego. Stwierdził, że — to nowi prawomocni członkowie. Zapytano, jakim prawem ich przyjęto, gdy w Resursie obowiązuje balot, gdy w Resursie istnieje osobna komisja kwalifikacyjna, która orzeka o warunkach przyjęcia członków. A posiedzeń żadnych komisja kwalifikacyjna nie odbywała. Skądżeż zostali przyjęci i jak to odpowiada li-terze statutu, którego komisarz miał bronić?...

Przewodniczący, powołany przez komisarza, wcale takiego wniosku nie poddał pod głosowanie.

Prawdziwi członkowie Resursy opuścili zebranie.

Ale instytucja, która była nie „sanacyjna”, zresztą i apolityczna, bo to był klub towarzyski — stała się domeną „sanacyjną”.

Co powie na to Trybunał Administracyjny, do którego niechybnie się członkowie Resursy odwołają?...

Jeden szczegół.

Resursa posiada dużą salę. Odbywały się w niej zebrania Stronnictwa Narodowego. Dzisiaj o salę w Warszawie bardzo trudno. Teraz gdy idą wybory, będzie jeszcze trudniej. W każdym razie sala Resursy będzie już niedostępna.

W lokalu Resursy mieścił się także lokal miejskiego zarządu Stronnictwa Narodowego. Czy przy nowym zarządzie pozostanie?...

Wybory czuć już w powietrzu...

WARSZAWIANIN.

Jedyny ratunek dla włosów **Trilysin** TONIKUM DLA WŁOSÓW Kupież znika Wypadanie włosów ustaje Włosy odrastają

Tg 385

wania. Matura gimnazjalna przygotowuje na wyższą uczelnię: szkoła średnia odgrywa tu rolę korepetytora, któremu jednak niebardzo wierzą, sprawdzając wiadomości, podane przez niego. Matura seminaryjna też nie daje od razu pracy: najprzód wolna praktyka, a później zobaczymy, panie drogi! Zresztą „posady nie wakują” tak dla jednego, jak i dla drugiego!

Ojciec nie może dać pieniędzy na wyższe wykształcenie. Gdyby nawet chciał pożyczyć we wsi, to mu się to nie uda. Jedni chłopci pooddawali gotówkę do kas, a inni, nieufni i ciemni, trzymają pieniądze dostawnie w oklepianym sienniku. Choćby ten ojciec chciał istotnie pożyczyć synowi pieniędzy na naukę, to ich nie dostanie, a swoich nie robi, bo wszystko tanizna. Chłop przecież woli pieniądze oddać dziś do kasy, skąd go może odebrać każdego dnia; chłop ciemny i nieufny woli pieniądze trzymać przy sobie i codziennie je przeliczać, niż pożyczyć komu, ponieważ ten ktoś nie płaci dziś ani odsetek, ani nie oddaje pożyczonej sumy. Zresztą urzędy rozjemcze rozdrabniają długi, ku niemałemu zgorzzeniu wierzących. Ojciec gotówby nawet pożyczyć na akt, czy na hipotekę, ale nie pożyczę, bo nie widzi rentowności nauki, boby się z zeszłą rodziną zmarnował.

W latach przedkryzysowych kształcenie dziecka nie przynosiło chłopu w gospodarstwie uszczerbku i rodzina niebardzo to odczuwała: można było parobka utrzymać, można było łatwo we wsi pożyczyć tysiąc złotych. Dziś parobka się nie utrzyma, bo niema za co. Pieniądzy ludzie nie pożyczą, bo nie wierzą w wypłacalność, a rodzina znów nie może jednego wykształcić i sama iść „na dziady” — a zresztą i ten jeden znajduje się bez pracy. Chłop bierze to na swój zdrowy rozum, po swojemu sobie kalkuluje i dlatego nie kształci dziś dzieci, jak kształcił je niemał gromadnie przed nastaniem kryzysu.

Zdarza się, że ten chłopski syn, maturzysta, zapisuje się na wyższą uczelnię, ot tak sobie, dla wypróbowania szczęścia. Ojciec nawet mu coś w pierwszym roku dopomoże, ale to bardzo skąpo. I cóż z tego? Syn przeważnie nie kończy wyższej uczelni, bo z domu nie pomagają, nie mając z czego, a zarobić niesposób. Prawie zniknęły dziś korepetycje: pracy niema. Ten chłopski syn, dostawszy się w dzisiejsze stosunki, w których młodzież całą podzielono na „państwową” i „antypaństwową”, na upośledzoną i uprzywilejowaną, marnuje się dzisiaj, czepia się gdzieś jakiejś pracy biurowej, czy innej, uzyskanej za przynależność do tej lub innej „dobrze widzianej” organizacji. I tak wsiąka po drodze, nie uzyskując dyplomu, a najczęściej po pierwszym roku wraca do ojca, na wieś, do chałupy. Gdyby nawet wprost nadludzkim wysiłkiem uzyskał dyplom, to i tak wróci do swoich, bo „posady nie wakują”.

Do ojca wracają: i ten po maturze, i ten, co pokosztował trochę wyższej uczelni, i ten z dyplomem. Są to ludzie młodzi, ale starzy, bo zawiedzeni w swych nadziejach i rachubach, podcięci duchowo w najpiękniejszym okresie życia, rozgorzyczeni i do siebie i do innych. To są cmentarzyska niespełnionych marzeń: świat myśli, oderwany od zagonu, ale bez czynu! Siedzą z oczami, boć ojciec nie wypędzi dziecka, lecz się z nim podzieli, bolejąc, że je kształcił —, a ono dziś ani do pasania byłby się nie nadaje, ani do innej roboty. Jest to więc tragedia chłopskich synów, tragedia ptaków zamorskich, którym podcięto skrzydła: muszą pozostać na zimę i zmarnieć.

ROMAN WOJCIECHOWSKI.

Młodzież Wszehpolska

STOW. S. U. P.

Wydział Organizacyjny.

W piątek, dnia 15 bm. o godz. 18.30 odbędzie się w lokalu własnym M. W.

ODPRAWA CZŁONKÓW,

WYJEŻDŻAJĄCYCH NA PROWINCJE

Obecność tych członków bezwzględnie obowiązkowa.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Marzec

15

PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.

Piątek: Izabelli

Sobota: Juljana m.

Kalendarz słowiański

Piątek: Długomila

Sobota: Ojcosława

Słońca: wschód 6,09

zachód 17,55

Długość dnia 11 g. 46 m.

Księżyc: wschód 12,54

zachód 4,23

Faza: 5 dzień przed pełnią.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Czwartek godz. 7 rano. Temperatura powietrza niska minus 3 st. Cels. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 765 mm. Mgła. Wiatr wschodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 4 st. C., najniższa minus 2 st. C.

Przepowiednia pogody na piątek, dnia 15 marca: Pogoda nadal bez większych zmian, w nocy przymrozki, zrana mglisto i pochmurno oraz chłodno, bez opadów w ciągu dnia stopniowo wypogodzenie i ciepłej, słabe wiatry wschodnie.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu dziś plus 2,13 mtr.

Komunikat Orbisu. DO WARSZAWY za zł 12,— od 17 do 20 marca — przejazdy indywidualne. Karty uczestnictwa po 3 zł. tylko: **ORBIS, Poznań, Plac Wolności 9**, tel. 52-18.

ng 7354

— **Dalsza obniżka opłat pocztowych.** Dziennik taryf pocztowych nr. 2 z dnia 23. 1. 1935 r. wprowadza z dniem 1 marca rb. dalszą obniżkę opłat pocztowych. Obniżka obejmuje niektóre rodzaje miejscowych kartek za opłatą 5 groszy i miejscowych listów w stanie otwartym za opłatą 10 groszy do 20 gramów i 20 groszy ponad 20 gramów do 250 gramów, a mianowicie:

1. Kartki pocztowe za zniżoną opłatą mogą zawierać wyłącznie zawiadomienia o płatności weksli, niemotywowane wezwania do zapłaty należności, lub krótkie zawiadomienia o przesłaniu wniosków egzekucyjnych z powodu niezapłacenia należności.

2. Miejscowe otwarte listy mogą zawierać: wyłącznie niemotywowane zawiadomienia o wymiarze składek, wezwania lub nakazy płatnicze z ewentualnie dołączonymi do nich blankietami P. K. O.

Dotychczasowe opłaty za miejscowe listy z wymienioną wyżej zawartością o wadze do 20 gramów wynosiły 15 groszy, a o wadze ponad 20—250 gramów — 30 gr. Blizszych wyjaśnień w tej sprawie udzielają urzędy pocztowe lub też akwizytorzy pocztowi.

— **Poznańskie Okręgowe Kolegium Sędziów Piłki Nożnej w Poznaniu**, przyjmując zgłoszenia kandydatów na sędziów piłki nożnej. Dla zainteresowanych kurs z przepisów gry w piłkę nożną w 4 lekcyjach, o którym bliższe szczegóły podane zostaną zgłaszającym się indywidualnie do wiadomości. Zgłoszenia przyjmuje oraz informację udziela sekretariat Al. Marcinkowskiego 13, pokój 42.

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika chodziska

— **ZEBRANIE „SOKOŁA”.** W ub. niedzielę odbyło się w Budzynie miesięczne zebranie Tow. gimn. „Sokol”, które zagał hasłem „Czołem” drub przez Kaźmierczak. Aktualny referat o udziale sokolów w walkach niepodległościowych wygłosił drub Dastych. W miejsce rewizora kasy drh Walentego Cybuli wybrano drh Leona Dastycha. Przy wolnych głosach drub przez wezwał drużyny jak i druhow, aby stale nosili odznakę sokolki, podkreślając, że chlubną jest rzeczą być we wolnej Polsce Sokolem, względnie sokolika. Odśpiewaniem pieśni „Orly Sokoly” zakończono obrady. (bk)

Kronika onieźnińska

— **MECZ BOKSERSKI „WARSZAWIANKA” — „STELLA”.** W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Gnieźnie mecz bokserski pomiędzy stołeczną „Warszawianką” a „Stella”. Goście przyjadą do Gniezna w dobrym składzie. Wymienić należy nazwiska dwóch reprezentantów polskich, mianowicie długoletniego mistrza Polski wagi piórkowej Polusa, oraz kilkakrotnego mistrza Polski w Europie w wadze koguciej Forlańskiego. W za-

Morderca Lange zawiśnie na szubienicy

Sąd apelacyjny w Poznaniu zatwierdził wyrok pierwszej instancji

W dniu wczorajszym o g. 12 w pośpiechu w sądzie apelacyjnym w Poznaniu toczył się proces odwoławczy przeciwko Janowi vel Franciszkowi Langemu i jego synowi Brunonowi. Stary Lange skazany został w grudniu r. zeszłego na karę śmierci przez powieszenie za otrucie jednej ze swoich żon śp. Marji Nowickiej, a syn jego Brunon na półtora roku więzienia za pomoc, udzieloną ojcu przy zawieraniu bigamistycznych małżeństw.

W skład trybunału sądzącego wchodził: wiceprezes Sawicki, sędzia Dudkiewicz i dr. Eimer. Oskarża prokurator. Molański.

Po wysłuchaniu referatu, nastąpił przemówienia stron. Oskarżonych bronił z urzędu adwokat Kwasięborski i Gajda.

O godz. 14,20 sąd ogłosił wyrok, zatwierdzający w stosunku do Franciszka Langego karę śmierci, wydaną przez sąd I instancji, natomiast w stosunku do Brunona Langego zmniejszając mu karę do siedem miesięcy więzienia.

Ponieważ Brunon Lange karę, wymierzona mu przez sąd apelacyjny, już odcierpiał, został on niezwłocznie zwolniony.

Przyuszcza się, iż obrońcy Franciszka Langego zgłoszą kasację do Sądu Najwyższego. Jeżeli to nie nastąpi, wyrok sądu apelacyjnego w Poznaniu zyska moc obowiązującą i Franciszek Lange zawiśnie na szubienicy.

wodach przewidziane są walki od muszej do ciężkiej włącznie. (gb)

— **Z PIJANYM HALASEM.** Nieznani sprawcy porozrywali w powrotnej drodze z zabawy „Strzelca” do domu płoty przy zabudowaniach gospodarskich w Falkowie. A przecież płoty nikomu w drodze nie stały! (gb)

Kronika ostwińska

— **WYKŁADY UNIWERSYTECKIE.** — Jak corocznie w okresie wielkiego postu, tak i w roku bieżącym odbywać się będą powszechne wykłady uniwersyteckie w salce p. K. Jankiewicza. W niedzielę, dnia 17 b. m. dr. Jan Bajoński, prof. uniwersytetu poznańskiego, wygłosi odczyt p. t. „Przesady w połoźnictwie”. W niedzielę dnia 24 b. m. przemawiać będzie p. dr. Józef Widajewicz, doc. uniwersytetu poznańskiego n. t. „Legenda Bałtyku”. Początek odczytów o godz. 17. Wstęp 30 groszy, dla młodzieży 15 groszy. (gd)

— **ZE SPORTU.** W niedzielę 17 b. m. odbędzie się w Gostyniu zawody w piłkę nożną pomiędzy K. S. „Kania” — Gostyni, a T. S. „Unja” — Poznań na boisku K. S. „Kania”. (gd)

Kronika grodziska

— **POGRZEB DZIAŁACZA NARODOWEGO.** W poniedziałek 11 bm. odbył się w Gnieźnie pogrzeb zmarłego przedwczorajnie ogólnie szanowanego organisty parafji Gnin, członka zarządu Stronnictwa Narodowego i radnego gromady Gnin, śp. Jana Antczaka. (ki)

— **PING-PONG.** W ub. niedzielę urządzono w Grodzisku zawody ping-pongowe o mistrzostwo m. Grodziska. Mistrzostwo po dość ciekawych walkach zdobył p. Paweł Wolgemut z Grodziska.

— **ZEBRANIA.** W niedzielę 17 bm. o godz. 12 odbędzie się w Grodzisku w sali p. Wenclewiczowej walne zebranie członków spółdzielni „Zgoda”. — Zebranie Wydziału Młodych S. N. w Grodzisku odbędzie się w czwartek, 14 bm. o godz. 20 w sekretarjacie Stronnictwa Narodowego, ul. Kościelna. (ki)

— **Z TOW. KUPCÓW SAMODZIELNYCH.** W ub. piątek odbyło się w lokalu p. Malinowskiego w Grodzisku walne zebranie Tow. Kupców Samodzielnych. Nowy zarząd wybrano w następującym składzie: pp. Wierzejewski — prezes, M. Szebelowski — wiceprezes, Fr. Bielańczyk — sekretarz, dyr. Banku Jankiewicz — skarbnik. Towarzystwo Kupców Samodzielnych w Grodzisku obchodzi w roku bieżącym 25-lecie swego istnienia. (ki)

Zamach morderczy na leśniczego

Trzech zamaskowanych osobników dokonało zamachu pod Chojnicami

Chojnice (cd). W środę trzech zamaskowanych osobników dokonało zamachu morderczego na leśniczego państwowego, Marcina Stormanna z leśnictwa Stary Most, powiatu chojnickiego. Na miejsce zbrodni udała się komisja sądu-lekarska, która prowadzi dochodzenia. Wysłano również psa policyjnego dla wytopienia zamachowców.

Leśniczy Marcin Stormann jechał rowerem zszoną w kierunku Osusznic w sprawach służbowych do nadleśnictwa. Na szosie pomiędzy Lipienicą i Osusznicą, wypadło nagle z przyległego do szosy zagajenia trzech zamaskowanych osobników, uzbrojonych

Kronika inowrocławska

— **Z ŻYCIA KUPIECTWA.** W sali hotelu Basta odbyło się zebranie Tow. Polsko - Chrześcijańskich Kupców. — Do wniosku miejskiej szkoły handlowej na przyjęcie kilku uczniów na praktykę odniesiono się przychylnie. Referat na temat „Oddłużenie rolnictwa. a kupiectwo” wygłosił p. dyr. Kreisner. W dyskusji uchwalono rezolucję, domagającą się wydania ustawy, obniżającej odsetki od zadłużenia kupiectwa. (hw)

— **SŁUP ZABIŁ DZIEWCZYNE.** 10-letnia Janina Kaczmarkówna z Szadłowic bawiąc się z dziećmi na podwórzu, została uderzona przez spadający słup. — Dziewczynka doznała pęknięcia czaszki i zmarła przed przybyciem lekarza. Dodać należy, że w ub. roku zginął wskutek zatrucia gazem w cukrowni ojciec dziewczynki. (hw)

— **KRADLI BAŻANTY.** Józef Mont i Ludwik Górzycy kradli systematycznie z parku majątku w Stawsku Górnym bażanty. Sąd skazał każdego z nich na 2 mies. aresztu. (hw)

— **KRADZIEŻ** 16-letni Bolesław Bialek włamał się do chlewu Marty Fehrman w Tarkowie i skradł swinie wartości 60 zł. Mięso zabitego wieprza zwrócono poszkodowanej, a młodociany złodziej zasiedział na ławie oskarżonych. (hw)

— **ECHA STRAJKU W HUCIE „IRENA”.** Fabryka szkła „Irena” prosi nas o zamieszczenie wyjaśnienia, że strajk w hucie nie powstał na tle żądanej podwyżki, lecz został wywołany przez kilku prodyktorów na skutek zakazu zarządu opuszczenia warsztatów podczas pracy. Dopiero podczas strajku wysunięto kwestię 25-proc. podwyżki. Dodać należy, że po likwidacji strajku do pracy zgłosili się ci, dla których domagano się podwyżki. — Przywódcy strajku nie zgłosili się we właściwym czasie, wobec czego nie mogli zostać przyjęci. (hw)

Kronika iarcocińska

— **Z RADY MIEJSKIEJ.** W ubiegłym tygodniu odbyło się w Nowem Mieście zebranie Rady miejskiej pod przewodnictwem burmistrza p. Krystofia na którym uchwalono wypłacenie pensyj woźnemu i stróżów za marzec 1935 r. i to z uwagi na to, że z końcem marca przewidziana jest likwidacja magistratu. Dla p. Gniewowskiej - Zaradnej uchwalono wolne mieszkaniowe na warunkach dotychczasowych. Przy sprawozdaniach komisji rewizyjnej zwrócił jeden z pp. radnych uwagę na deficytowa gospodarkę obecnego zarządu miejskiego, który nie korzy-

stał z okazji oszczędnościowych. W jaki sposób zamierza zarząd miejski pokryć deficyt, na to pytanie, niestety, p. burmistrz nie dał żadnego wyjaśnienia. (na)

— **WYBORY.** Rada gminna w Nowem Mieście wybrała 12 głosami wojtem p. Stanisława Maćkowiaka z Chocicz. Komisarzyczny wójt p. Krystofiak otrzymał 4 głosy. Podwójtem wybrano 13 głosami p. Czesława Szymańskiego z Nowego Miasta n. W., a ławnikami pp. Łukaszyka z Chocicy i Adama Studzińskiego z Tokarowa. (na)

— **WALNE ZEBRANIE.** W ub. niedzielę odbyło się doroczne walne zebranie Towarzystwa Bartników w Nowem Mieście pod przewodnictwem p. Stanisława Łuczaka z Wilczków. Po wyczerpujących sprawozdaniach ustępującego zarządu wybrano nowy zarząd w następującym składzie: pp. Alfred Ackermann — prezes, Wawrzyniec Maliński — wiceprezes, Mieczysław Lisewski — sekretarz, Juliusz Kaczmarek z Szyplowa — zast. ekr., Władysław Szymański — skarbnik, Andrzej Olejniczak i Piotr Rurek — ławnicy. Do komisji rewizyjnej powołano: pp. Stanisława Maćkowiaka z Chocicy, Józefa Lisiaka z Roguska, Andrzeja Kłodziejka z Boguszyna i Andrzeja Gendazyka z Wolicy Koziej. Stowarzyszenie liczy 48 członków. Dochód w roku 1934 wynosił 190,88 zł, rozchód 99,60 zł. Na rok 1935 pozostało 91,28 zł. (na)

Kronika kenińska

— **LICYTACJA NIERUCHOMOŚCI.** Komornik sądu grodzkiego w Kępnie ogłasza na dzień 13 kwietnia br. sprzedaż w drodze publicznej przetargu nieruchomości kuca p. Maksu Kempy w Bralinie oraz w dniu 1 maja br. sprzedaż gospodarstwa, należącego do małżonków Józefa i Marjanny Juszczaków z Donaborowa. (ko)

— **ODEŻWA T. C. L.** Powstały niedawno oddział Tow. Czyteln. Ludowych uruchomił w najbliższym czasie publiczną bibliotekę ludową, która znajdzie tymczasowe pomieszczenie w budynku Drukarni Spółkowej przy ul. Mickiewicza. Zarząd oddziału zwraca się do miłośników książek zarówno z miasta, jak i okolicy z prośbą o łaskawe bezpłatne ofiarowanie przeczytanych książek na rzecz biblioteki. Zgłoszenia przyjmują przez oddział p. red. Debzyński (Drukarnia Spółkowa), ks. prof. Sobocki oraz bibliotekarz p. naucz. Baranowski. (ko)

— **UJĘCIE WŁAMYWACZY.** W mieszkaniu p. Antoniego Skuteckiego w Grabowie dokonano onegdaj kradzieży bielizny, garderoby damskiej i towarów spożywczych o łącznej wartości 700 złotych. Poza tem skradziono garderobę, bieliznę służącą wartości 300 zł. Dochodzenia policji uwięzione zostały ujęciem trzech podejrzanych wyrosków: Leona Pawłowskiego, Zygmunta Wójcika i Ignacego Powolnego, zam. we wsi Palaty gm. Skrzyńki pow. Wieluń. Aresztowanych odstawiono do więzienia. (ko)

— **NOWY ZARZĄD STRAŻY POŻARNEJ.** Na tegorocznym walnym zebraniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Rogaszycach wybrano nowy zarząd w następującym składzie pp. Fr. Kwiatek — prezes, St. Minert — sekr., A. Szaranowicz — naczelnik, J. Kubiak — zastępca, F. Kwiatek — skarbnik, J. Perlicjusz — gospodarz. Komisję rew. tworzą pp. Fr. Polomski, J. Malski i Fr. Kasprzak.

Z dniem 1 marca rb. agenturę „Kurjera Poznańskiego”

we Wrześni

posiadają pp.:

Wacław Olek,

ul. Poznańska (przy Rynku)

Jan Pawlak,

ul. Poznańska 22

Abonament i ogłoszenia przyjmują tylko powyższe agentury.

— **SŁUB.** Ostatnio pobłogosławił ks. dziekan Nowacki związek małżeński pomiędzy p. Elżbietą Godzinówną, córką znanego na tut. gruncie obywatela i senjora miasta naszego, p. Tomasza Godziny, a p. Klemensem Blachowskim, inż. leśnym z Poznania. (kć)

— **Z TEATRU.** Operetka pod dyrekcją p. Bolesława Brzeskiego z Poznania wystawiła w Kępnie w ub. niedzielę operetkę Lehara p. t. „Skrowronek”. (kć)

Kronika kościańska

— **HAZARD UKARANY.** Na ostatnim jarmarku w Czempiniu doszło do bójki pomiędzy przybyłymi z Poznania hazardzistami ulicznymi t. zw. „blaszkarzami”, a najwinnymi graczami. Szajka oszustów została przez wyśkanyh przez nich graczy pobita. Dopiero przywołanej policji udało się bójkę zlikwidować. (es)

— **POKATNY HANDEL SPIRYTUSEM.** W ub. czwartek w godzinach popołudniowych osadzono w areszcie policyjnym w Czempiniu Stanisława Zoczka z Piechanina, jego syna, a następnie żonę i córkę Władysławę, posiadających w tajemny handel spirytusem. (kć)

Tragedja na jeziorze mogileńskim

Czterech ludzi pod lodem

Mogilno (mm). Miasto Mogilno poruszone zostało do głębi niezwykle tragicznym wypadkiem na tutejszym jeziorze.

W środę po południu 14-letni chłopiec Leciejewski, wracając do miasta, skrócił sobie drogę, przechodząc przez zamrożone jezioro. W pewnej chwili w odległości 30 metrów od brzegu lód się załamał. Na rozpaczliwe wołanie o ratunek zgromadził się tłum ludzi, z którego kilku modych mężczyzn rzuciło się na pomoc tonącemu. Wysiłki jednak okazały się bezowocne, gdyż słaba powłoka lodu załamała się i ratujący myśleć musieli o swoim ratunku.

Tonący chłopiec znajdował się do 20 minut pod lodem i zdawało się, że nic go nie uratuje. W pewnym momencie 24-letni Antoni Kaczmarek wszedł z narażeniem własnego życia do wody łamiąc lód i dotarł do tonącego chłopca, który stracił już przytomność. Kaczmarek wyrzucił kilkakrotnie chłopca na lód, lecz usiłowania jego okazały się daremne, gdyż słaba powłoka lodu nie wytrzymała ciężaru chłopca. Wreszcie rzucono ratującemu linę, przy pomocy której wyciągnięto chłopca, p. Kaczmarek i p. Piątkiewicz, który również próbował ratować chłopca.

gicznemu poszukiwaniu lotnej brygady Urzędu skarbowego z Leszna i policji czempinińskiej, udało się wykryć w stodole aresztowanych przeszło 36 litrów spirytusu, który skonfiskowano. Dostawcą spirytusu Zaczkom okazał się krewny p. Zaczkowej, który pracował w gorzelni majętności Wrączyń. Pokątnego dostawcę spirytusu aresztowano. (cs)

JARMARK. Pierwszy w tym roku jarmark cieszył się bardzo liczną frekwencją kupujących. Przedewszystkiem na jarmarku zauważono znacznie mniejszą ilość straganów żydowskich, aniżeli to miało miejsce na przedostatnich targach. Ożywiony ruch panował na targowicy. (cs)

Kronika krotoszyńska

AKCJA T. C. L. Dnia 11 bm. odbyły się dwa zebrania poświęcone organizacji pracy oświatowej na najbliższą przyszłość. a mianowicie zebranie okręgowe prezesów i bibliotekarzy i zebranie organizacyjne. Kola T. C. L. na miasto Krotoszyn. W okręgu praca T. C. L. została w ostatnim czasie dzięki energicznemu zabiegom p. kierownika Skrzeczka i p. nauczyciela Nasiadka ożywiona. Miasto było dotąd pozbawione większej i stałej biblioteki publicznej T. C. L. Zorganizowaniem jej ma się zająć nowozałożone Koło, na którego czele jako prezesa stanęła znana z ofiarnej pracy społecznej p. Bajerleinowa.

WALNE ZEBRANIE. Na ostatnim walnym zebraniu Kat. Stow. Młodzieży Męskiej, oddział w Krotoszynie, zagajonym przez nowego asystenta kościelnego, ks. Ig. Neymana, ukonstytuował się nowy zarząd w osobach pp.: M. Andrzejewski — prezes, F. Nawrocki — zast., Fr. Maciejewski — skarbnik, A. Piócienniczak — sekretarz, S. Rauhut — zast., A. Łuczak — naczelnik, Fr. Droszcz — bibliotekarz i Jan Baran — gospodarz. Komisję rewizyjną tworzą pp. Ig. Stróżewski, St. Kalaka i St. Janicki. — W Kat. Stowarzyszeniu Młodzieży Żeńskiej w Krotoszynie uzupełniono zarząd, jak następuje pp.: Fr. Piechocianka — prezesa, I. Serkówna — zast., G. Talarczykówna — sekr., J. Ślusarkówna — zast., J. Miedzianka — skarbnik, J. Niziołkiewiczówna — biblij., M. Jelnowska — gospodyn, M. Piechocianka — naczelniczka. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Brodównę, Chudzińską i Sutównę. — W końcu ub. miesiąca odbyło się walne zebranie Zw. Kół Śpiewaczych okręgu VIII. Z sprawozdania zarządu wynika, że okręg liczy 15 kół śpiewaczych i 350 członków czynnych. Zawody śpiewacze, połączone ze zjazdem, odbędą się w Rozdrażewie dnia 30 czerwca b. r. Po udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorium, przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli pp.: dyr. Ig. Stróżewski — prezes, J. Szczodrowski — sekr., St. Goździewicz — skarbnik, prof. C. Walkowski — dyrygent. — W hotelu „Pod Białym Orłem” odbyło się walne zebranie Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Krotoszynie, któremu przewodniczył p. Walkowski, powołując do pióra p. Józefa Zuskiego. Po powitaniu delegata okręgowego L. M. i K. i p. dyr. Podolaka, p. prezes dr. Gogolewski zdał sprawozdanie z pracy oddziału za rok ubiegły. W programie pracy na rok bieżący p. prezes zapowiedział m. in. propagandę na rzecz funduszu obrony morskiej po wsich i miasteczkach powiatu. Oddział liczy obecnie około 700 członków. Po udzieleniu zarządowi absolutorium, wybrano nowy zarząd ponownie. (kz.)

KONCERT. Staraniem komitetu niesienia doraźnej pomocy dla bezrobotnych m. Krotoszyna odbył się w niedzielę na sali p. Ratajczaka koncert orkiestry symfonicznej 56 p. p. Wikp. pod batutą kplm. por. W. Sadowskiego. Wykonano m. in. fanfarę z opery „Tosca” i wstęp do opery „Czarne domino” Aubera. (kz.)

WALNE ZEBRANIE W KOZMİNIE. Pod przewodnictwem p. Scheuricha odbyło się walne zebranie Polskiego Czerwonego Krzyża. Po sprawozdaniach i udzieleniu absolutorium wybrano w wyborach uzupełniających do zarządu pp. dr. Stęszewskiego, sędzinę Kaźmierczakową, dr. Synoradzką, Wojciechowskiego, Scheuricha, Kołaską, Ogórkowskiego, Macalskiego i Robaczykową. Dyplomy za usługi otrzymali pp. Rybakowska, Antoniewiczowa, dyr. Marcincowa i Wittizanka.

WALNE ZEBRANIE N. O. K. Dnia 11 bm. odbyło się w Grodzisku walne zebranie Koła ostrowskiego Nar. Organizacji Kobiet, które zagaiła prezeska p. Topolanowa. Na przewodniczącą zebrania wybrano p. posłankę Grossmannównę. — Sprawozdania z calorocznej działalności wygłosiły pp. Topolanowa, Sorbakowska i Niestrawska. Koło liczy 61 członkiń i prowadzi, oprócz pracy społeczno-oświatowej, ożywiającą akcją charytatywną. Po udzieleniu zarządowi pokwitowania, przystąpiono do wyboru nowego zarządu, który tworzą pp.: K. Topolanowa — przewodnicząca, Magdańska — wiceprzew., Kuźnierczakówna — sekr., Kaczmarkówna — zast., Niestrawska — skarbn., oraz radne pp. Mierzejewska, Lasotowa, Opielińska, Bątkiewiczowa, Simińska, Kozalówna i Wasielewska. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Wentzlową, Nogalową i Müllerównę. Pod koniec obrad p. posłanka Grossmannówna wygłosiła referat polityczny. Obrady zakończono odśpiewaniem „Roty”. (os.)

Z KRONIKI POLICYJNEJ. Z samochodu, stojącego w ogrodzie strzelnicy ostrowskiego Bractwa Kurkowego, skradziono dętkę na szkodę p. Lisowskiego z Skrzebowy. — Z podwórza Rynek 16-17 nieznany sprawca skradł p. Kubiakowi rower. — Takiej samej kradzieży dokonano na szkodę p. Marjana Połońskiego, ul. Raszkowska 28. (os.)

KRONIKA PLESZEWSKA. AWANSE. Nominacje na poruczników otrzymali następujący podporucznicy 70 p. p. Dąbek, Dębowski, Stypulkowski i Tyczyński. (pw)

Z KOŁA ŚPIEWU „LUTNIA”. Na plenarnym zebraniu wygłosił prezes p.

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WŁOSZYŃSKA. W Ludkowie stwierdzono wypadek wściekłej psa, wobec czego właściciele psów zobowiązani są trzymać je na łańcuchach w smyczy z kagańcem. (wp)

UJECIE SPRAWCÓW ROZBOJU. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w dniu 2 bm. na Marjannie Kwiatkowskiej na terenie nadleśnictwa Miras, doprowadziły do ujęcia

WIELKA PARADA WESOLKÓW

w najnowszym filmie polskim:

„Antek Policmajster”

Zrealizowana niedawno z olbrzymim nakładem kosztów i energii kapitalna i arcydziełna komedia p. t. „Antek Policmajster”, stoi całkowicie pod znakiem niefrasobliwej wesołości. Świetne sceny komedjowe, niezwykle dowcipne dialogi, werwa, tempo jak i również bogaty kalejdoskop najróżniejszych i najpocieszniejszych sytuacji, wywołuje frenetyczne brawa i niemilkący spazmatyczny śmiech na widowni. Nie dziw! Wszakże w filmie tym bierze udział cała elita artystyczna humoru polskiego z takimi niezawodnymi siewcami eksplodującej wesołości jak: ADOLF DYMSZA, FERTNER, Cwiklińska, Bogda, Olsza, Skonieczny, Tom... na czele. Ten niebywały zespół świętych gwiazd ma dzięki oryginalnemu scenariuszowi filmu, nadzwyczajne pole do popisu i z tego właśnie względu jest obraz „ANTEK POLICMAJSTER” prawdziwym eliksirem humoru, werwy i dowcipu. Wielka uroczysta premiera już wkrótce w kinach „Apollo” i „Metropolis”.
ng 6995

Furmankiewicz sprawozdanie ze zjazdu delegatów, który odbył się w Jarocinie. — 30 i 31 marca i 1 kwietnia uchwalono urządzić wielki koncert moniuszkowski z operetką „Loterja”. Przewodniczącym komisji organizacyjnej wybrano p. Wojciechowskiego. (pw)

Z KARTY ŻAŁOBNEJ. W dniu 13 bm. odprowadzono na miejsce wiecznego spoczynku śp. Franciszka Woźniaka, który mimo młodego wieku wybił się na polu pracy społecznej. Dowodem sympatii, jaką się śp. zmarły cieszył, był tłumny udział publiczności w pogrzebie. (pw)

Kronika śremska

PIĘŚCIARSTWO. Niedzielne zawody bokserkie pomiędzy drużynami Śremskiego K. S. i „Sokoła” (Leszno) przyniosły gościom zwycięstwo w stosunku 10:6. Wyniki poszczególnych walk były następujące: waga papierowa Łatkowski (L) — Taciak M. (S), z powodu nadwagi przeciwnika Taciak zdobywa 2 punkty. W walce towarzyskiej zwycięża poza tem wysoko na punkty; waga musza Smektala (L) zwycięża na punkty Wichlacz (S), wynik remisowy byłby bardziej odpowiadał przebiegowi walki; waga kogucia Witkowski (S) zwycięża b. wysoko na punkty Lisieckiego (L); waga piórkowa Tomaszewski (S) poddaje się w drugim starciu Borowiakowi (L); z powodu choroby Taciaka St. (S) zdobywa Leszno walkowerem dalsze 2 punkty; waga lekka Domachowski (S) walczy z Żokiem (L) z wynikiem remisowym; była to najładniejsza walka w czasie tych zawodów; waga półśrednia Adamski (S) osiąga remis z Sawińskim (L); waga średnia Król (S) poddaje się mimo nadwagi w walce towarzyskiej Wawrzyńskowi (L) w III. starciu. Delegowany przez P. O. Z. B. sędzia p. Walenty Baraniak nie zadowolony dość licznym zgromadzeniem publiczności.

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

TEATR NARODOWY. W sobotę 16 bm. o godz. 20 Teatr Narodowy wystawia w sali p. Sałacińskiej Lichtenbergera „Mecz małżeński”. Po południu o godzinie 17 Teatr odegra specjalnie dla młodzieży szkolnej Fredry „Śluby pańskie”. Przedsprzedaż biletów na przedstawienia w księgarni p. Mikołajskiego. (śn)

myśl przedłożen zarządu miejskiego z malem poprawkami. Z kolei p. przewodniczący odczytał listę zaległych podatków komunalnych, z której wynika, że zaległości podatkowe za ostatnie 3 lata wynoszą 22 tys. zł. Na wniosek radnego p. Stefaniaka rada miejska uchwala listę zaległych podatków przekazać Komisji rewizyjnej. Radny p. Kaczmarek zgłosił interpelację w sprawie parku miejskiego, którą rada miejska poparła w całej pełni. (ss)

Katastrofa autobusowa

Koźmin (ak). W Orle w pow. krotoszyńskim uległ autobus kursujący na linii Dolsk—Ostrów wypadkowi. W czasie mijania furmanki autobus wpadł do rowu. Kilka osób odniosło rany a jedną kobietę, ciężko pokaleczoną, przewieziono do szpitala w Koźminie.

Rannym udzielono pomocy na miejscu. W akcji ratunkowej brali udział dr. Stęszewski i oddziały sanitarne P. C. K. z komendantem p. Ogórkowskim na czele.

Autobus został poważnie uszkodzony.

14-letni bohater

Powidz (bz). Po ponownym zamrożeniu jeziora powidzkiego wybrali się na kruchy lód dwaj chłopcy z Powidza: 7-letni Lewandowski i 14-letni Horowski. W odległości 30 m. od brzegu załamał się lód pod Lewandowskim i chłopczyk wpadł do wody. Przerażenie i chłód odebrały mu przytomność. W tym momencie towarzyszący mu, Horowski, wskoczył w ubranie do wody, uchwycił tonącego za ubranie i z wielkim trudem wraz z narażeniem własnego życia wydobył skostniałego z zimna i omdlałego Lewandowskiego na bezpieczne miejsce.

Z kamerą na prowincji

5-lecie Klubu Kręglarzy w Pleszewie

W ub. sobotę Klub Kręglarzy „Potentia” w Pleszewie obchodził 5-lecie swego istnienia. Zebraniu uroczystościowemu przewodniczył założyciel Klubu prezes Tadeusz Wojciechowski (w środku). Po sprawozdaniach prezesa i sekretarza p. Tyczyńskiego nastąpiło wręczenie założycielom i członkom pamiątkowych fotografii, poczem odbyło się kulanie o mistrzostwo Klubu. Tytuł mistrza zdobył p. Mehr Jan, kierownik K. K. O. (drugi od lewej). Piękną uroczystość zakończono wspólną kolacją w sali bractwa kurkowego.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU.

Jutro, w piątek, 15. bm. Komisja Geograficzna Pozn. Tow. Przyj. Nauk w Poznaniu odbędzie o godz. 18 w Instytucie Geograficznym U. P., Wjazdowa 3 II. naukowe posiedzenie.

Prof. dr. St. Pawłowski przedstawi pracę dr. B. Krygowskiego pod tyt. „Jeziorko Zsumińskie jako przykład jeziora błotnego” oraz zakomunikuje wyniki badań nad średnim spadkiem terenu.

Tak samo jutro odbędzie posiedzenie naukowe drugiego Wydziału Tow. Przyj. Nauk, mianowicie Wydział Lekarski, a to wspólnie z Kolem Fizjologów. Obrady toczyć się będą w sali wykładowej Kliniki Okulistycznej Uniwersytetu Poznańskiego (Wali Batorego 2).

Porządek obrad: 1. Pokazy. 2. Wykład dr. S. Meysnera (Smukala): O wskazaniach i wynikach torakoskopji i torakokaustyki (z pokazem przezroczoty).

TEATR

„Carro di Tescpi”. Objazdowy teatr włoski „Wóz Tescpi” wyjeżdża tego roku 30 czerwca na szereg wycieczek po wsiach i miasteczkach, które nie mają sal teatralnych. Wiezie ze sobą, jak w latach poprzednich przenośną scenę, centralę elektryczną, widownię z krzesłami itd. Wszystko na autobusach ciężarowych. Zespołów będzie kilka. Grane będą m. in. znane w Polsce utwory „Ognie sztuczne” Chiarellego, oraz „Wśród roztańczonych sukien” Rosso di San Secondo.

2000 aktorów bez zajęcia znajduje się w Hiszpanji. Około tysiąca z tej liczby w Madrycie, 400 w Walencji, 400 w Katalonji. Hiszpanja miała mnóstwo teatrów. Obecnie większa część zamknięta wskutek konkurencji kin. Także i rozszerzenie się radjofonii wpłynęło na „ustosunkowanie” mniejszych widowisk i pozbawiło chleba aktorów. Dotychczas aktorzy hiszpańscy jeździli do Ameryki południowej na występy, łącząc się w wędrowne zespoły. Obecnie i tam popyt się tak zmniejszył, że sporo aktorów z Ameryki południowej bawi w Hiszpanji, zwiększając liczbę bezrobotnych.

MUZYKA

Bizet i Hiszpanja W Paryżu wydał (u Delagrave'a) p. Raoul Laparra niewielką ale pełną treści broszurę na temat stosunku muzyki Bizeta do hiszpańskiej muzyki narodowej. Niewielkie dziełko mieści wyniki długiej i gruntownej pracy analitycznej, z której wywodzi autor bardzo ciekawe wnioski o przejęciu się Bizeta duchem hiszpańskiej muzyki ludowej i ilustruje je mnóstwem przykładów z „Carmen”.

Opera Händla „Arminio” została wykonaną w Lipsku z okazji 250-lecia urodzin znakomitego kompozytora. Po raz pierwszy wykonano ją w Londynie w r. 1737. W obecnej wersji nosi tytuł „Arminius i Tusedla”.

Umarł najstarszy gęślikarz. Był nim Ignac Prokop Magdziarz z Ratułowa. Znałi go letni bywalcy Zakopanego. Wolnym, suwanym kroczkiem szedł często przez Krupówki, rzępolił na gęślikach i chętnie dawał się fotografować; sprzedawał też śliczne spinki fotografować, klamerki i wymyślne fajeczki góralskie, które sam wyrobił przy prymitywnym warsztacie w rodzinnym Ratułowie, za zielonem wzgórzem Gubałówki. Wielkim przyjacielem Prokopa był nieodżałowany Karol Stryjeński, któremu niejedną staroświecką „nutę” grywał stary, siwy gęślikarz. I znowu „miał się” jeden charakterystyczny typ muzyka podhalańskiego. (J. ml.)

LITERATURA

Poezja tatrzańska. Ukazał się świeżo na półkach księgarskich dwunasty rocznik „Wierzbów”, organ Pol. Tow. Tatrzańskiego. Na czele całego szeregu interesujących artykułów, wypełniających poważny, bardzo starannie wydany tom, widziemy artykuł Jana Gwalberta Pawlikowskiego p. t. „Z dziejów poezji tatrzańskiej. — Prehistorja”. Prehistorja poezji tatrzańskiej nazywa autor te części „bujnego wieńca poezji” wokół Tatr owiniętego, która powstała w okresie... kiedy jej jeszcze nie było. Ścisłej mówiąc w epoce, o której mowa, nie zawsze wiadomo, co to są Tatry. Mówiono tylko ogólnie o „Karpatach”, albo o „górach krakowskich”, rozumiejąc przez to Tatry, jak Beskidy. W r. 1802 Hugo Kollataj dzielił Karpaty na: Babią Górę, Tatry, Krępak i Bieściany. A w trzydziestych latach ubiegłego stulecia Edmund Wasilewski pisze „powitanie Tatr”, w których nie był, opiewając beskidzki Kociesz, jako szczyt tatrzański. Autor omawia t. zw. „spiski” poszukiwaczy skarbów z XVIII wieku, wspomina naukowe dzieła Staszica, poezje Józefa Tetmajera, W. Reklewskiego, poemat „Karpaty” S. Jaszowskiego, „Krakowaków i Górali” Bogusławskiego, wiersze Książnika i Brodzińskiego. Lopiero pod koniec drugiej połowy XIX wieku budzi się coraz właściwie zrozumienie Tatr, objawia się głębokie na widok gór wzruszenie i to dopiero — uważa autor — stało się zapowiedzią narodzin prawdziwej poezji tatrzańskiej.

DWA ODCZYTY O INDJACH.

Towarzystwo Geograficzne w Poznaniu, dążąc do jaknajszerszej popularyzacji wiedzy współczesnej o krajach europejskich i zamorskich i ich właściwościach społecznych i gospodarczych, organizuje dwa ciekawe odczyty o współczesnych Indjach. Wygłosi je znany publiczności poznańskiej ze swych artykułów w „Kurjerze Poznańskim” podróżnik W. Loga pod tytułem „Obrazki z podróży do Indyj”.

W pierwszym odczytzie prelegent opíše swą podróż z Marsylii do Indyi przez kanał Suezki (z odchyleniem do Abisynji, której poświęci większą uwagę ze względu na zainteresowanie, jakie wzbudza bieżące zdarzenia polityczne w tym kraju). Streszczając swe wrażenia z pobytu na wyspie Cejlon i w południowych Indjach, W. Loga zakończy pierwszy odczyt podaniem ciekawych szczegółów z życia Hindusów w miastach i na wsi.

Drugi odczyt poświęcony jest dokładnemu zobrazowaniu życia umysłowego współczesnych Indyj. Między innymi prelegent opíše swój trydniowy robyt u indyjskiego poety Rabindranath Tagore, swe spostrzeżenia o fizjologach hinduskich w Himalajach i nakreśli także sylwetkę Gandhiego. Dwa te interesujące odczyty ilustrowane licznymi przeżyciami z własnych zdjęć prelegenta odbędą się w sobotę, dnia 16 marca i w niedzielę, dnia 17 marca o godz. 20 w sali 17 Coll. Minus (Uniwersytet). Bilety wstępu w cenie 1 zł i 50 gr. będzie można nabyć tylko przy wejściu na salę w sobotę i w niedzielę przed odczytem.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Pośmiertna wystawa Skoczylasa odbędzie się w Krakowie w Pałacu Sztuki i zajmie pięć sal. Pomieszczone w nich będą rysunki, akwarele, akwaforty, rzeźby, kilimy oraz wielki zbiór słynnych drzeworytów przedwcześnie zgasłego artysty.

TROCHĘ PIOSENKI...

NIEZNANY ZIELONY BALONIK

Na innym miejscu donosił już „Kurjer Poznański”, że jutro, w piątek 15 b. m., odbędzie się w Pałacu Działyńskich ilustrowany piosenkami odczyt dyr. Teofila Trzczińskiego o „Nieznany Zielony Balonik”.

Określenie „nieznany” jest w tym razie całkiem na miejscu, chociaż o Zielonym Baloniku dobrze z legendy literacko-cygańskiej wiadomo. To, co z drukami Jamy Michalikowej wyszło drukiem, stanowi ledwie małą cząstkę „materjału” — mówiąc naukowo, — co jest już dozwolone, wobec przejęcia Jamy wraz z Balonikiem do historii humoru polskiego na jego krakowskim odcinku. Zarówno obie „Szopki”, jak inne drukowane urywki, dają o atmosferze i zasięgu satyry balonikowej wyobrażenie wysokie, lecz nieco jednostronne.

Dyr. Trzcziński, który był głównym i często jedynym wykonawcą programów, również, jak ich współtwórcą, rozporządza ogromnym zapasem piosenek niewydanych, a wysoce charakterystycznych, które po mistrzowsku interpretuje. Jego literacko-muzyczna prelekcja, która odbędzie się z rozsyłaniem z Pałacu Działyńskich zaproszeniami, wprowadzi więc słuchaczy w najtajniejsze archiwa nieboszczyka Balonika i odtworzy całą atmosferę, jaka otaczała te jedne w swoim rodzaju wieczory artystyczne. A że przy sposobności dyr. Trzcziński sprosta trochę niektórym ustępom legendy o Zielonym Baloniku i zastąpi je właściwem naświetleniem, więc okazja jest w istocie pikantna. R. Z.

W następnym Dziale:
**WIDZ MA PRZED SOBĄ
NOWE ZADANIA...**
przez
prof. Jana Mrozińskiego

Pisma nadesłane

„Ziemia”. Nr. 2. Treść: Z. Stieber: „Prace prof. Kazimierza Nitecha i ich znaczenie dla krajoznawstwa”. — B. Stelmachowska: „Nasze rybołówstwo morskie” — J. Bulhak: „Ruszczykowskie dożynki” — K. Hugo-Bader: „Wielki podróżnik polski, Jan hr. Potocki, 1761—1815”. — Z piśmiennictwa. — Bibliografja krajoznawstwa polskiego. — Kronika. — Konkurs. — Adr. Red. Warszawa, ul. Nowy Świat 19.

„Szpargaly”. Zesz. 3. Treść: P. Smolk: „Sto lat literatury polskiej dotyczącej rybołówstwa”. — L. Simon: „Wycinki z czasopism”. — Biuletyn antykwański. — Adr. Red. Warszawa, Świętokrzyska 10.

Z RUMUNJI DO POLSKI — I VICE VERSA

W niedzielę odbywa się w Poznaniu w Teatrze Wielkim, staraniem Towarzystwa Polsko-Rumuńskiego, uroczysta akademja. Przybywają na nią z Warszawy: poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny królestwa Rumunji prof. Victor Cadere, w otoczeniu rady prasowego Cotrusa i rady handlowego Floru. Przebieg akademji, w której wezmą udział wybitne siły artystyczne, będzie rozesyłany przez Radio Polskie i przez wszystkie stacje Radja Rumuńskiego.

Zadziergnięte kiedyś węzły przyjaźni polsko-rumuńskiej zacieśniają się z każdym rokiem. Uwydatnia się to nie tylko w stosunkach politycznych i ekonomicznych, ale przede wszystkim na terenie współpracy kulturalnej. Współpraca ta nie ogranicza się do tworzenia ognisk, w postaci towarzystw polsko-rumuńskich, ale znajduje wyraz głównie w wzajemnem zapoznawaniu się z dorobkiem kulturalnym obu zaprzyjaźnionych państw.

Ostatnie lata przyniosły nam szereg dobrych tłumaczeń rumuńskiej powieści i poezji. (Te ostatnie zawdzięczamy Emilowi Zegadłowiczowi) Ukazały się w wyboronym przekładzie dr. Stanisława Łukasika powieści Rebreanu: „Jon” i „Laś wisielców”, oraz świetna powieść Cesare Petrescu: „Ciemność”, powieść osnuta na tle wydarzeń rumuńskich w okresie wielkiej wojny — omawiana na łamach Działu Kultury i Sztuki. W tym samym mniej więcej czasie wydała księgarnia Hoesicka tomik prześlicznych baśni „Creangi” (tłum. K. Mayzłówna) a w grudniu ubiegłego roku ukazał się u Gebethnera i Wolffa zbiór nowel rumuńskich (także w dobrym przekładzie K. Mayzłówny). Jak na okres niespełna czterech lat jest to wcale okazały dorobek. Można sobie na podstawie tych tłumaczonych utworów wyrobić pewien pogląd na różne przejawy rumuńskiej twórczości literackiej. Mielimy poza tem szczęście do tłumaczy, przekłady jakie posiadamy są pierwszorzędne.

O wiele dalej wstecz sięgają tłumaczenia rumuńskie z polskiego. Zaczęło się to od przekładu Psalterza Kochanowskiego przez rumuńskiego metropolite Desofteju. W wieku XVII. mieliśmy pisarza polsko-rumuńskiego Tadeusza Hasdeu (pisała o nim swego czasu obszernej Marja Kasterska). Silny był wpływ Mickiewicza na takich pisarzy jak Bolinteanu, Eminescu i Alecsandri. Sienkiewicz doczekał się w Rumunji 33 tłumaczeń, bardzo popularny w Rumunji jest także Reymont. W ostatnich czasach tłumaczono na rumuńskie polskie poezje, na warsztacie przekładowym znajduje się szereg współczesnych powieści polskich. Współpraca jest więc stała, konsekwentna — stąd poszczycić się może okazałymi rezultatami. W tej propagandzie wzajemnych wartości kulturalnych poważną rolę odgrywa attaché prasowy przy konsulacie rumuńskim w Warszawie, znany i ciekawy poeta p. Aron Cotrus, w niedzielę gość Poznania. Jeśli się obecnie dość często słyszy o literaturze rumuńskiej u nas — to jest to właśnie w dużej mierze zasługą pracy rumuńskiego poety.

Zorientowanie się w całokształcie rumuńskiej literatury ułatwi świeżo wydana praca dr. Emila Biedrzyckiego p. t. „Zarys Dziejów Literatury Rumuńskiej”. (Lwów 1935 — Książnica Atlas — str. 170 wraz z antologią poezji rumuńskiej). Praca ta, napisana przedewszystkiem dla młodzieży gimnazjalnej i interesujących się literaturą laików, zasługuje na baczną uwagę. Obszerną historję literatury poprzedził autor szkicem historycznym o kraju, ludzie i języku rumuńskim, przyczem autor podkreśla w interesujący sposób zapożyczenia z języków słowiańskich, szczególnie polskiego (plug — pivnita — obicelu — vesel — sluga i in.) Omawiając poszczególne prądy, epoki i kierunki literackie uwydatnia autor wszelkie momenty wspólnoty polsko-rumuńskiej, a było ich sporo. Interesujących się bliżej tym właśnie zagadnieniem odsyłam do przedmowy dr. Łukasika do „Jona” i do specjalnej pracy wypróbowanego przyjaciela Polski Mikołaja Jorgi („Polonais et Roumains” — Bucuresti 1921). Podręcznik napisany jest naogół przejrzysto i zajmująco, pozwala na systematyczne i dokładniejsze zaznajomienie się z literaturą rumuńską, jej znaczeniem i pozycją jaką zajmuje wśród literatur europejskich.

Spoglądając na dotychczasowy dorobek współpracy polsko-rumuńskiej

w dziedzinie kulturalnej, z zadowoleniem stwierdzić możemy, że rezultaty są pokaźne. Spodziewać się należy, że tak dobrze zapoczątkowane porozumienie będzie trwałe i da z każdym rokiem lepsze wyniki.

Alfred Jesionowski.

Pszczyna.

„ARUMUNI” W POZNANIU

Zwróciliśmy się niedawno do naszych czytelników z prośbą o uwiadomienie nas, jeżeliby posiadali jakie wiadomości o zamieszkałych w Poznaniu, w XVIII i XIX wieku, Arumunach. Tak nazywa się szczerp prarumuński, pochodzący z Macedonji. Arumuni odegrali w życiu ekonomicznym i kulturalnym Poznania niemałą rolę. Obecnie jeden z czytelników nadsyła nam następujące informacje:

Jeżeli kto chce szukać w aktach m. Poznania za „Arumunami”, to usiłowania jego będą daremne. Zapisywanie ich bowiem jako „Greków”. Archiwa nasze badał przed kilkunastu laty znakomity uczonec rumuński, historyk prof. N. Jorga. Zarówno on, jak i wybitny filolog oraz historyk literatury rumuńskiej, profesor Uniwersytetu w Cluj, p. S. Puscarin, uważają owych „Greków” za Arumunów, urodzonych w Macedonji.

Potwierdzeniem niejako ich arumuńskości, poza nazwiskami, jest fakt wydania przez Konstantego Ukutę, kartofilaksa t. j. prowadzącego metryki i dziekana duchownego kolonji arumuńskiej w Poznaniu pracy p. t. „Nowa pedagogja czyli Elementarz łatwy do nauki dla małych dzieci, do nauki romano-wołoskiej na pożytek powszechny Romano-Wołochoów”. Rzecz ta wyszła we Wiedniu w drugiej połowie XVIII w. (Puscarin podaje 1797 r., Jorga — 1776 r.)

W „Note Polone” prof. N. Jorgi znajdujemy w tej sprawie następujące adnotacje:

„Ciekawe odkrycie czekało mnie w archiwach poznańskich: one zawierają jeszcze z 1745 r. szereg „Greków” z Moskopolis, Siatisty i innych miejscowości macedońskich, w rzeczywistości Arumunów, jak na to często wskazują i ich nazwiska, którzy osiadają jako handlarze win, a nawet zostają księgarzami i są przyjmowani do obywatelstwa miasta. Podajemy wzmiankę z księgi indygenatów, odnoszącą się do nich. (Tu autor wymienia cały szereg nazwisk: Antoni Roza, Mikołaj Tansański, Anastazy Szabelski, Tomasz Roza i inni, obok których znajduje się wzmianka: „Grek”, handlarz win itd.)

„Ci Grecy nieuniccy byli przywiązani do swego kościoła i do swojej szkoły. Wiadomo, że dzięki ich ofiarności mógł ogłosić w r. 1776 czcionkami greckimi swoją czytanekę w dialekcie swojskim, którego nie mógł zapomniać, ale „chwały narodu”. „Nową pedagogję czyli Elementarz łatwy do nauki dla małych dzieci, do nauki romano-wołoskiej, na pożytek powszechny Romano-Wołochoów”. Jako autor podany jest „wielce szanowny wśród duchownych pan Konstanty Ukuta, Moskopolitanin, kartofilaks i protopop w Poznaniu w Południowych Prusiech”, który ją wydał w Wiedniu u swoich towarzyszy przekonań, również „Rumuno-Wołochoów”, sławnych braci Markide Pulio. Prawdopodobnie Ukuta był wprawdzie w Wiedniu, gdzie Bojagi oddawna posiadał wśród jeszcze łogatszej kolonji swoją szkołę narodową, dla której wydał gramatykę tegoż dialektu. — Dokumenty archiwalne, które będzie trzeba przepisać w spekoju, objaśniają całe życie tego zajmującego kleryka, życie, które było krótkie, burzliwe i nieszczęśliwe, lecz które, nim zgasało, wydało te stronic ciepłego uczucia dla swego narodu”.

W ten sposób jest Poznań — poza Lwowem, gdzie element rumuński był zawsze liczny z racji bliskiego sąsiedztwa — jednym z miast, które miało stałych mieszkańców rumuńskiego pochodzenia.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Normy szacunkowe i orientacyjne

Ministerstwo skarbu opracowało projekt rozporządzenia o normach szacunkowych i orientacyjnych dla podatków.

Według powyższego projektu dla płatników nie prowadzących ksiąg handlowych i gospodarczych oraz płatników, których księgi uznane zostały za nierzetelne, komisje odwoławcze w pełnym składzie ustalać będą następujące normy orientacyjne i szacunkowe: a) normy orientacyjne dochodu z gruntów, biorąc pod uwagę wysokość renty gruntowej, wartość prac właściciela, wysokość ceny żyta; b) wskaźniki obrotu oraz normy orientacyjne dochodowości przedsiębiorstw.

Nadto komisje odwoławcze ustalać będą: a) normy szacunkowe do bilansów gospodarstw wiejskich, b) wartość pieniężną dochodów w naturze.

Normy orientacyjne i szacunkowe usta-

Normy dochodowości z gruntów

Według opracowanego przez ministerstwo skarbu projektu rozporządzenia normy dochodowości będą ustalone przy wzięciu wysokości renty gruntowej, wartości pracy właściciela lub użytkownika i przeciętnej ceny żyta.

Normy dochodowości ustalać się będą w złotych na 1 ha gruntów ornych w drodze przemnożenia sumy kilogramów żyta, wyrażającej rentę grunową i wartość pracy właściciela lub użytkownika przez przeciętną cenę żyta.

Wysokość renty gruntowej określa się w kilogramach żyta z 1 ha gruntów ornych, zależnie od wysokości czynszów dzierżawnych. Stosunek czynszów dzierżawnych do renty gruntowej określa się w zasadzie jak 70:100. W zależności od stosunków miejscowych, komisje odwoławcze mogą ustalić inny stosunek czynszów dzierżawnych do renty gruntowej.

Wysokość czynszów dzierżawnych ustala komisje odwoławcze dla poszczególnych okręgów wymiarowych na podstawie danych o wysokości umownych czynszów dzierżawnych lub czynszów ustalonych przez biegłych z uwzględnieniem urodzajności i położenia gruntów.

Celem określenia wysokości czynszów dzierżawnych grunty w okręgu wymiarowym dzieli się w zależności od jakości gleb na następujące strefy: strefa I — grunty bardzo dobre, strefa II — grunty dobre, strefa III — grunty średnie, strefa IV — grunty liche.

Podziału gruntów na strefy dokonywują komisje odwoławcze na podstawie opinii biegłych. Urzędy skarbowe mają prawo zaliczenia gruntów do poszczególnych stref

lać się będzie po zasięgnięciu opinii samorządu gospodarczego.

Komisje odwoławcze ustalać będą normy orientacyjne i szacunkowe na podstawie wniosków izb skarbowych i znajomości stosunków gospodarczych okręgu. Izby skarbowe opracowywane wnioski będą opierać na wiadomościach, zebranych z ksiąg handlowych i z innych dostępnych źródeł oraz opinii biegłych. Przewodniczący komisji odwoławczej, jak również komisje odwoławcze w pełnym składzie będą mogły zarządzić uzupełnienie zebranego materiału, niezbędnego do opracowania norm orientacyjnych i szacunkowych.

Komisje odwoławcze ustalać będą przewidziane w rozporządzeniu niniejszym normy i wskaźniki do dnia 1 czerwca każdego roku z wyjątkiem wartości pieniężnej dochodów w naturze, którą ustala się do dnia 1 stycznia każdego roku. (k)

w przypadku przedstawienia przez płatnika dowodów.

Wysokość renty gruntowej osiągniętej przez dzierżawcę, ustala się, przyjmując za podstawę umowy czynsz dzierżawny.

Wartość pracy określa się w kilogramach żyta z 1 ha gruntów ornych w zależ-

ności od miejscowych warunków. Maksymalny stosunek wartości pracy do renty gruntowej waha się od 4 proc. do 60 proc. zależnie od obszaru ogólnego użytków rolnych.

Przeciętną cenę żyta ustala się na podstawie cen miejscowych, placonych producentom rolnym w miesiącach od stycznia do maja i od września do grudnia włącznie roku poprzedzającego rok podatkowy.

Normy dochodu z łąk ustala się zasadniczo w wysokości równej normom dochodu z gruntów danej strefy, co nie wyklucza stosowania innych norm, zależnie od miejscowych warunków. Normy dochodu z najlichszych łąk, zalewanych wodą o trudnym dostępie w okresie sianokosów, oraz normy dochodu z pastwisk ustala się w zależności od strefy, do jakiej grunty zostały zaliczone. Normy te nie mogą przekraczać 50 proc. norm dochodu z gruntów. Nieużytków, nieprzynoszących dochodu, nie bierze się pod uwagę. Grunty pod wodami, lasami wyłącza się z obliczeń.

Dochód ustalony na podstawie norm dochodowości, w myśl powyższych zasad, jest dochodem czystym, uwzględniającym odpisy na amortyzację, potrącenia z tytułu kosztów uzyskania, zachowania i zabezpieczenia przychodów oraz odliczenia, przewidziane w punkcie 5 art. 10 ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Podlegają jednak potrąceniu od dochodu udowodnione pozostałe odliczenia, wymienione w punktach 1, 2, 3, i 4 art. 10 wymienionej ustawy. (k)

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Pojęcie rachunku.** N. T. A. wyrokiem z dnia 17. 12. 1934 r. l. rej. 7529-31 ustalił tezę, że wręczony odbiorcy towarów wykaz towarów, zaopatrzonej podpisem sprzedawcy, a obejmujący tylko ilość i rodzaj sprzedanego towaru, uważa się za pismo, stwierdzające wykonanie umowy, podlegające opłacie wymienionej w art. 72 ustawy stempłowej, jeśli cena sprzedanych towarów wynika z załączonej do wykazu kopji listu, wystosowanego do osoby trzeciej.

(p) **Opłata od obligów.** N. T. A. wyrokiem z dnia 26. 10. 1934 r. l. rej. 1085-31 ustalił tezę, że opłacie stempłowej od obligów (art. 114 ustawy o opłatach stempłowych) nie odlega pismo, z którego treści wynika, że świadczenie stoczni przyjmującej nowy dług, jest równocześnie stypulowaniem świadczeniem wzajemnym. (k)

(p) **Wkłady spółników z o. o.** N. T. A. w wyroku z dnia 7. 12. 1934 r. l. rej. 9464/31 ustalił tezę, że wniesione przez spółników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wkłady, pochodzące z majątku zlikwidowanej spółki firmowej, nie są dochodem podatkowym spółki z o. o. nawet w przypadku zapisania ich na kapitał rezerwy.

Z KRAJU

(k) **Bilans Banku Polskiego. Spadek obrotu pieniężnego.** W ciągu pierwszej dekady marca zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 0,3 milj. zł do 506,1 milj. zł, natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz obniżył się o 3,6 milj. zł do 14,6 milj. zł. Suma wykorzystanych kredytów wzrosła o 0,2 milj. zł do 673,6 milj. zł, przyczem portfel wekslowy powiększył się o 3,6 milj. zł do 620,5 milj. zł, oraz portfel zdyskontowanych biletów skarbowych o 0,1 milj. zł do 5,1 milj. zł, natomiast stan pożyczek, zabezpieczonych zastawami, obniżył się o 3,5 milj. zł do 48 milj. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 1,7 milj. zł do 40,1 milj. zł. Pozycja „inne aktywa” spadła o 27,6 milj. zł do 135,7 milj. zł, natomiast pozycja „inne pasywa” wzrosła o 1,3 milj. zł do 173,8 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 24,3 milj. zł do 205,9 milj. zł. Obieg biletów bankowych, w wyniku wyżej omówionych zmian, spadł o 5,8 milj. zł do 934,6 milj. zł. Pokrycie złotem wzrosło z 47,24 proc. do 48,64 proc. i przekracza normę statutową o 18,64 punktów.

(k) **Zebrań Polskiego Związku Rolników z wyższym wykształceniem.** W piątek dnia 15 marca r. o godz. 16 odbędzie się w Poznaniu na sali Wielkopolskiej Izby Rolniczej, ul. Mickiewicza 33 doroczne walne zebrań członków Polskiego Związku Rolników i Leśników z wyższym wykształceniem — oddział poznański. Na porządku obrad m. in. sprawozdanie zarządu za 1934 r., wybór nowego zarządu, komisji rewizyjnej, oraz delegatów oddziału do rady Związku i na zjazd przedstawicieli Związku w Warszawie i t. p. Po walnym zebraniu odbędzie się zebranie dyskusyjne z referatem znanego hodowcy i działacza na polu naszego nasiennictwa p. dr. B. Buszyńskiego z Krakowa na temat: „Aktualne zagadnienia produkcji buraków cukrowych i zwalczenia szkodników”.

(k) **Ekstensyfikacja rolnictwa wielkopolskiego.** Odwrót od intensywnej metody uprawy gospodarstw rolnych w Wielkopolsce nastąpił na całej linii i w bardzo poważnych rozmiarach. Gdy w r. 1927-28 dochody na kupno nowych maszyn wynosiły przeciętnie na 1 ha w Wielkopolsce 12,65 zł, to w r. 1929-30 już tylko 6,69 zł, a w r. 1931-32 zaledwie 0,19 zł. Wynika stąd, że w olbrzymiej większości gospodarstw

świadczeń przemysłowych uważa się ilości 10 wagonów (15-tonnowych) przy jednorazowej sprzedaży jednemu odbiorcy. (AZ)

Z ZAGRANICĄ

(z) **W. Brytania obniżyła cła na polskie kilimy.** Skarb brytyjski na zalecenie ministerstwa handlu ogłosił dodatkowy dekret w zakresie cel przywozowych, obniżając — w myśl postanowień polsko-brytyjskiego traktatu handlowego — cła na polskie kilimy ręcznie tkane, przywożone do W. Brytanii.

(z) **Z angielskiego rynku bekowego i szynkowego oraz drobiu i jaj.** W ub. tygodniu ceny bekowego na rynku angielskim pozostały nacóg bez zmiany w porównaniu z cenami z tygodnia poprzedniego. W dniu 8 bm. ceny beków polskich na giełdzie londyńskiej wynosiły (za 1 cwt. w shl.) 73-67. Tendencja rynkowa na tanie gatunki bekonu jest dobra. Cena polskich szynek peklowanych wynosiła 78-80 shl. za 1 cwt. Sytuacja na rynku szynek w puszkach pozostaje bez zmiany. Za polskie kurczęta „Finest” płacono do 11 pensów, za „Firsts” do 10,5 pensów, za „Seconds” do 9 pensów, a za kury „Firsts” do 8 pensów za 1 lb. (0,45 kg). Za perliczki płacono od 6 do 9 pensów za 1 lb. W dniu 4 bm. notowano na giełdzie londyńskiej jaja polskie od 7 shl. 3 pency do 8 shl. 6 pensów za 120 sztuk.

(z) **Przywóz jaj polskich na rynek angielski.** Dostawy jaj polskich na rynek angielski kształtują się w bież. roku niekorzystnie. W styczniu br. przywóz jaj polskich do Anglii wykazał wybitny spadek w porównaniu z rozmiarami przywozu w styczniu 1934 r., w którym to miesiącu Polska dostarczyła do Anglii 88.956 wielkich setek (po 120 sztuk) jaj, zaś w styczniu ub. r. tylko 36.918 wielkich setek. Należy zaznaczyć, że przywóz ogólny jaj do Anglii w tym okresie wzrósł w porównaniu z dostawami styczniowymi z lat 1933 i 1934. W lutym br. dostawy jaj polskich do Anglii zmalały w dalszym ciągu. Dostawy ze stycznia stanowiły 21 transportów jaj świeżych, na które składało się 16-18 wagonów 10-tonnowych oraz jaja chłodzone; w lutym zaś dostawy wynosiły tylko 2 wagony jaj świeżych. Do niekorzystnego kształtowania się dostaw jaj polskich na rynek angielski przyczynił się spadek cen w Anglii, długotrwałe mrozy w Polsce, które spowodowały spadek produkcji, a jednocześnie dość wysokie ceny jaj w Polsce. Poza tem poważną rolę odegrał również w zmniejszeniu się dowozu jaj z Polski spadek waluty angielskiej.

(z) **Afera firmy Schenker w Czechosłowacji.** Dziennik czeski „Narodni Listy” donosi, że w związku ze śledztwem w sprawie afer korupcyjnych znanej firmy spedycyjnej Schenker i Ska, aresztowany został zastępca szefa prezydium ministerstwa handlu dr. Rathousky. Firma Schenker — jedna z największych firm spedycyjnych — posiada centralę w Niemczech. Oddział jej w Czechosłowacji stale posyłał do centrali wykazy transportów, dając tą drogą przegląd wywozu czechosłowackiego. Dane te wyzyskiwane były następnie dla konkurencji z eksportem czechosłowackim. Firma Schenker posiada również szereg informacji poufnych, wchodzących w zakres szpiegostwa handlowego. Jak się okazało, informacje tych udzielał za znaczne sumy pieniężne aresztowany dr. Rathousky.

zabroniony jest wstęp wogóle. W tych prowincjach jest źle, a będzie coraz gorzej. W Berlinie korzysta z pomocy przeszło 30 tys. Żydów, a 13 tys. jest bezrobotnych.”

Litwa na froncie antyżydowskim

Ostatnio Żyd. Ag. Tel. w depeszy, za tytułowanej: „Znów setki Żydów na Litwie pozbawiono źródeł zarobkowania” — donosi, co następuje: „Znów kilkuset Żydów na Litwie pozbawiono źródeł zarobkowania wskutek wydania nowej ustawy o handlu lnem, która obecnie weszła w życie. Od stulecia już handlem tym trudnili się Żydzi. Obecnie cały eksport lnu objął rząd oraz litewskie organizacje spółdzielcze. Żydowski kupcy lnu błagają o interwencję u władz, lecz interwencje te do tej pory pozostały bez skutku.”

Bierny bilans handlowy Palestyny

Jak donosi Z. A. T., w r. 1934 import towarów do Palestyny wynosi 1 076 000 tonn. W tym samym okresie Palestyna eksportowała 221.000 tonn Cyfry te nie obejmują tranzytu nafty (Haifa). Wartość importowanych w roku sprawozdawczym towarów wyrażała się cyfrą przeszło 15 milionów f. szt., zaś eksport — przeszło 3 milj. f. szt. Samej tylko żywności i tytoniu Palestyna importowała w r. 1934 na sumę 3 milj. f. szt. Jak zatem widzimy, bilans handlowy Palestyny kształtuje się wybitnie niekorzystnie.

nowe nakłady na maszyny rolnicze czynione były w minimalnej wprost wysokości. (AZ)

(k) **Składanie bilansów i inwentarzy przez kupców rejestrowych obowiązuje nadal.** Starania bowiem o uchylenie tego przepisu, mocą którego kupcy rejestrowi zobowiązani są przedstawiać sądowi rejestrowemu inwentarzy i bilansu, pozostały bez skutku. (AZ)

(k) **Wystawa powiatu kościańskiego.** Na posiedzeniu kół gospodarczych powiatu kościańskiego uchwalono urządzenie w przyszłym roku ogólnej wystawy powiatu kościańskiego, mającej objąć pokaz rolnictwa, przemysłu i handlu oraz rzemiosła. Na temże samem posiedzeniu powołano do życia ścisły komitet wystawowy. (AZ)

(k) **Przedawnienie wierzytelności pracowników.** Główny inspektor pracy skierował do inspektorów pracy wszystkich okręgów okólnik nast. treści: „Nowy kodeks zobowiązań Dz. U. R. P. z r. 1933 nr. 82 (poz. 593) wprowadza jednolite dla całego państwa i dla wszystkich kategorii pracowników przepisy, dotyczące przedawnienia wierzytelności pracowników z tytułu wynagrodzenia za pracę. Przepisy te zawarte w art. 284 kodeksu zobowiązań brzmią jak następuje: „z upływem lat 3-ich ulegają przedawnieniu wierzytelności pracowników z tytułu wynagrodzenia za pracę i zwrotu poniesionych wydatków, tudzież wierzytelności z tytułu udzielonych zaliczek”. Przedawnienie to następuje, chociażby praca trwała w dalszym ciągu (art. 286 K. Z.) (l)

(k) **Pojęcie partii zboża.** W Wielkopolsce za „partje” zboża a więc żyta, jęczmienia, owsa i pszenicy w rozumieniu taryfy

Judaica gospodarcze

Bojkot Żydów w Polsce

Na ostatniem posiedzeniu rady „Anglo-Jewish-Association” w Londynie przedstawiciel „Joint Foreign Committee” stwierdził, że położenie Żydów w Polsce ulega coraz bardziej pogorszeniu. Żydowski sprawozdawca czyni odpowiedzialnym polski obóz narodowy „za cichy bojkot Żydów, który poważnie zmniejszył obroty w handlu żydowskim w ciągu ostatniego sezonu. Gospodarcze położenie Żydów w Polsce jest jeszcze wciąż poważne i niema widoków na to, by się polepszyło.”

Propaganda antysemityczna w Niemczech

Prezes żydowskiego stowarzyszenia p. n. „Anglo-Jewish-Association”, L. Montefiore, oceniając położenie Żydów w Niemczech, oświadczył m. in.: „Jest wątpliwe, by los przeszło 400 tys. Żydów w Niemczech się poprawił. Niema dnia, niema miejsca, gdzieby zatrzymał się bodaj na chwilę prąd antysemitycznej propagandy. „Der Stürmer” coraz bardziej się rozpowszechnia, a prócz tego wychodzi teraz w Berlinie drugie pismo, które licytuje się z nim w podburzaniu przeciwko Żydom, a mianowicie „Der Judenkenner”. Położenie Żydów w dużych miastach, jak Berlin, Hamburg i Frankfurt, jest nieco lepsze, niż w małych miasteczkach. W Hessen i we Frankonii jest nie mniej, niż 300 miasteczek i wsi, gdzie Żydom

CHRONI I UPIĘKSZA CERĘ - PUDER ABARID

ng 6712

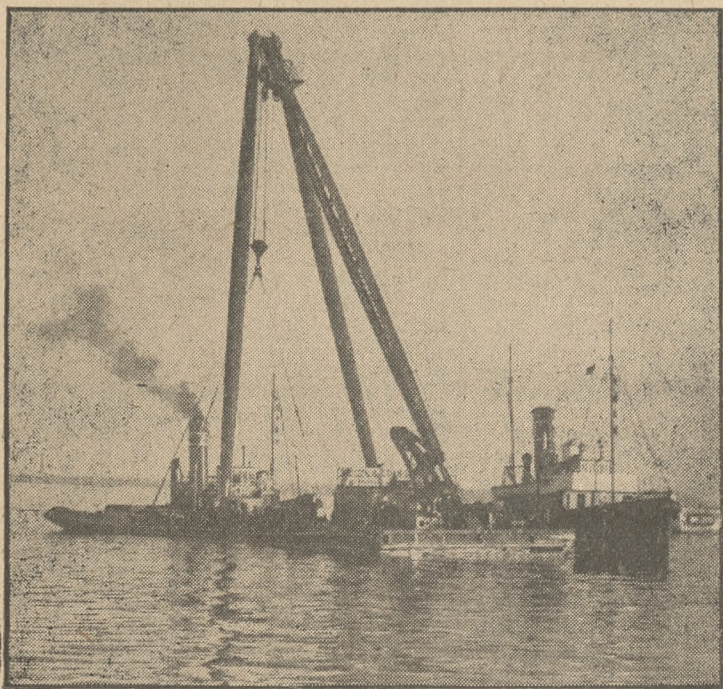
Sztorm i fale śmierci...

Po zatonięciu i wydobyciu holownika „Zubr“

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Gdynia, w marcu W sobotę wieczorem każdy chętnie spoczywa Zapętniają się w ten dzień zazwyczaj kawiarnie Taką zwykłą sobotą był i dzień 2 marca. Mieszkańcy Gdyni zapijali ze spokojem „pół czar-

go i w ciągu kilku sekund poszedł na dno wraz z załogą Jeden tylko z członków załogi zdołał się wdrapać na wierzchołek maszty i utrzymać się ponad powierzchnią wody. Ale i ten nie został uratowany. Sztorm i fale ode-

Dok pływający stoczni gdyńskiej na miejscu, w którym zatonął „Zubr“.

nej”, każdy miał nadzieję, że już nie dzieć się nie będzie.

Nad Zatoką Gdańską tymczasem szalał sztorm, wezbrane i wzburzone fale utrudniały pracę w porcie. Coraz więcej statków stało na redzie, bo wejście do portu połączone było z trudnościami. Nagle rozchodzą się wieści: na gmachu „Żegluga Polskiej“ opuszczono flagę do połowy maszty...

Coś się stać musiało na morzu?! Idą w ruch telefony. Hallo, haito, czy tam kapitanat portu?

Dowiadujemy się, że zatonięła cała załoga „Zubra“ przy falochronie śląskim. Bliższych informacji nie udzielano. Może to uczynić wydział holowniczy „Żegluga Polskiej“.

To już wystarcza. Informacje zostały zebrane; redakcje o wypadku zawiadomione. Już w dwie godziny po wypadku rozgłoszenie radja rozniosło po Polsce wiadomość o wyjątkowej katastrofie, jaka się wydarzyła w młodym porcie gdyńskim. Bal marynarki handlowej na znak żałoby odwołano. Cała Gdynia była przejęta katastrofą. Sztorm w dalszym ciągu szalał. W miejscu zatonięcia ledwo dostrzegalny kawałek maszty wskazywał, że tam na dnie mieści się statek, który stał się grobem marynarzy.

Na molach, węglowem i rybackim, znajdowali się świadkowie katastrofy, którzy z żalem po śmierci marynarzy opowiadają o przebiegu wypadku. Holownik „Zubr“ dążył z pomocą — powiadają nam — zagrożonemu statkowi szwedzkiemu „Ursus“. Statek ten oderwany został przez sztorm od nadbrzeża i groziło mu rozbitcie. „Zubrowi“ jednak nie było danem przyjscie z pomocą „Ursusowi“. Wysoka fala załata

rwaly go od maszty; podobną, jak towarzysze jego, znalazł on śmierć w morzu...

Kto zatonął? Wiadomo było, kto wchodził w skład załogi. Ci wszyscy zginęli. Ale podobno na pokładzie „Zubra“ znajdować się miały jeszcze i inne osoby? To pytanie wszystkich zaciekawiało. Ale na odpowiedź czekaliśmy przez tydzień cały.

Wszystkich interesowało, w jaki sposób „Zubr“ zostanie z dna morskiego podniesiony. „Żegluga Polska“ podjęła już w poniedziałek pracę nad wydobywaniem statku i zatopionych marynarzy. Ale fale i sztorm nie pozwoliły prac tych przeprowadzić. Nurkowie w zmaconej wodzie utrudnioną mieli pracę, nie mogli nawet dokładnie określić, w jakiej pozycji „Zubr“ leży.

Dopiero w 7 dni po katastrofie morze się uspokoiło i możliwym było przystąpić do wydobywania „Zubra“. Ołbrzymi, 50-tonnowy dok pływający stoczni gdyńskiej pochylił się nad miejscem katastrofy. Nurkowie do leżącego na dnie statku przywiązali liny stalowe. Pochylone ramiona dźwigu zaczęły wolno się podnosić. Kiedy nurkowie sprawdzili, że liny statek schwytyły, dźwig podnosić zaczął się prędzej i niebawem kadłub „Zubra“ ukazał się nad powierzchnią wody.

Zaraz na miejscu wypompowano wodę z „Zubra“. Holowniki „Ursus“ i „Tur“ pociągnęły cały dok pływający i przymocowały już doń wrak „Zubra“ do basenu południowego. „Zubr“ z powodu katastrofy ucierpiał mocno. Zerwały się maszty, komin odpadł, woda urwała również i budkę sterniczą. W kadłubie znaleziono tylko zwłoka

ki dwu ludzi. Okazało się, że wypadek kosztował życie pięciu młodych ludzi. Wydobyto też ciało człowieka, o którym nie wiadomo zupełnie, że utonął.

Wydobyty statek leży na lądzie, trzy ofiary wypadku jeszcze są na dnie morza.

Takie ofiary pochłania niestety często żywioł morski. (p)

Najmłodszy biskup świata

W Brooklinie pod Nowym Jorkiem konsekrowany został niedawno ks. Raymond A. Kearney. Urodzony w r. 1902 jest obecnie najmłodszym biskupem świata i pierwszym z biskupów, urodzonym w XX wieku. (KAP)

Świątokradztwo przyczyna nawróceń

Przed tygodniem w nocy z 2 na 3 marca, jacyś złoczyńcy włamali się do starożytnej z XIV w. pochodzącej świątyni Pańskiej w Kolinie nad Łabą, zrabowali cenne wota i monstrancję i sprofanowali Najświę Sakrament. Bezbożniczy czyn ten wywołał w Kolinie i okolicy powszechne oburzenie nie tylko wśród katolików, ale także sekciarzy i bezwyznaniowców. W kościele odprawiono nabożeństwo ekspiacyjne, w którym uczestniczyli niezwykle wielkie rzesze wiernych. Co zaś najbardziej znamienne, dało to początek niezwykle silnemu ruchowi za powrotem do Kościoła. Jak donoszą „Lidove Listy“, w ciągu krótkiego czasu powróciło do Kościoła 600 osób a liczba ta stale rośnie przez zesłanie się nie tylko osób ale całych rodzin i grup. (KAP)

Wyprawa misionarzy-ethnologów w belgijskim Kongo

Naukowa wyprawa w głąb Konga belgijska dla studiowania życia i obyczajów Pigmiejów, przedsięwzięta przez dwóch zakonników francuskich ze Zgromadzenia Słowa Bożego, została zakończona. Obaj zakonnicy przebywali długi czas w puszczy podzwrotnikowej w Beni koło Stanleyville. W badaniach swych uwzględniali także język Mambuti oraz pobliskie szczepy murzyńskie, które mogły wywrzeć swój wpływ na Pigmiejów. Rezultaty powyższej wyprawy zostaną w najbliższym czasie ogłoszone w obszernym sprawozdaniu. (KAP)

Tramwaj i dziennikarz

Niezwykły wyścig na ulicach Brunświgu

O niezwykle rozgrywce sportowej i uzależnionym od wygranej zakładzie pieniężnym na tle przysłowiowej powolności tramwajów miejskich, donosi prasa niemiecka z Brunświgu, przypominając równocześnie bezustanne skargi tamtejszego społeczeństwa na żółwią wprost komunikację uliczną, tak, że najczęściej w Brunświgu prędzej można piechotą dojść do celu, niż posługując się kolejką elektryczną. Redaktor miejscowego pisma sportowego, chcąc dowiedzieć, że skargi publiczności były uzasadnione i słuszne, zaproponował urządzenie wyścigu między nim a wozem tramwajowym, na trasie około półtora kilometra, przy zachowaniu wszelkich normalnych warunków przejazdowych. Zarząd tramwajów miejskich przyjął wezwanie, którym zainteresowało się całe miasto, a które, przygotowane z germańską dokładnością, odbyło się w obliczu specjalnie zaproszonych sędziów sportowych.

Dla przebycia ustalonej trasy tramwaj, według rozkładu jazdy, winien był zużyć osiem minut czasu. Do mety jednak przybył pierwszy dziennikarz, wyprzedzając czterokolowego przeciwnika o minutę i sześć sekund, pomimo, że liczy on

Nadzieja Padlewska znakomita pianistka wystąpi z jedynym koncertem w niedzielę 17 bm. wiecz. o godzinie 8 w auli uniwersyteckiej.

już przeszło czterdziestkę i dźwigał w ręku małą walizkę skórzaną Motorowy „wozu wyścigowego“ oświadczył, że przegrał zakład ponieważ na skrzyżowaniu dwóch ulic, policjant dał wolny przejazd wpierr dla ruchu kołowego drugorzędnej ulicy oraz ze względu na tragarza, który w pobliżu dworca kolejowego zatarasował mu drogę, wjeżdżając na szynach swym ręcznym wózkiem. — „To są jednak normalne i zwykłe przygody, jakim podlegają wszystkie tramwaje w swych normalnych przejazdach, i niczem nie zmniejszają wartości mojego zwycięstwa“, — oświadczył ze swej strony redaktor. S. F.

Pojedynkomania we Francji

Po wojnie pojedynkomania we Francji znikła prawie zupełnie, gdyż do roku 1930 naliczono wszystkie trzydzieści spotkań ze szpadą lub pistoletem w ręku. Od tego roku rozpoczyna się „ruch w interesie“, liczba pojedynków rośnie, dochodzi, jak podają pisma, do 60 rocznie. Nietylko pod względem ilościowym nastąpiła zmiana, gdyż zamiast klasycznej szpady występuje jako broń prawie wyłącznie pistolet, co należy przypisać zmierzchowi kunsztu szermierskiego. Kronikarze stwierdzają, że wyniki pojedynków na pistolety są „szczęśliwsze“, niż dawniejszych spotkań na szpady, wypadki śmiertelne są bardzo rzadkie. Niektóre pojedynki pistoletowe w latach 1900 — 1914 wyprawdzały do mety znane osobistości, np. Jaurés'a i Deville'a, Jaurés'a i Derouleda'a.

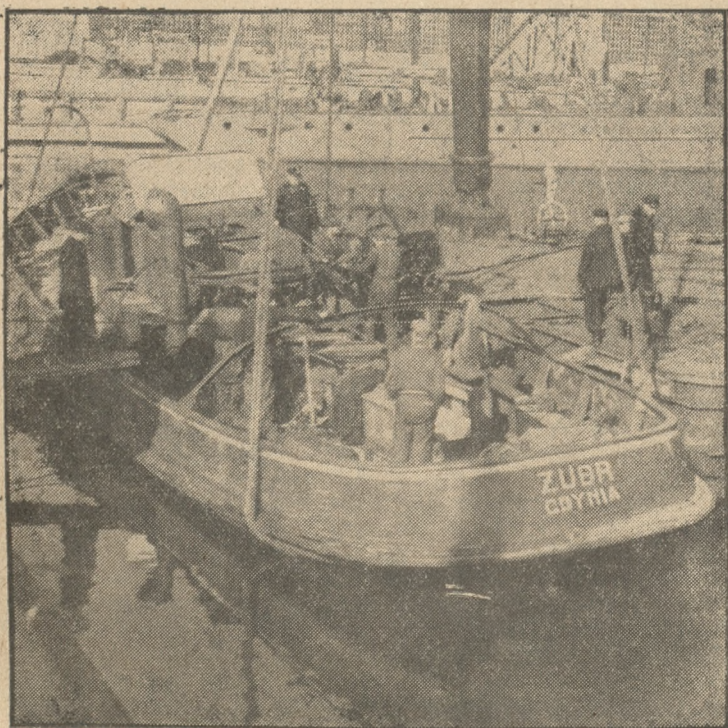
Nowe źródło śmiertelności

Istnieje międzynarodowa nomenklatura rodzajów śmiertelności przyjęta przez wszystkie wielkie państwa. Zawiera ona 189 pozycji, w których figurują różne przyczyny zgonów. Automobilizm nie figuruje dotychczas wśród nich. Ale oto w Stanach Zjednoczonych zdecydowano wciągnąć automobilizm na listę przyczyn śmiertelności jako nową pozycję numer 190. Statystyka zgonów w U. S. A. wskazuje następującą hierarchję śmiertelności: grypa — 10 193 zgonów, automobilizm — 10 168, tyfus — 8 007, angina pectoris — 8 031, nerki i wątroba — 6 598, alkoholizm — 1 611 (sa to cyfry za okres jednego miesiąca w roku 1933).

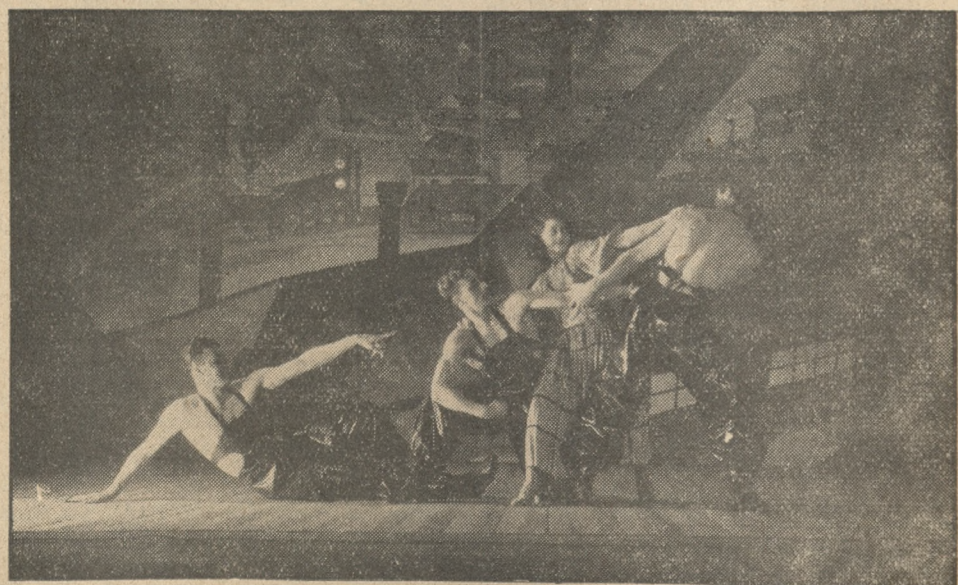
Ostrożność nie zawadzi

Żebrak puka do drzwi. Pani wychodzi. Pyta: „Pijecie chętnie wódkę?“

Żebrak odpowiada pytaniem na pytanie: — „Czy to ma być zaproszenie, czy dochodzenie?“ (Le Rire)

Wrak „Zubra“ po przyholowaniu do basenu portowego.

Do Poznania przybywa świątynny balet Parnella, który da cztery występy gościnne w Teatrze Nowym. Powyższe zdjęcie przedstawia scenę z baletu „Kapitał i praca“.

SPORT

Zehetmayer czy Doroba?

Kto zwycięży w półciężkiej w turnieju pięściarskim „Sokoła“?

ROGOWSKI.

To pytanie zadają sobie niewątpliwie — i nie tylko w Poznaniu — sportowcy z całej Polski, gdyż śmiało można powiedzieć, że w sobotę i niedzielę oczy wszystkich naszych miłośników pięściarstwa, zwrócone będą na międzynarodowy czwórmecz „Sokoła”. Jedną z jego większych atrakcyj będą spotkania w wadze półciężkiej. I nie dziwnego, boć przecież startuje zawodnik tak wysokiej klasy, jak Zehetmayer, mistrz Europy, wytrawny wyga ringowy, posiadający znakomicie wszelkie tajniki sztuki pięściarskiej. Znajdzie on godnych siebie rywali, spośród których wybija się rewelacja naszego boksu amatorskiego. Doroba I, również nieznaną poznańskiemu publiczności. Odnosi on piękne zwycięstwa, bijąc doskonałych rywali tej miary, co wytrawny Berlińczyk Kyffus, dalej Karpiński, przyczem zwycięstwa te nie są wypadkowe, lecz zupełnie zasłużone. Odnosi się wrażenie, że Doroba jest talentem o skali międzynarodowej, co będzie można snadnie stwierdzić dzięki turniejowi „Sokoła”. — Nie do pogardzenia jest też młody Meyer, uważany w swej ojczyźnie za wschodzącą gwiazdę niemieckiego pięściarstwa, przyczem liczy się, że już na olimpiadzie będzie mógł z pełnym powodzeniem bronić barw narodowych. — Wreszcie kto widział, jak niezwykle starannie i sumiennie przygotowuje się Rogowski, jakie ogromne postępy zrobił ten niezwykle ambitny i dzielny zawodnik „Sokoła” — ten nie zdziwiłby się, gdyby on odegrał poważną rolę, potwierdzając swą wysoką klasę. — Słowem i w półciężkiej walce będą wrecz atrakcyjne. Nic też dziwnego, że ludzie spieszą zaopatrzyć się w bilety w przedsprzedaży. Nabywać je można, przypomina, w firmie „Camera”, przy ul. Fr. Ratajczaka 2.

Piłkarska nożna

W nadchodzącą niedzielę rozpoczyna się finałowa rozgrywka o mistrzostwo kl. C i wejście do kl. B. W Poznaniu grają: o godzinie 11: „San” i „Sparta” Oborniki na „Arenie”. W Opaleniu — „Promień” i „Nielba” Wągrowiec; w Szamotułach — „Szamotulski” i „Warta” III; w Środzie — „Legja” i „Sokół” Jeżyce; w Gostyniu — „Kania” i „Unja” Poznań; w Fabjanowie — „Orkan” i „Sokół” Rawicz; we Wrzesznie — „Wiktorja” i „Sokół” Gniezno. O spadek do kl. C spotkają się: o godz. 11: „Pentatlon” i „Polonja” Główna na stadionie wojskowym przy ul. Bukowskiej, oraz w Rawiczu „Rawicki” i „Śremski Kl. Sp.”.

W spotkaniach towarzyskich grają: o godz. 11: „Cybina” i „Pogoń” na boisku na Śródce; godz. 13: „Warta” II i „Admira” na boisku „Warty”; godz. 14.30: „Stella” i „Lipno” Stęszew w Żabikowie; godz. 15: „Korona” II i „Polonja” II Główna na boisku „Korony”. W Kępnie miejscowy „Sokół” gra z „OKS”; w Grodzisku „Dyskobolja” walczy z „Sokołem” z Wolszyna. W Kościanie „Unja” spotyka się z „Korona”, wreszcie w Ostrowie „Ostrowia” gra z „Polonja” kępińska na własnym boisku. „Warta” i „Legja”. W niedzielę o godz. 15 rozegrany zostanie mecz towarzyski między ligową drużyną „Warty” a „Legja” po-

znańska. Mecz ten zapowiada się bardzo ciekawie. Miejsce spotkania — boisko „Warty”. (kom)

Tennis

W drugim dniu międzynarodowego turnieju w San Remo Tarłowski odniósł znów sukces bijąc Mangolda 6:4, 5:7, i 6:4. Hebda skreżował do Wittmana z powodu chorej nogi.

Na przedwiośniu

Zaledwie pierwsze ciepłe promyki wiosennego słońca padły na skostniałą od mrozu ziemię, otucha wstąpiła w ludzkie serca. Mimo kryzysu, mimo narzekania, jakaś nadzieja ukazuje ludziom lepsze jutro.

Są jednak ludzie, tak już losem znękani, że ich nic nie raduje. Nie wierzą, że może zająć w ich życiu jakaś zmiana na lepsze. To ubodzy, którym codziennie bezcelowe zmaganie się z nędzą odebrało wkońcu wszelką wiarę i nadzieję poprawy losu.

Pozn. Okręg „Caritas” ma w swej opiece setki takich ubogich! Ach jak niewielkie mają wymagania. Lecz i to minimum pomocy, które „Caritas” udzielać im jest w stanie, uzależnione jest tylko od ludzi, którzy umieją współczuć z biednymi. A czy jest ich dosyć na liście członków „Caritas”u? Niestety — tych, co proszą o pomoc, jest zawsze więcej, niż tych, co owej pomocy udzielają.

Dlatego też powinniśmy wszyscy przyłączyć się do charytatywnej akcji „Caritas”u i zadeklarować w biurze Pozn. Okręgu „Caritas”, Podgórna 10 a choć 50 gr miesięcznej składki.

Jeanette Mac Donald i Maurice Chevalier

w najpiękniejszym filmie świata „Wesoła Wdówka”, którego premiera odbędzie się jutro w kinoteatrze „Słońce”. ng 7045

korespondencja

z czytelnikami

— F. 935. O ile wartość sporu nie przekracza 3.000 zł, jest orzeczenie II instancji ostateczne i niema już żadnego dalszego środka prawnego. Jeżeli zaś tą kwotę przekracza, dopuszczalna byłaby tylko kasacja, którą wniesić musi adwokat przy jednoczesnym złożeniu kaucji w kwocie 100 zł. Prawo ubogich może być również przyznane. Nie znając całego przebiegu sprawy, nie możemy ocenić, czy kasacja jest dopuszczalna i czy ma widoki powodzenia. (Kg.)

lekarską; przyznanie renty będzie zależało od wyniku zbadania. Wysokość ewentualnej renty miesięcznie około 80 zł. Radzimy domagać się dalszego leczenia. (K)

— J. R. 100. Nie, gdyż otrzymana suma nie jest dochodem. (K)

— Wakacje. Może domagać się przysługującego płatnego urlopu poza czasokresem wypowiedzenia (wyroki Sądu Najwyższego — S. N. I. C. 157/31 i I. C. 188/31). (K)

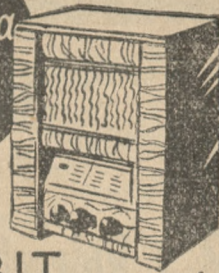
— Kupiec. Nnie potrzebują składać bilansów w sądzie. (K)

— Z. K. 1904. Wydawnictwa nie znamy, jednak wydawca nie jest Żydem. (K)

„Janta w kimonie”

W sobotę, dnia 16 b. m. przyjeżdża znany podróżnik i poeta, Aleksander Janta-Pończyński, do Poznania i wygłosi w „IKS”ie o godz. 10-tej wieczór dwa feljetyony o wschodnich obyczajach: sensacją wieczoru, w którym wezmą udział autorzy i satyrycy „X”u”, będzie fakt, że p. Pończyński pojawi się na estradzie w szatach japońskiej i chińskiej.

Cena gotówkowa zł. 395

NOWY REWELACYJNY WIELOOBWODOWY RADJOAPARAT ELEKTRIT

piękny ton 3 zakresy odbior przez całą dobę

Superior

Do nabycia we wszystkich radjokładnicach w kraju

Ts 482

Premjera „Nieszporów sycylijskich” w Teatrze Wielkim

W Teatrze Wielkim wre gorączkowa praca nad wystawieniem wielkiego dzieła G. Verdiego pt. „Nieszpory sycylijskie” w polskim przekładzie Stanisława Rya, którego premiera odbędzie się w sobotę 16 bm. Rzecz dzieje się w Sycylii w roku 1282. Treść tej wspaniałej opery osnuta jest na oswoobodzeniu Sycylii z jarzma francuskiego, a osi powstania jest były lekarz Hohenstaufów Giovanni da Procida, który podburza naród do buntu i w chwilach zwątpienia wlewa w Sycylińczyków nową odwagę. Punkt kulminacyjny dzieje się podczas nieszporów, kiedy to Francuzi napadli na orszak par młodych idących do katedry po błogosławieństwo i porwali młode panny.

Do wystawienia tej wielkiej opery dyrekcja teatru przystąpiła, tak jak do innych dzieł, z wielkim pietyzmem, powierzając muzyczne kierownictwo kapelmistrzowi p. Stefanowi Barańskiemu, reżyserię p. Marji Janowskiej, a główne role pp.: Cywińskiej, Karpackiemu, Peterowi, Urbanowiczowi, Szpingerowi, Majchrzakównie, Gruszczyńskiemu, Warchalewskiemu i in. W operze tej wyjątkową rolę spełnia wielki balet układu p. Maksymiljana Statkiewicza, składający się z siedmiu wielkich numerów, którym przewodzić będzie primabalerina Zofja Grabowska. Opera poznańska jest pierwszą sceną w Polsce, która dzieło to wystawia, to też premiera sobotnia wywoła słusze zainteresowanie melomanów naszej opery.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś, w czwartek, słoneczna „Kraina uśmiechu”. Piękna ta operetka spotkała się i w Poznaniu z ogólnym zachwytem. W piątek „Cvrułik Sewilski”, który wzbudził sensację zastosowaniem sceny obrotowej.

Z Teatru Polskiego

Dziś ostatnia nowość Vicki Baum pt. „Studentka” w doskonałym wykonaniu całego zespołu z Barbarą Ludwiżanką na czele. Jutro raz tylko jeden wystąpi znakomita pieśniarka Dela Lipińska, która śpiewać będzie we wszystkich językach europejskich. Dela Lipińska zdobyła sławę w całej Europie. W Poznaniu gościć będzie po raz pierwszy z polskiego repertuaru śpiewać będzie pieśni Karłowicza.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antonieg Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 13 marca 1935 r. o godzinie 20-tej, zmarł w Bogu, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy ojciec, ś. p.

Wojciech Magnuszewski

przeżywszy lat 52. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 17. bm. o godzinie 16-tej ze Szpitala Powiatowego na cmentarz Staromiejski w Śremie.

W imieniu w ciężkim smutku pogrążonej rodziny

zg 10 705 **Ks. Marjan Magnuszewski**

Czcigodnych Konfratrów proszę o memento!

Śrem, Koźmin, Pleszew, Poznań, Wariubie-Pom., Charlottenburg.

Dnia 13 marca 1935 r., zmarła nagle, opatrzona Olejami św., moja najdroższa żona, nasza ukochana matka, teściowa i babcia, ś. p.

z Grześkowiaków

Józefa Tomikowska

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 16 marca o godzinie 17,15 z kościoła cmentarza w Jeżycach. Meza św. w sobotę, o godzinie 9 rano.

W nieutulonym smutku pogrążeni

Poznań, dnia 14. 3. 1935 r. **mąż z rodziną.**

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakł. Pogrz. „Ceremonjal”, ul. Towarowa 25, tel. 31-80. zg 10 706

Helena z Beisertów Bittnerowa

nasza najdroższa matka, ukochana babka, siostra i bratowa, zasnęła w Bogu, w środę, dnia 13 marca 1935 r. o godzinie 7 rano, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., przeżywszy lat 71.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 16 marca rb. o godzinie 4 po poł. z kaplicy przedpogrzebowej przy ul. Waly Jana III, o czym donoszą

w głębokim smutku pogrążeni
dzieci, wnuki i rodzina.

Pg 3062 53.496

Poznań, Tarnowskie Góry.

Dnia 12 marca 1935 r., zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, s. p.

Irena Komorowska

z Mathesów
W ciężkim smutku pogrążony

zg 10 702

mąż

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 16. bm. o godzinie 15,45 z kaplicy przy Zakł. św. Zofji w Kościanie.

zg 8 024

JEŻELI KREM

... nie zachowuje jedności i delikatności naskórka... Jeśli jego działanie ogranicza się jedynie do maskowania braków cery... To znaczy, że ten krem nie jest czynny. Przy stosowaniu CREME SIMON twarz Pani zajaśniałaby młodą pełną uroku i uchroniłaby ją Pani na zawsze od zmarszczek. Droga do doskonałej piękności wiedzie przez

CREME SIMON

PUDRY SIMON
drobne, przylegające, o subtelnym zapachu
MYDŁO SIMON
czyste, przefiltrowane, doskonałe

ng 7414

PARIS

TRUSKAWIEC-ZDRÓJ

Sezon wiosenny od 1 kwietnia.

Informacji żądać — mieszkania zamawiać tylko przez

Zarząd Zdrojowy w Truskawcu.

ng 7881

Potrzebny

Majster stolarski

jaknajlepiej obeznany z wyrobem wykwintnych mebli formierowanych pokoi jadalnych i sypialek, pierwszorzędny rutynowany fachowiec, energiczny, solidny, mogący dozorować nad większą ilością stolarzy. Kandydaci tylko o wysokich kwalifikacjach, którzy pracowali w większych przedsiębiorstwach, i mogą się wykazać zdolnościami, zechcą przesłać szczegółowe oferty z podaniem warunków, dotychczasowej działalności z dołączeniem odpisów świadectw i fotografii do Kurjera Poznańskiego pod dg 1337.

Poważne przedsiębiorstwo w Poznaniu poszukuje

książkowego

młodsze, zdolnego z przynajmniej średnim wykształceniem i znajomością języka niemieckiego. Oferty z życiorysem i podaniem referencji pod zg 10 701 do Kurjera Poznańskiego.

Sprzedam bardzo korzystnie

przedsiębiorstwo

dobrze zaprowadzone, istniejące od 50-ciu lat na jednym miejscu, zaopatrzone w nowoczesne maszyny do ciecicia i polerowania marmurów. — Zgłoszenia nadsyłać: Tadeusz Stachowski, zarządca masy upadłościowej firmy „Marmur”, Wrocławska 15. zg 10 700

Paliki

do drzewek słupy do plotów najtaniej. Poznań, Rynek Łazarski 17, telefon 62-37. zg 60 690

Dom

zabudowanie, 7 mórg ziemi sprzedam. Mamet, Wartosław, zg 64 059

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11.15.

7. SPRZEDAŻE

Maszyny

dwie do wyrobu dachówek cementowych i wufelowych poślakami sprzedam okazjnie tanio. Marjan Racz Krotoszyn, Koźmiska. zg 64 174

Dodatki

do ubrań poleca najtaniej K. Rataj. Woźna 44. dg 1330

Meble używane

sypialne i jadalne, gabinety kuchnie i in- tra lampy najtaniej Dom Kom. w Wroniecku 6/8. zg 5930

Parkietowe posadzki

dotarcza solitnie i fachowo znana firma Koraszewski i Marweg Poznań Plac Wolności 14a. dg 1156/7

Meble

najtaniej poleca Baranowski Poznań, Podgórna 13. Pg 2513/14-48.12

Sypialnie

jadalnie, kuchnie, najtaniej — wprost Swarzędzkiej Składnicy Mebli, Poznań, Wielka 15. dg 1231/2

Walizkową maszynę

do pisania Smith Premier nowa okazjnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zg 64 482

F-a. C. Ratt

Poznań, 27 Grudnia 4 jest najkorzystniejszem źródłem zakupu szkła stołowego - szlif. porcelany - fajansu zg 64 538

Samochód

kryty dobry 6 cyl. sprzedam zamieniam na parcele lub inny obiekt. Tel. 29-14 lub Kurjer Poznański zg 64 610

Parcele

550 mtr. śródmieście, z rysunkiem, kosztorysem sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zg 63 211

Fortepian koncertowy

sprzedam wzgl. zamienię na pianino lub uniwersalne radio — dopłata. Mostowa 30, m. 9. zg 64 464

Parcele

1248 m² narożnik Matejki oraz 9 mórg Ks. Kordeckiego Poznań zaraz tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zg 64 446

Piano

zagraniczne krzyżowe, piękny ton 600.— Kwiatkowski, Pierackiego 14. zg 63 012

Toalety

tanio sprzedam. Woźna 18, m. 18. zg 64 516

Piętaśmowa

na kulkowych łożyskach sprzedam. Górczyńska 14, parter. — Poznań. zg 64 571

Kowadło,

maszyna zgrubiarzka (sztauchówka) i dymaka w dobrym utrzymaniu korzystnie na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański. zg 64 729

Dywan

recznie wiązany, duży, dobrym stanie Aleje Marcinkowskiego 25 m. 6. zg 63 013

Dodatki do ubrań

najtaniej największy wybór. — Andrzejewski, Szkolna 13. zg 13415

Sprzedam

lub wydzierżawie aparaty do fabrykacji limonjady. Tomczak Mosina. zg 64 776

Kolonjalkę

zaprowadzona mieszkaniem, męgiem sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zg 64 570

Parcele przy Poznaniu przemysłowa okoliczności tanio na sprzedaż. Złotostaw Kurjer Poznański zdg 60 153

Maszyne do pisania biurowe i kuferek z "Continental" Jakosie nieloseizniona. Przedstawicielstwo Przegrodzki, Hamet i S-k. Poznań Sew. Mielżyńskiego 21. Tel. 21-24. ng 6 273

Pianina nowe i używane. Przew. wplacie 300 Kwiatkowski, Piętko 14. zdg 63 011

Józefom piękne podarki okazynie poleca "Lamus". Strzelecka 1. Pg 2924-53.451

Parcele budowlane w Sze agn. Zgłoszenia Naramowicki 21 zdg 64 145

Okazyjny skład Wielka 20. sprzedaje kupuje wszelkie urządzenia domowe - biurowe ng 6747

Wózek dziecięcy tanio 25 - Onufrego Kopczyńskiego 21 Wóznik. zdg 64 435

Składzik papieru tytoniu sprzedam. Pocztowa 20. zdg 64 638

Skład węgli dobrze zaprowadzony z mieszkaniem tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 635

Meble kuchenne wprost wytwórni najkorzystniej kupisz. Piaskowa 3. Koniecki. zdg 64 626

Maszyne do pisania male i duze nowe i używane najwiekszy wybór - najniższe ceny. Gwarancja. - Skóra i S-ka. Poznań. Aleja Marinkowskiego nr. 23 ngr 6 639

Sprzedam wannę do kąpieli jak nowa. - Franciszka Ratajczaka 36, m. 8. zdg 64 554

Maszyne do pisania tanio sprzedam. Półwiejska 20 m. 1 zdg 64 618

Fortepian biurko. Kółko. Ratajczaka 11a. m. 25. zdg 64 519

Konia i wóz sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 552

Restauracyjne kanapy, duży stół kuchenny domywalnia statków. Czesława 11 sklep. zdg 64 746

Skład rzeźniczy z kompletem urzędzeniem od zaraz tanio do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Poznański dg 1349

Rowery najtaniej. meskie 118. - balonowe 138. - Traugott 23. mieszkanie 8 zdg 64 036

Bielizna pościelowa, prześcieradła, stołowa dobra, okazynie. Józefa 9 - 2. zdg 64 677

Wózek dziecięcy modny, dobry stan. - Szyperska 1, m. 17. zdg 64 501/2

Meble kuchenne wprost wytwórni naikorzystniej kupie

Piaskowa 3, Koniecki, ulica leży przy Tamie Garbarskiej. zdg 64 627

Marmelade - powidła poleca najtaniej Fabryka cukrów i marmelady Siedziński. Poznań. Wroniecka 17. zdg 62 339/9

Majatek 480 morg drenowane bonit. 3.20 m. 5 morg ozrodu. dom 6 ubikacji. obora wolbowana. żywy. martwy inwentarz sprzedam za 100 000 zł wplata 25 000 zł reszta hipoteki. Złotoletnie. Także wydzierżawie lub zamienie na mniejsze za dotata. Zaliczyć znaczek. Zgłoszenia: W. Netter, Wrzesnia, Rynek 8 m. 13. ng 7 416

Parce'a warta budowa 1400 m² Asnyka (Słowackiego). Oferty "Par" 403. Pg 2978-53.403

Biblioteka kilkanaście tysięcy tomów różnych dziedzin naukowych wszystkich dziedzin wiedzy - do sprzedania "Książki naukowe". Biuro Ogłoszeń Piętko. Warszawa, Marszałkowska ng 7417

Sprzedam nadające się do każdej branz okazynie. Przybyła, Miegolewskich 14 - 11. zdg 64 709

Pianino Marcina 31 - 7. zdg 64 689

Wielkorozne ralijskie karpie w większych i mniejszych ilościach ma do oddania Maj. Obłędow. Chodzież zdg 64 768

A'fa, Szko'na 10 Złoty - Puderniczki - Albiomy Wzrosty alabastrowe podarki imieninowe. Wielki wybór. Ceny niskie. zdg 64 626

1. KAMIENICE

Kamienicę w Poznaniu na dogodnych warunkach kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 479 Agenci wykluczeni

Kamienicę komfortowa z powodu wyjazdu sprzedam 70 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 696

2. PIENIADZ

30 000. - złotych poszukuje na przeciąg 6-8 miesięcy poważna fabryka. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 412

3 000-5 000 zł poszukuje, gwarancja, dobry procent udział w zyskach ewentl. współpraca. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 457

Wsnólnika gotówką 2-3 000. - potrzebuje założenia dobrze rentującego drobnego przemysłu. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 486

2 500 zł pożyczki na I hipotekę kamienicy poszukuje. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 64 511

Wspólnika do rentownego starego przedsiębiorstwa przyjmie. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 621

Wsnólnika do zaprowadzonego interesu - przyjmie 1000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 639

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Kolonje letnia do 40 dziewcząt 4 tygodnie letniej okolicy całkowicie utrzymaniem poszukuje opiekę rodzicielską przy szkole. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 529

4. OSOBISTE

Umilkly glosne dzwieki jazzu, szal karnawału predko minal, zapal do tańca znikli odrazu na fale wspomnień, wdzieniec splynal, post nowem haslem sie otwieral: „na podwieczorki do Weheral“ ng 6754

6. OZENKI

Panna lat 28. bardzo orzystoina. Inteligentna, religijna, z dosaziem 4 000 zł. dwupokojowe umeblowanie. fortepian, wydzierżam za urzednika lub kupca. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 772

Wdowa lat 40 niebledna poszukuje meza do lat 70. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 767

Emeryt lat 40. pozna pania do lat 45. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 538

10. MAJATKI

Majatek 400-800 morg kupie za gotówkę, dobra ziemia zebudowania komunikacja, przy szosie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. ng 7 374

11. KUPNA

Złoto srebro, kwity lombardowe kupie. najwyzsze ceny placu "Lamus". Strzelecka 1. Pg 2923-53.450

Dom ze składem kupie lub wydzierżawie na duzej wsi kościelnej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 63 443

Pianino kupie zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 63 770

Sprzedam połowke kamienicy z zarzadem. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 47 6

Pompe do zapadu maszynowego 2" kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 483

Kupie całkowicie urzadzenie do piekarni i skladu. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 484

Kozly do formierowania kupie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 64 524

Kamienicę kupie, wplaty 30-60 tys. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 64 455

Foxterjera mlodego kupie. Kamieński, Miekiewiczza 2. zdg 64 494

Radjoodbiornik kupie, prad staly siecl. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 495

Kiosk kupie lub zadzierzawie za gotówkę. Oferty podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 64 513

Rusztowanie murarskie, używane, dobrym stanie wzgl deski obzyczne 40 mm kupie. Spieszne oferty Kurjer Poznański zdg 64 672

Pianino krzyzowe, nieozwie kupie. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 64 901

Kamienicę

kupie centrum gotówka wprost właściciela. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 597

Samochód czterocobowy, kryty tanio kupie. Poznań. Matejk 40 Cukiernia. zdg 64 587

Wage decymalna maia s ple. Helion, skład papieru. Dabrowskiego 4. zdg 64 722

Maszyne do pisania, szafa do akt kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 649

12. DO WYNAJECIA

Czteropokojowe komfort. Solacz w. najmie. Oferty Kurjer Poznański zdg 63 117.

Dwupokojowe kuchnia 45 miesiecznie. Zwrot remontu Grobla 17. Gniewska. zdg 63 939

5 przynalezystościami odnowione II. Ubikacje nadajace sie na cichy warsztat zaraz. Długa 11. zdg 64 372

Mieszkanie trzy pokoje kuchnia i pietro. - dzierżawa z rozry gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 435

5 pokojowe ul. Fredry. I ptr. komfort. centralne ogrzewanie od 1. 4. dla poważnego reflektanta. Nadaje sie na biura lub praktyke. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 517

7 odnowione, pietro od zaraz. Działalyskich 8, gospodarz. zdg 64 443

Trzy pokoje lazienka od 1. 4. 1935 Grodziska 13. zdg 64 442

Mieszkanie dwupokojowe kuchnia, balkonem, soneczne centrum Lazarza, meblami odstepie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 64 637

Dwupokojowe Błażeja Winklera 17. Lazarz. zdg 64 556

Dwupokojowe Ogród wynajmie. Wisniowa 83 - Debiec zdg 94 542

5 pokoi przynalezystościami odnowione II. Ubikacje nadajace sie na cichy warsztat zaraz. Długa 11. zdg 64 372

4 pokoje komfortowe, ubikacje fabryczne na warsztaty od zaraz Górna Wlkla 41 T. Jaruszewski. Woźna 6, fabryka broni. zdg 64 753

5-pokojowe I ptr. wolne gospodarz. Długa 3, m. 9. (Zielone ozrodki). dg 1354

Czteropokojowe komfortem, garażem wolne. - Agenci wykluczeni. Dabrowskiego 88 gospodarz. zdg 64 685

Pokoju z kuchnia urzednik państwowy od gospodarza srodmiestnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 608

Pokój do wynajecia. Seifert, Kościelna 31. zdg 64 733

3 pokoje komfort w srodmiestniu od 1. 4. zwrot kosztów 300 zł, obejrzec od godz. 17-18. Wroclawska 30. - m. 20. zdg 64 653

Czteropokojowe komfortowe. Solacz, Podolska 14. zdg 64 640

13. SZUKA MIESZK.

Dwa do czterech pokoi, front centrum od gospodarza poszukuje urzednik państwowy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 64 527

Pracownik państwowy bezdzietny szuka pokoju kuchnia, lub jednego duzego wprost gospodarza, srodmiestniu. Lazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 493

Pokoju kuchnia poszukuje bezdzietne małzenstwo od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 64 522

2-3 pokoi z przynalezystościami okolica Ostroroga. Solacz ewtl. Puszczykowo, jasne, spokojne od zaraz. - Oferty ceną do Kurjera Pozn. zdg 64 703

3 pokojowe mieszkanie, wysoki parter, albo I pietro, front, okolica Rynek Wildecki - Wjazdowa poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 432

Urzedniczka etatowa szuka 2-3 pokojowego z kuchnia wprost od gospodarza, blisko centrum. Oferty z podaniem czynszu Kurjer Poznański zdg 64 458

Dwupokojowego kuchnia srodmiestnie lub okolice, czynsz miesieczny do 40 zł ewentl. pół roku z rozry od gospodarza. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 62 276

Wyższy etatowy urzednik poszukuje 2 lub 3 pokojowego z komfortem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 64 736

4-pokojowego

mieszkania sonecznego Jezycze, bliżej mostu teatralnego szukam. Helion. skład papieru. Dabrowskiego 4. zdg 64 721

2 pokojowego, srodmiestnu urzednik państwowy, czynsz z rozry. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 712

4-5 pokojowe willowe parterowe. - komfortowe z ozrodkiem poszukuje od zaraz albo później pewny zamożny płatnik. Oferty podaniem polozenia i warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 64 639

Puszczykówko mieszkanie 3 pokojowe potrzebne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 64 656

Dwupokojowe komfortowe poszukuje urzednik. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 449

14. ZAMIANA MIESZKANIA

2 pokoje soneczne, kuchnia zamienie na 3 pokoje z kuchnia. Poznań, Mostowa 14a, m. 48 zdg 64 630

Trzypokojowe pierwsze pietro przy Grobli. - Dzierżawa 60. - na takiez poczatek Willy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 64 512

Zamiana trzypokojowe na jednopokojowe, kuchnie, srodmiestnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 64 445

Zamierie trzypokojowe, komfortowe Poplińskich 5a, m. 12, na dwupokojowe. zdg 64 650

15. POKOJE UMEBL.

10,- Poznańska 27, mieszkanie 9. II. zdg 64 023

Pokój frontowy umeblowany z osobnem wejściem z wszelkimi wygodami z całkowicie dobrem utrzymaniem. - wzdlenie bez utrzymania od 15. 3 do wynajecia. Słowackiego 37, m. 2, front, parter, lewo. zdg 63 556

Elegancki Kantaka 5, m. 4 zdg 64 108

Słowackiego 33 - 17 panom (mażenistwu). zdg 64 205

Soneczny cichy Ostroroga - Zakret 13 - 4 zdg 64 185

Pocztowa 5, m. 12a, duży dwuosobowy od zaraz. zdg 62 253

Pokój Marcin 64, m. 26. zdg 64 473

Kochanowskiego 24 - 1 jedno- dwuosobowy, niekrepujący, elektryczność. zdg 64 481

Frontowy trzymaniem jedno- dwuosobowy pl. Wolności 10, m. 13. zdg 64 741

Elektryczność czysty, Woźna 13a, m. 1. zdg 61 533

Pokój osobne wejście, kuchenka gazowa, Skryta 14 - 3. zdg 64 537

Mlyńska 12-5. zdg 64 539

Małzenstwu Kanałowa 6, m. 16. zdg 64 490

Matejki 68, m. 3. zdg 64 493

Tanio pokoi panu, drugi pokój wspólny. Ogrodowa 15, miesz. 16. zdg 64 507

Pokój Wierzblicie 30, m. 28. zdg 64 503

Kanałowa 9 - 4. zdg 64 426

Paniom Strzelecka 31 - 11. zdg 61 451

Mostowa

5-7. zdg 61 531

Komfortowy jedno- dwuosobowy. Wierzblicie 35 - 6. zdg 64 443

Solidnym dwuosobowy. Kraszewskiego 5, m. 5. zdg 64 441

Śniadeckich 9 m. 9 zdg 64 462

Konopnickiej 15. I. zdg 64 468

Niekrepujący balkonowy elektryczność, telefon lazienka. Poplińskich 5a, wysoki parter, prawo. zdg 64 641

Wynajme Pocztowa 11, m. 10. zdg 64 639

Pokoik 15 zł. Wierzblicie 37 - 9. zdg 64 636

Duży Pocztowa 21 - 6. zdg 64 633

Jednosobowy dwuosobowy pierwszego. Dabrowskiego 46, m. 9. zdg 64 631

Dwuosobowy Kantaka 4 lewo schody II. zdg 64 566

Elegancki zaraz Wielka 7, m. 5. zdg 64 565

Pokoik miły soneczny obiadam. Ratajczaka 11a, m. 100, parter. zdg 64 564

Pokój dla pani. Szyperska 15, m. 1. zdg 64 562

Stroma 26 - 5. zdg 64 560

Elegancki pokój utrzymaniem, lazienka zaraz lub 15. 3 Maja 24, m. 20. zdg 64 557

Klatki solidnej osobie elektryczność. - Wielkie Garbary 2 - 10. zdg 64 553

Ładny elektr lazienka, Gasiorowskich 5 m. 8. zdg 64 547

Panom Kochanowskiego 24 - 7. zdg 64 543

Kantaka 7, m. 10, pokój zdg 64 620

Pokój klatki Rybaki 26, m. 10. zdg 64 613

Plac Wolności 14 a m. 10 pokój z dobrem utrzymaniem (bez). zdg 64 612

Pani solidnej frontowej zaraz. Wroclawska 19 - 4. zdg 64 611

Małzenstwu umeblowany jeden, dwa kuchnia bez Słowackiego 37 m. 3. zdg 64 758

Balkonowy jednemu dwom obiady tanio. - Wielka 5 m 6 wejscie Szewska. zdg 64 577

Pokój Półwiejska 32 - 2. zdg 64 576

Niekrepujący Zielona 3 - 8 zdg 64 576

Mlyńska 4-2 jedno- dwuosobowy. zdg 64 574

Niekrepujący bez pościeli 25 zł Skarbowa 14-7 zdg 64 572

Pokoik solidnej osobie zaraz. Fr. Ratajczaka 11a m. 99 II. zdg 64 762

Panu stanowisku oddam 2 frontowe pokoje utrzymaniem zaraz lub 1. 4. Ratajczaka 18, m. 9. zdg 64 628

Niekrepujący jedno-dwuosobowy Szymańskie-go 4-5. zdg 64 625

Pokój utrzymaniem 1. IV. Obejrzec można od 5.30 św. Marcin 55 m. 5 zdg 64 738

Słowackiego 25 - 13. zdg 64 773

Pokój

ogrzewany. Śniadeckich 16, m. 8 zdg 61 609

Słowackiego 29 - 10. zdg 63 940

Pokoik Śniadeckich 7 - 3. zdg 64 749

Plac Wolności 9 - 12 dla pań. zdg 64 568

Ratajczaka 19 m. 8. zdg 64 744

Soneczny elegancki Kreta 6 m. 7. zdg 64 745

Poznańska 56 - 6. zdg 64 748

Ładny frontowy 1 - 2 pan Focha 47a m. 3. zdg 64 750

Pokój panu Strzelecka 3 - 10. zdg 64 755

Klatki Wroniecka 13 restauracja. zdg 64 737

Pokój niekrepujący wygodami. Grobla 6 - 9. zdg 64 660

Panom dwuosobowy. Sw. Marcin 48. - m. 5. zdg 64 657

Pokój Składowa 12, m. 15. zdg 64 652

Przyjezdznemu korzystnie niekrepujący. Ratajczaka 9 - 8. zdg 64 645

Pokój Sw. Marcin 2, m. 6. zdg 64 644

Pokój czysty, światło elektryczne. I ptr. ewentl. z utrzymaniem. Mieleckiego 34, m. 5. zdg 64 680

Balkonowy czysty Mieleckiego 22, m. 11. zdg 64 679

Tanio Skarbowa 14, m. 18 zdg 64 673

Elegancki utrzymaniem panu. Sew. Mielżyńskiego 28 - 3. zdg 64 676

Frontowy jednosobowy spokojny, elektryczność zaraz. Wierzblicie 34 - 7. zdg 64 673

Pokój wspólny. Mostowa 20, sklep. zdg 64 670

Pokój
Grobła 9, m. 5. ng 64 591
Nowomiejski
5a — 25 duży frontowy, balkonowy oraz mały. zdg 64 720

Pokój
na biuro wejście z klatki schodowej do wynajęcia. Al. Marcinkowskiego 25, m. 1. I. p. zdg 64 711

Małżeństwo
używaniami kuchni. Strzelceka 20 m. 12. zdg 64 710

Pokoik
uniebłowany od 1. 4. tania. Wąly Jagiello 22, m. 6. zdg 64 713

Klatka
elektryczność. Zupańskiego 21. — m. 10. zdg 64 701

Grottgera
14 — 3. zdg 64 700

Balkonowy
jedno- dwuosobowy. Stroma 26, m. 11. zdg 64 695

Pokój
Józefa 3 — 10. zdg 64 693

Strzelecka
9 — 1 obłady — bez. zdg 64 692

Słowackiego
29 — 9. zdg 64 668

Panience
pokój. Pocztowa 27, m. 8. zdg 64 667

Nowomiejski
5. elektryczność, III, ogrodowe 30. zdg 64 666

Swobodny
pani. Piekary 7 — 9. zdg 64 662

16. SZUKA POKOJU

Oficer
poszukuje pokoju w pobliżu 57 od 1-go. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 616

TEATRY

Poznań, czwartek, 14. 3.

TEATR POLSKI: — Dziś „Studentka”.

Piątek, 15. 3. Jedyny wieczór piosenek Deli Lipińskiej.

TEATR WIELKI (Opera): „Kraina uśmiechu”.

Piątek, 15. 3. „Cyrułik Sewilski”.

Sobota, 16. 3. „Nieszpory sycylijskie” Verdi'ego — premjera.

TEATR NOWY: Dziś: — „M. Iżenstwo Kitulisa”.

Piątek, 15. 3. „Małżeństwo Kitulisa”.

Sobota, 16. 3. Występ Baletu Parnolla.

Niedziela, 17. 3. Wieczór Baletu Parnolla.

Poniedziałek, 18. 3. Wieczór Baletu Parnolla.

Wtorek, 19. 3. Wieczór Baletu Parnolla.

KINA

Poznań, czwartek, 14. 3.

APOLLO: „Malowana zasłona”.

CORSO: „Nagana”.

GWIAZDA: „Wiosenna Parada”.

METROPOLIS: Jan Kiepara „Dla Ciebie śpiewam”.

MOJE: „Miłość Tarzana”.

ORZEL: „Miodowy miesiąc” i „Noc strachu”.

OŚWIATOWE T. C. L.: — 1) „Malibu”, 2) „Balli” kraina cudów.

RENAISSANCE: „Ludzie za kratami”.

SFINKS: „Prywatne życie Henryka VIII i jego sześć żon”.

SŁOŃCE: „Imitacja życia”.

TECZA-Lazarz: „W twoich ramionach”.

TECZA-Wilda: „Moje marzenie to Ty”.

WILSONA: „Pożar nad Wołgą”.

Pokoju
bezwzględnie słonecznego, niekrepującego, obiadanymi poszukuje urzędnik na wyższym stanowisku zaraz lub 1 kwietnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 64 506

2-3
uniebłowy, pokój, pełne użytkow. kuchni, ewtl. służbowy itd. od 1 kwietnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 687

Pokoiku
śródmieściu do 20 zł. poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 596

Pani
szuka pokoju do 20 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 654

17. LOKALE

Ubikacje
sklepowe Szewska 9 70 kwm. nadające się na fabryczną lub warsztat od zaraz do wynajęcia. — Zgłoszenia w stróża. zdg 64 210

Ca. 150 m²
ubikacji przemysłowych poszukuje. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdg 64 472

Czteropokojowe
komfortowe 1 piętro. Czynsz miesięczny. Ostrów 10, dozorca zdg 64 466

Lokale
handlowe, blisko Rynku, duże frontowe parterowe na biura i wozonowe składnice do wynajęcia. Mostowa 39, Woźna. Pg 2928-11.38

Sutereny
wolne Długa 3, m. 9. dg 1353

Skład
wolny Długa 3 m. 9. dg 1352

18. DZIERŻAWY

Poszukuje
piekarni lub kolonialji wprost od właściciela, celem dzierżawy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 436

Piekarnia
centrum Poznania zaraz do objęcia. Gospodarz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 64 610

22. ZGUBY

Zginiął
seter brązowy Odprowadzić za nagrodą. Wyspiańskiego 12 — mieszkanie 1. dg 1348

23. ROZMAITE

Mereżkę
plisowane okretke, dziurki bieliniarne najtaniej Wroniecka 19 m. 11. zdg 64 7167

Przyjdź!
Znam Twoją przyszłość. Mówię tylko prawdę. Sw. Marcin 39, — m. 8. Wrońska, Poznań. zdg 63 653

Niżej
podpisani zawiadamiają, że zniszczone beda akta spraw odczołonych do roku 1930. Interesenci mogą się po akta zgłosić do dnia 21 bm. do biura adwokata Br. Robowskiego w Poznaniu, ulica Fredry 5, II p. M. Szołdrski — notariusz i Br. Robowski, adwokat — Poznań, ul. Fredry 5. zdg 64 475

Tapicerom
zakł. krawiectwa damskiego, uboczny duży dochód. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 747

Obiady
smaczne. Kuchnia kresowa. Kantaka 8/9, m. 13. zdg 64 605

Bluzki
czarne korzystnie na sprzedaż. — Marcina 5 — 11. zdg 64 599

Tapicer
Lewicki, naprawia materace 3.— leżanki 4.— Skarbowska 21 — 28. zdg 64 694

24. NAUKA

Koncesjonowane
kursy kroju — zycia. Nowak, Wrocławska 33. dg 1155

Nauka kroju
jest najlepszym systemem prof. Lewańskiego. Tomaszewski, ulica Pocztowa 1. dg 914

Studentka
matematyki potrzebna. Cena. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 613

Która
z pań udzieli języka niemieckiego wieczorem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 64 731

25. MUZYKA

Kto
wypożyczy pianino w dobre ręce za miesięczną opłatą 10 zł na dłuższy czas? Oferty Kurjer Pozn. zdg 63 975

Dobrze zgrany kwartet
albo kwintet kabaretowy od 1-go kwietnia potrzebny. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 62 418

Strojenia
naprawy fortepianów, fachowo, tania. Drygas, Podgórna 10a. zdg 64 606

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Mleczarz
młodszy pomocnik serowar, dobrą obinią i świadectwami poszukuje posady od 15. 3 lub 1. 4. br. Zgłoszenia Agentura Gebice p. Mogilno. ng 7390

Piekarz - cukiernik
dobrymi świadectwami długoletnia praktyka na samodzielnej pracy. szuka posady zaraz lub później. Zgłoszenia Ujście, Rybacka 34 pow. Chodzież. ng 7415

Marszałka
samodzielna z kilkoletnią praktyką poszukuje posady w Poznaniu lub zamiejscowo. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 64 011

Młynarz
kilkuletnia praktyka, obeznanie wszechstronnie z maszynami poszukuje posady od zaraz lub później. Djesla i gazowe ssace. Łaskawe zgłoszenia skierować do Kurjera Pozn. zdg 63 970

Urzędnik gospodarczy
rutynowany, uczciwy, trzydziestoletni kawaler, gimnazjum, szkoła rolnicza, dziesięcioletnia praktyka Wielkopolska, Pomorze, obecnie dwuletnia praca na tysiąc morgach w samotnej parzyźnie posade ewtl. pod dyspozycję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 63 962

Rządca gospodarczy
kawaler, lat 35, z 18-letnią praktyką w Wielkopolsce, dobrą referencjami, poszukuje posady od 1. 4. br. lub później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 63 966

Aptekarski
asystent — egzamin wojewódzki długoletnia praktyka, poszukuje posady lub zastępstwo. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 62 435

Magistra farmacji
(egzamin wojewódzki, język niemiecki) przyjmie posade. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera Pozn. zdg 64 054

Kierownik cegielni
z długoletnią doświadczoną praktyką w kraju i zagranicą, sumienny, energiczny, poszukuje posady lub obejmie w akord. Wynagrodzenie podług umowy. Okolica obojetna Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 64 280

Syn włościński
kawaler, lat 26 ukończona szkoła rolnicza, siedmioletnia praktyka wzorowych majątkach, obecnie na 3000 morgach 5 1/2 roku, obeznanie wszechstronnie, obywatelstwo, energiczny, przyjmie 1. 4. posade urzędnika gospodarskiego. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 63 524

Kupiec-księgowy
dobry organizator, absolwent szkoły handlowej, lat 26, poszukuje odpowiedniej posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 736

Starsza
uczciwa, dobrze polecona szuka posady, 3 razy tygodniowo. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 471

Umiejąca
szyc bielizne, odzież haftować — szuka posady do składu konfekcyjnego lub magazynu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 530

Szukam
posługi z praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 534

Młodsza
dziewczyna z prowincji szuka posady 1. 4. lub wcześniej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 536

Posługaczka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 526

Inteligentna
gospodarna poprowadzi domem u samotnego pana chętnie dziećmi, miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 525

Dziewczyna
uczciwa, młodsza poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 489

Służąca
lat 33, szuka posady do 2-3 osób. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 499

Szukam
posługi z praniem, świadectwa dobre. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 500

Kucharka
uczciwa poszukuje posady od 1. 4. do osób samotnych lub bezdzietnych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 521

Posługi
z praniem poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 447

Gospodyni
poszukuje posady starszej osoby lub probostwie. Miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 444

Młoda posługaczka
poszukuje posady przychodniej i prania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 440

Bona
wychowawczyni, dobrymi świadectwami poszukuje posady. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 64 434

Służąca
poszukuje posady do wszystkiego bez gotowania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 430

Magistra
farmacji, egzamin wojewódzki szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 64 405

Panienska
inteligentna, znająca książkowość maszyn, stenografuje szuka zajęcia początkującej biuralistki od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 469

Młynarz
dziewczyna w swym zawodzie, kawaler, poszukuje posady. — Może złożyć kaucję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 460

Dam 50 złotych
za wyrobienie posady robotnika lub woznego, dyskretna, zapewnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 634

Starsza
inteligentna panna zna szycie, gotowanie, pieczenie, zaprawę, język niemiecki szuka posady wychowawczyni, wyreczytelki pani domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 567

Szyje
bielizne dziecze, naprawia szukam posady do domach i na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 561

Praczką
szuka prania i sprzątania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 558

Dziewczyna
umiejąca dobrze gotować szuka posady na majątek do kuchmistra lub kuchmistryn. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 555

Sierota
uczciwa szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 552

Poszukuje
prania lub pos.ugi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 544

Czeladnik szewski
szewski szuka posady zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 541

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem, praniem, poszukuje posady do 1. 4. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 615

Magistra farmacji
2-letnią praktyką szuka Poznaniu posady udzieli pożyczki 3-5 tysięcy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 718

Posługaczka
z praniem gotowaniem poszukuje posady w śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 761

Panna
z kilkulletnią praktyką większych majątkach znająca wykwinina kuchnie, hodowlę drobiu szycie, szuka posady gospodyni lub do wyreczenia pani domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 655

Krawcowa
pierwszorzędna szuka pracy po domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 739

Rutynowany mistrz ceglarski
z gruntowną wiedzą fachową w silie wieku z powodu śmierci właściciela poszukuje 1. 4. posady samodzielnej na akord lub miesięcznym wynagrodzeniem. Bardzo dobre referencje. Okolica obojetna Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 64 766

Rządca gospodarczy,
kawaler, ośmiolateńską praktyką wzorowych majątkach, doświadczony rolnik hodowca, obeznanie z wszelkimi gałęziami gosp. rolnictwa, poszukuje zaraz lub później odpowiedniej posady. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdg 64 765

Kto
wskaże paniencie prace w fabryce lub urzędzie umiundurowania od 1. 5. lub 15. 5. otrzyma 50 złotych nagrody. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 763

Szofer - elektryk
intelig. kaw. lat 36 przyjmie lepszą posade w charakterze szofera podróżującego lub binowego. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 64 764

Dziewczyna
poszukuje posady od 15 do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 743

Dziewczyna
dobrze polecona szuka posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 751

Poszukuje
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 752

Ekspedjentki
biurowej posady szuka intelig. znająca niemiecki. Wynagrodzenie małe. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 64 450

Kucharka
przyjmie posade do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 588

Panienska
poszukuje posady do składu jako uczennica do posylek. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 64 578

Kelner
do 500 zł rutynowany poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 579

Dziewczyna
przychodnia poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 732

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady z praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 780

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady raz tygodniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 691

Biurowa
przyjmie posade w biurze lub jako ekspedientka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 665

Posługi
wszystkiego poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 647

Krawcowa
dom garderobe-bielizne szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 671

27. WOLNE MIEJSCA

Formiarsz
samodzielny na metalu, stała posada. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 64 358/9

Pokojowa
wykwalifikowana potrzebna — bardzo sumienna i uczciwa. Tylko z długoletnimi świadectwami z lepszych domów. Zgłaszacz się Kochanowskiego 5, m. 5 od 5-7. zdg 64 439

Zastępców
do sprzedaży środków dietycznych i naturalno-leczniczych pomiędzy ludźmi prywatnych na wysoka poszukuje. Oferty „Par” Poznań, pod 53.461. Pg 3 054-53.461

2 samodzielnych dekoratorów
szuka od 1. 4. 1935 r. największy dom towarowy Śląska. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 64 303

Apteka
poszukuje od 1. 4. 35 r. młodszej magisterki. Referencje i warunki. Wieleń n/Notecia. ng 7 385

Dochodząca
gotowaniem. Skarbowska 17, m. 5. zdg 64 528

Piekarz
cukiernik potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 523

Służąca
potrzebna zaraz. Winiarska 39. zdg 64 456

Posługaczka
młoda świadectwa Łazarza zaraz. Adres Kurjer Pozn. zdg 64 488

Pielęgniarka
lub bona potrzebna do Gdyni. — Dzieci 3 1/2 i niemowlę. Pensja 35 zł. utrzymanie. Zgłoszenia piątek 3-4, Mickiewicza 9, m. 8. zdg 64 497

Szukam
sumiennej współpracownicy do interesu 1500 zł. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 64 505

Za
pożyczkę 1500 zł odpowiednią gwarancją dam procent i stałą pracę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 64 520

Biuralistka
zaraz. Zgłoszenia z odpisem świadectw, żądaniem referencji Kurjer Pozn. zdg 64 453

Służąca
przyjme. Plac Wolności 7, m. 15. podwórze 2. zdg 64 643

Służąca
uczciwa, grzeczna, potrzebna. — Młyńska 12a, mieszkanie 9. zdg 64 548

Humor zagraniczny

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.

— Czy będzie pan w możności utrzymać żonę?
— To zależy od posagu, jaki pan jej da.
(„Tribuna J11.” — Rzym). S. F.